

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Σαίξπηρ [William Shakespeare]

Όπως αγαπάς (As you like it)

Κωμωδία εις πράξεις πέντε

Μετάφραση: Μ. Ν. Δαμιράλης (μεταφρασθείσα εκ της αγγλικής)

Παρνασσός, Αθήνα

τμ. 8, τχ. 6/8 (25 Ιουνίου 1884), 489-560

ΣΑΙΞΠΗΡ

ΟΠΩΣ ΑΓΑΠΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

ΥΠΟ Μ. Ν. ΔΑΜΙΡΑΛΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τῆς σχολῆς ἡμῶν τὰς ὥρας ἀφιερῶντες εἰς τὴν μετάφρασιν ἔργων τινῶν τοῦ Σαίξπηρ, ἐκ τῶν μὴ πω ἐξελληνισθέντων, ἀπεφασίσαμεν τὴν μεταγλώττισιν τῆς πικρῆς κωμωδίας.

Προετιμήσαμεν δὲ τὴν μετάφρασιν κωμωδίας ἀντὶ τραγωδίας, καθότι ἐκ τῶν τραγωδιῶν τοῦ ποιητοῦ ἀρκεταὶ σχετικῶς ἐξελληνίσθησαν μέχρι τοῦδε, ὀλίγισται δὲ ἐκ τῶν κωμωδιῶν του.

Τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου τούτου ἠρύσθη ὁ ποιητὴς ἐκ τινος μυθιστορήματος τοῦ Thomas Lodge, δημοσιευθέντος τῷ 1590.

Πρὸ πάσης ἄλλης ἀναλύσεως τοῦ ἔργου τούτου θεωροῦμεν προτιμότερον νὰ παρκαθίσωμεν ἐν συντόμῳ ὅ,τι περὶ τούτου σημειοῖ ὁ πολὺς Faime ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ τῆς Ἀγγλικῆς Γραμματολογίας.

Ἐτὸ ἔργον τοῦτο εἶνε ποίημα ἰδανικόν· στερεῖται μὲν δράσεως, οὐδ' ἀγείρει πολὺ τὸ ἐνδιχρῆρον, πλὴν ἐν συνόλῳ εἶνε χαριέστατον. Δύο ἐξ ἀδελφῶν, κόρσι ἡγεμόνων, πορεύονται εἰς τὸ δάσος ἀκολουθούμενοι ὑπὸ αὐτοῦ γελωτοποιοῦ τῆς αὐλῆς. Ἡ Κελίξ μετημφισμένη εἰς ποιμενίδα, καὶ ἡ Ροζκλίνδα εἰς νέον. Ἐκεῖ συναντῶσι τὸν γηραιὸν δοῦκα, πατέρα αὐτῆς Ροζκλίνδας, ὅστις, διωχθεὶς ἐκ τοῦ κράτους του ζῆ μετὰ φίλων «βίον φιλοσόφου καὶ κυνηγοῦ. Αἱ δύο ἐξ ἀδελφῶν εὐρίσκουσι ἐν τῷ δάσει «ποιμένας ἐρωτολήπτους, οἵτινες δι' ἀτιμάτων καὶ παρακλήσεων καταδιώκουσι τὰς ἀπαθεῖς ποιμενίδας. Εὐρίσκουσι προσέτι ἢ συναντῶσιν ἐν αὐτῷ δάσει ἐραστάς, μεθ' ὧν συζεύγνυνται. Αἴφνης ἀγγέλλεται ὅτι ὁ κακώτροπος δοῦξ ὅστις εἶχεν ἀρπάσει τὸ στέμμα, ἀσπάζεται τὸν μοναχικὸν βίον καὶ παρκαχωρεῖ τὸν θρόνον εἰς τὸν ἐξόριστον ἀδελφόν του.

«Χαρά τότε γενική και αγαλλίασις. Οί μνηστές τελοῦσι τοὺς γάμους αὐτῶν ὑπὸ τὰ δένδρα, ψάλλουσι, χορεύουσι, καὶ τὸ πᾶν λήγει διὰ ποιμενικῆς πανηγύρεως. Τὸ ἔργον βίει δμκλῶς, εὐχερῶς δὲ ἀκολουθεῖ ὁ ἀναγνώστης τὰς ἄλλοτε μὲν φαιδρῆς ἄλλοτε δὲ μελαγχολικὰς συγκινήσεις, αἰτίνας ἄγουσι καὶ φέρουσιν αὐτὸν χωρὶς οὐδὲν ἄλλο νὰ τὸν βυρύνωσι. Καὶ ὁ αὐτὸς ἐν τῷ τελοῦντι τούτῳ συμβάλλεται τὰ μέγιστα εἰς ἐπαύξησιν αὐτῶν θελημάτων τῆς φανταστικῆς τῆς σκηνῆς. Ἐντὸς πυκνοῦ δάσους ἐν ὄρῳ φθινοπώρου, ἔνθα αἱ χλιραὶ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου διαπερῶσι τὰ ἐρυθριῶντα φύλλα τῶν δρυῶν, αἱ δὲ συλλοροῦνται μελίχι τρέμουτιν ἀπὸ τὴν ἀσθενῆ φωνὴν τοῦ ἀνέμου, οἱ ἐρκατοὶ πλανῶνται ἐπὶ τῶν ὄχθων αὐτῶν βυρῶν αἰτίνας βέουσι κεκαρῶντες παρὰ τὰς ῥίζας παλκιῶν δένδρων. Ἐκεῖ βλέπεις ἐλαφρὰ χαμικίμηλα ὧν ἡ ἐκ τριχάπτου περιβολὴ ἀφωτίζεται, χρυσιζομένη ὑπὸ τοῦ δύντος ἡλίου. Βίει δυνατόν νὰ ἐπινοηθῆ ἀκαταλληλότερος τύπος διὰ τὴν αἰσθηματικὴν κωμωδίαν; Δὲν ἦλθον ἐνταῦθα ἔν' ἀκούσωσιν ἐρωτικὰς ὁμιλίαις; Ἄκουσα ἢ Ῥοζαλίνδα ὅτι ὁ ἐρκατοὶ αὐτῆς Ὀρλάνδος ἐθεάθη ἐν τῷ δάσει ἐρυθριῶν καὶ ἀναφωνεῖ μετὰ συγκινήσεως: Ὡ ἀποφρὰς ἡμέρη! καὶ ἀποτεινομένη πρὸς τὴν «Κελίαν ἐρωτᾷ αὐτὴν μετ' ἀνυπομονησίης. Τί ἔκρινεν ὅτε τὸν εἶδες; Ἐτί εἶπα; Τί ὄφρα εἶχε; Πόθεν ἔρχεται; Τί κάμνει ἐδῶ; Πρώτησε περὶ ἐμοῦ; Ποῦ μένει; Τίνα τρόπον ἀπαχωρίσθητε; Πότε θὰ τὸν εἶδῃς πάλιν; αἰετὰ διὰ φωνῆς χαμηλοτέρης καὶ οἶοναὶ διστάζουσα. «Ἐἶχε τόσον κελὴν ἀψὶν ὅσον τὴν ἡμέραν τοῦ ἀγῶνος;» Αἱ ἐρωτήσεις διαδέχονται ἀλλήλας, ἀδμιλεῖ ἀδικόπως. Δὲν ἠξούρει λέγει ὅτι εἶμι γυνή; ὅταν σκέπτομαι εἴ πρέπει νὰ ὁμιλῶ.

«Ἐν τῷ δικλόγῳ τούτῳ περιγράφει θυμασίως ὁ ποιητὴς τὰ αἰσθηματικά καὶ τὴν χαρακτῆρα ἐρώσης γυναικός. Ἄλλὰ καὶ τῶν γερόντων ἀδ βίος ἐν τῷ δάσει εἶνα μυθιστόρημα μελαγχολικόν. Ἡ εὐκίσθητος καρδιά τοῦ Σκίξπηρ, ἀηδιάσσα τὰς ἀνάς τοῦ κοινωνικοῦ βίου, κατέρουγεν, αἰεὶ τὴν γαλήνην τῶν ἀγῶν. Ἰνὰ λήσμωνήτη τις τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀθλίψεις τοῦ βίου ἀνάγκη νὰ κητρύγη ἐντὸς μεγάλου καὶ ἠρέμου δάσους, καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν μελαγχολικῶν κλάδων νὰ διέλθῃ ἀμερίμως τὸν ἀχρόνον. Ὁ γέρον δούξ εἶνε εὐτυχῆς ἐν τῇ ἐξορίῳ. Ἐν τῇ ἐρημίῳ εὖρεν ἀψυχικὴν γαλήνην, ἀπηλλάγη τῶν κολάκων, καὶ ἐπενήλθεν εἰς τὴν φύσιν»

Ἡ ἀντίθεσις τοῦ ἠτύχου καὶ ἀφρόντιδος ἐξοχικοῦ βίου συγκρινομένου πρὸς τὴν πλήρη ἀπογοητεύσεων καὶ φροντίδων θυρυδῶδη τῶν πόλεων, ζωγραφίζεται θυμασίως ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἐρευνητοῦ τῆς φύσεως, Σκίξπηρ. τοῦ ἀναταμίως τούτου τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Τὰ δάση ταῦτα λέγει ὁ ἐξόριστος δούξ πρὸς τοὺς ἀκολουθήσαντας αὐτὸν φίλους, δὲν ἔχουσιν ἐλιγωτέρους κινδύνους ἀπὸ τὴν φθονερὰν αὐλήν; Ἐδῶ μόνον τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἄδὰμ αἰσθανόμεθα, τὰς μεταβολὰς τῶν

ὤρων τοῦ ἔτους, ὡς τὸ πικρῶδες δῆγμα καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν χειμερίων ἀνέμων, οἵτινες ὁμῶς, ὅταν δάκνωσι τὸ σῶμά μου, ἢ πνέωσι κατ' αὐτό. τοῦ οὕτως ὡς νὰ φρίττω ἐκ τοῦ ψύχους, ἐγὼ τότε λέγω μειδιῶν. «Αὕτη ἀδὲν εἶνε κολακεία. Οὗτοι εἶνε σύμβουλοι εἰλικρινεῖς, οἵτινες μοὶ λέγουσι ἀκαθάρτᾳ τίς εἰμι. Γλυκὺς εἶνε ὁ καρπὸς τῆς δυσπραγίας, ἥτις ὡς δυσπειθεδῆς καὶ ἰσθόλος φρῆνας φέρει πολύτιμον ἀδάμκντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ὁ εβίος ἡμῶν οὗτος, ἀπηλλαγμένος ὢν τῆς τύρβης τῶν πόλεων, εὐρίσκεται ἀρήτορας εἰς τὰ δένδρα, βιβλίαι εἰς τοὺς βύσσους, λόγους εἰς τοὺς λίθους ἀκαὶ πανταχοῦ τὸ καλόν. Δὲν ἤθελον νὰ μεταβάλω αὐτόνα. Καὶ ὁ μελαγχολικὸς καὶ εὐαίσθητος Ἰάκωβος, ὕψ' ὅν κατὰ τὸν Ταινε, κρύπτεται αὐτὸς ὁ ποιητής, περιγράφει πρακτικώτατα τὸν ἀνθρώπινον βίον ἐν τῇ λαμπρῇ ἐκείνῃ ἀπκριθμῆσει τῶν ἑπτὰ ἡλικιῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖνος ὅστις ἐδοκίμησεν τὸν βίον καὶ ἔγεινε διὰ τοῦτο σκυθρωπὸς καὶ μισάνθρωπος, εὐρίσκει ἀφορμὰς λύπης ἢ χρεῖς ὅπου οὐδὲν τοιοῦτον πρακτῆρα ἄλλος. Πότον ἐπεθύμουν, λέγει, νὰ ἤμην γελωτοποιός· ἢ φιλοδοξία μου περιορίζεται εἰς τὸ ποικιλόστικτον ἔνδυμα. Ἐνδύσαστέ με ὡς γελωτοποιόν, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ λέγω ἐλευθέρως τὰς ἰδέαις μου, καὶ σὰς ὑπόθεσιν νὰ θεραπεύσω τὸ μεμολυτμένον σῶμα τοῦ κόσμου, ἀρκεῖ μόνον νὰ λαμβάνῃ μεθ' ὑπομονῆς τὰ φάρμακά μου. Ἐπιθυμεῖ νὰ μεταμορφωθῇ εἰς γελωτοποιόν, διότι ὡς τοιοῦτος δύναται εὐχερέστερον νὰ στυρίξῃ τὰ κοινωνικὰ ἐλαττώματα.

Ὅσον πλεόπερον ἐγκύπτει τις εἰς τὴν μελέτην τοῦ Σαίξπηρ, κατὰ τοιοῦτον θαυμάζει τὸ βελούχρον πρακτικόν, τὰς ἀνεξικντήτους αὐτοῦ γνώσεις, καὶ τὴν δξύνουσαν μεθ' ἧς ἐσπούδατε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Τελευταῖαι δὲ ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι τὰ ἔργα τοῦ Σαίξπηρ πρακμενοῦσιν ἐθάρτα καθότι οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὰ ἀνευρίσκουσι πιστὴν καὶ ζωηρὰν εἰκόνα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐκφάνσεις.

Ἐν τῇ μεταφράσει τούτῃ ἐτηρήσαμεν τὸ αὐτὸ ὕφος ὅπερ καὶ κατὰ τὰς δημοσιευθείσας τῶν δύο Ῥωμαϊκῶν δραμάτων τοῦ ποιητοῦ, τοῦ Ἄντωνίου καὶ Ἡλεοπάτρας καὶ τοῦ Κορριολανοῦ. Ἴσως ἡ γλῶσσος τοῦ γελωτοποιοῦ καὶ τῶν ποιμένων φανῇ ἐνικχοῦ κατὰ τι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰ λαλοῦντα πρόσωπα, ἀλλὰ τοῦτο ἐπράξαμεν ἐξ ἀνάγκης, διότι αἱ ὑπ' αὐτῶν ἐκφραζόμεναι ἰδέαι εἰσὶ πολλάκις ἀνώτεραι τοῦ προσώπου ὅπερ ὑποκρίνονται.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

Δούξ ζῶν ἐν ἐξορίᾳ

Φριδερίκος ἀδελφός του ἀρχάσχε τῆς κτήσεως του

Ἀμιένης } εὐγενεῖς ἀκολουθοῦντες τὸν ἐξοριστὸν δαῦκα.
Ἰάκωβος }

Λεβὼ κύλικος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Φριδερίκου

Κάρολος παλκιστὴς τοῦ Φριδερίκου

Ὀλιβιέρου }
Ἰάκωβος } υἱὸν τοῦ Σίρ Ρολάνδου Δεβωά
Ὀρλάνδος }

Ἀδάμ }
Διονύσιος } ὑπηρετᾷ τοῦ Ὀλιβιέρου

Γελωτοποιὸς (*)

Σίρ Ὀλιβιέρου Παπατρέχας, ἐφημέριος

Κόρινθος }
Σέλβιος } ποιμένες

Γουλιέλμος συνταπίτης καὶ ἐραστὴς τῆς Ὀδρίας

Πρόσωπον ὑπακρινόμενον τὸν ὑμέναιον

Ροζαλένθα θυγάτηρ τοῦ ἐξοριστοῦ δαυκῆ

Κελέα θυγάτηρ τοῦ Φριδερίκου

Φοίβη ποιμενίς

Ὀδρία κόρη χωρική

Πατρίκιου, θεράποντες καὶ ὑπηρετᾷ

Ἡ σκηνὴ ἐστὶ μὲν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ὀλιβιέρου, ὅτε δὲ ἐν τῇ ἀλλαγῇ τοῦ Φριδερίκου, καὶ ἐν τῷ δάσει τῆς Ἀρδουέννης.

(*) Ἐν τῷ καινῷ ὁ γελωτοποιὸς ὀνομάζεται Touchsteine Λυδία λίθος ἕνεκα τοῦ κακοῦ χροῦ τοῦ ὀνόματος, προϋποτιμήσαμεν νὰ μεταφράσωμεν αὐτὸ μόνον διὰ τοῦ ἐπιθέτου Γελωτοποιός.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄

Χλοερὸς τόπος πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ὀλιβιέρου

Εἰσέρχονται ὁ ΟΡΑΛΑΝΔΟΣ καὶ ὁ ΑΔΑΜ

ΟΡΑΛΑΝΔΟΣ. Καθόσον ἐνθυμοῦμαι Ἀδάμ, ἰδοὺ πῶς ἔχουσι τὰ τῆς κληρονομίας. Διὰ τῆς διαθήκης του μοὶ ἀφῆκε τὸ μηδαμινὸν ποσὴν χιλίων κορωνῶν, ἐπέβαλε δέ, ὡς λέγεις, εἰς τὸν ἀδελφόν μου, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς εὐλογίας του, νὰ μὲ ἐκπαιδεύτῃ καλῶς· καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἀρχὴ τῆς λύπης μου. Τὸν ἀδελφόν μου Ἰάκωβον συντηρεῖ εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ διηγοῦνται θαυμάσια περὶ τῶν προῦδων του· ἐμὲ δέ, ἀνκτρέρει ὡς χωρικὸν κατ' οἶκον, ἢ κάλλιον εἶπεῖν, μὲ ἀφίνει ἀνευ ἀνκτροφῆς· διότι, λέγεται ἀνατροφή δι' εὐγενῆ τῆς τάξεώς μου ὅ,τι δὲν διαφέρει κτηνοτροφίας; Οἱ ἵπποι του ἀνκτρέρονται κάλλιον, διότι ἐκτὸς τῆς καλῆς τροφῆς ἦν λαμβάνουσι,¹ γυμνάζονται εἰς τὸ ἵππευτήριον, καὶ ἵπποδραματικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀδρῶς μιθοδοτοῦνται· ἐγὼ δέ, ὁ ἀδελφός του, οὐδὲν ἄλλο κερδαίνω παρ' αὐτῶ, ἢ σωματικὴν ἀνάπτυξιν, δι' ὅπερ τῶ ὀφείλω τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν, ἣν καὶ τὰ ἐν τῇ κοπρίᾳ κτήνη του. Ἐκτὸς δέ τοῦ μηδενὸς τούτου τὸ ὅποσον μοὶ χρηγεί τόσον δαψιλῶς, προσπαθεῖ διὰ τῆς συμπεριφορᾶς του νὰ μοὶ ἀφαιρέσῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον ὅπερ μοὶ ἐδώρησεν ἡ φύσις· μὲ ἀφίνει νὰ τρώγω μετὰ τῶν δούλων, δὲν μὲ θεωρεῖ ἀδελφόν, καὶ ἐφ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτοῦ, δικηθεῖρει τὴν εὐγένειαν τοῦ χαρκατήρος μου διὰ τῆς ἀνκτροφῆς. Αὕτη, Ἀδάμ, εἶνε ἡ ἀρρομὴ τῆς λύπης μου, καὶ τὸ φρόνημα τοῦ πατρός μου, τὸ ὅποσον νομίζω, ὅτι ὑπάρχει ἐν ἐμοί ἀρχίζει νὰ ἐξανίσταται κατὰ τῆς δουλείας ταύτης. Δὲν θὰ ὑποφέρω αὐτὴν ἐπὶ πλέον, ἀν καὶ δὲν ἠξέυρω ἀκόμη συνετὸν τινὰ τρόπον ἀπλλαγῆς.

ΑΔΑΜ. Ἔρχεται ὁ κύριός μου, ὁ ἀδελφός σου.

ΟΡΑ. Ἀπομακρύνθητι, Ἀδάμ, καὶ θ' ἀκούτης πόσον ἀποτόμως θὰ φερθῆ πρὸς με.

Εἰσέρχεται ὁ ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ

ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ. Ἔ! τί κάμνεις ἐδῶ, κύριε;

ΟΡΑ. Τίποτε· δὲν ἐδιδάχθην νὰ κάμνω τίποτε.

ΟΛΙΒ. Τί ξεκάμνεις, λοιπόν;

ΟΡΑ. Μὰ τὸ ναί, διὰ τῆς ὀκνηρίας σέ βοηθῶ εἰς τὸ νὰ κατατρέψῃς τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ τὸν δυστυχῆ καὶ ἀνάξιον ἀδελφόν σου.

¹ Besides that they are fair with their feeding. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι διατηροῦνται ἐν καλῇ καταστάσει ἕκαστα τῆς καλῆς τροφῆς των.

ΟΛΙΒ. Πανηγίχ βοήθη, εὐρέ κκλιτέραν ἐργασίαν καὶ πήγαινε στὸ διάβολο ¹.

ΟΡΑ. Μήπως θέλεις νὰ φυλάττω τοὺς χοίρους σου, καὶ βελάνων κελύφη νὰ τρώγω μετ' αὐτῶν; Ποίον περιουσίαν ἐδαπάνησα ἀτότως, ὅττε νὰ καταντήσω εἰς τοικύτην πανίαν;

ΟΛΙΒ. Ἐξέρεις ποῦ εἰρίσκεισαι, κύριε;

ΟΡΑ. Ὡ νκί, πολὺ κκλά, εἰς τὸν κῆπον σου.

ΟΛΙΒ. Ἐξέρεις ἐνώπιον τίνας;

ΟΡΑ. Ναί, καὶ κκλιτέραν παρ' ὅσον μὲ γνωρίζει ἐκεῖνος ἐνώπιον τοῦ ὀπρίου εἶμαι. Ἐξέρω ὅτι εἶσαι ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός μου, ἀλλὰ καὶ σὺ ὁ ἐξ εὐγενῶν καταγόμενος ² ὄφειλες νὰ γνωρίζης τίς εἶμαι. Τὰ ἔθιμα τῶν ἐθνῶν σὲ ἀναγνωρίζουσιν ἀνώτερόν μου· ἀλλ' αὐτὴ αὐτὴ ἡ παράδοσις δὲν δύναται νὰ μὲ στερήτῃ τοῦ αἵματός μου, καὶ εἰκοστὸς ἀδελφός ἂν ἦμην. Μετέχω ἐκ τοῦ πατρὸς μου τόσον ὅσον καὶ σὺ, καίτοι ὁμολογῶ ὅτι ὡς πρωτότοκος πλησιάζεις περισσότερον πρὸς τὸν πατέρα ἡμῶν, ἐπομένως δικαιοῦσαι πλειότερον καὶ τοῦ πρὸς ἐκεῖνον ὀφειλομένου σεβασμοῦ ³.

ΟΛΙΒ. Γὰρ νὰ σοῦ ἴπῳ μικρὸ μου!

(Ἐγείρει τὴν χεῖρα ἵνα τύψῃ αὐτόν, ὁ δὲ Ὀρλάνδος τὸν ἀρπάζει ἐκ τοῦ λαιμοῦ).

ΟΡΑ. Στάσου, στάσου, πρωτότοκε ἀδελφέ, εἶσαι πολὺ νέος ὡς πρὸς τοῦτο.

ΟΛΙΒ. Ἐγκντίον μου σηκώνεις χέρι δοῦλε;

ΟΡΑ. Δέ, εἶμαι δοῦλος· εἶμαι ὁ νεώτερος υἱός τοῦ Σὶρ Ὀρλάνδου Δεβωά· ἦτο πατήρ μου, καὶ εἶνε τρεῖς φορτὶς δοῦλος ἐκεῖνος ὅστις λέγει ὅτι τοιοῦτος πατήρ ἐγέννητε δούλους. Ἄν δὲν ἦτο ἀδελφός μου, δὲν θὰ ἀπέσυρον ἐκ τοῦ λαιμοῦ τὴν χεῖρα ταύτην, πρὶν ἢ ἄλλη σοῦ ἀποσπάσῃ τὴν γλώσσην δι' ὅτι εἶπες· ἐξύβρισκας σεαυτόν.

ΑΔΑΜ. Ἐσυχάζετε κκλά μου ἀφεντικά, συμβιβασθῆτε γὰρ τὸ χατήρι τοῦ μακαρίτη πατέρα σας.

ΟΛΙΒ. Ἄφες με, σοῦ λέγω.

ΟΡΑ. Ὁχι, θὰ σὲ ἀφήσω ὅταν θελήσω· θὰ μὲ ἀκούσης. Ὁ πατήρ μου σὲ ἐπεφόρτισε διὰ τῆς δικθῆκης του νὰ μὲ ἐκπαιδέυσης καλῶς· σὺ δὲ μὲ ἀνέθραψες ὡς χωρικὸν ἀποκρύπτων καὶ ἀπομκκρύων ἀπ' ἐμοῦ πᾶσαν εὐγενῆ παιδείαν. ⁴ Τὸ φρόνημα τοῦ πατρὸς μου ἐνδυναμοῦται ἐν ἐμοί.

¹ Be better employed, and be naught awhile. Ὁ Warburton θεωρεῖ τὴν ὡς κκρομιάδη κκτάραν τῶν βορείων μερῶν ἀπιστοιχοῦσαν πρὸς τὸ «a mischief on you» «κκκὸν νὰ σοῦ ἔλθῃ».

² In the gentle condition of blood—being of gentle blood.

³ Your coming before me is nearer to is reverence. Ὡ; πρωτότοκος πλησιάζεις πλειότερον πρὸς τὸν πατέρα ἡμῶν, καὶ δικαιοῦσαι τοῦ πρὸς ἐκεῖνον ὀφειλομένου σεβασμοῦ. wright.

⁴ You have trained me like a peasant obscuring and hiding from me all gentleman like qualities. Μὲ ἀνέθραψες ὡς χωρικὸν ἀποκρύπτων ἀπ' ἐμοῦ τὴν εἰς εὐγενῆ ἀρμύζουσαν ἀγωγὴν.

καὶ δὲν θὰ ὑποφέρω ἐπὶ πλέον τὴν κατάστασιν αὐτὴν· λοιπὴν χορήγητόν μοι τὴν εἰς εὐγενῆ ἀρμόζουσιν μὲν μορφωσιν, ἢ δὲ μοι τὴν μικρὰν μερίδα ἣν διὰ δικθῆκη; μοὶ ἀφῆλεν ὁ πατήρ μου· με αὐτὴν θὰ ὑπάγω νὰ εὐρῶ τὴν τύχην μου.

ΟΛΙΒ. Καὶ τί θὰ πράξης; θὰ ἐπιτιγῆς ὅταν δαπανήτης αὐτὴν; Καλὰ κύριε, εἴτελθε· μὴ μὲ ἐνοχλῆς πλείοτερον· θὰ λάβῃς τὸ μέρος τῆς κληρονομίης σου· ἄφες με, σὲ παρακαλῶ.

ΟΡΛ. Θὰ σὲ ἐνοχλῶ μόνον καθόσον τὸ ἀπικτεῖ τὸ συμφέρον μου.

(Ὀλιβιέρος πρὸς τὸν Ἀδάμ)

ΟΛΙΒ. Πήγαινε μαζί του, γέρο σκύλε.

ΑΔΑΜ. Μὲ τὸ αἰερό σκύλεν ἀνταμείβουμαι; Ναι, ἀλήθειαν εἰς τὴν ὑπερησπείκ σας ἔχασα τὰ δόντια μου. Ὁ Θεὸς συγχωρέσει τὸ γέρο! ποτὲ δὲ θᾶλεγε τέτοιο λόγο.

(Ἐξέρχεται ὁ Ὀρλάνδος μετὰ τοῦ Ἀδάμ)

ΟΛΙΒ. Ἔτσι ἔ; Ἀρχίζεις νὰ σηκώνῃς κεφάλι; θὰ καταστειλῶ τὴν ἐπαρσίν σου, καὶ οὐδὲ ταῖς χίλιας κορώναις θὰ σοῦ δώσω. Ἔ, Διονύσιε;

(Ἐισέρχεται ὁ Διονύσιος)

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ. Ἐφωνάζετε ἀφέντη;

ΟΛΙΒ. Δὲν ἦλθεν ἐδῶ ὁ Κάρολος ὁ παλαιττῆς τοῦ δουκός, διὰ νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ;

ΔΙΟΝ. Εἶνε ἔξω καὶ ζητεῖ νὰ σὰς ἰδῇ.

ΟΛΙΒ. Κάλεσέ τον μέσα. (Ἐξέρχεται ὁ Διονύσιος) Εἶνε λαμπρὰ διέξοδος, καὶ κύριον τελεῖται ἡ πύλη.

Ἐισέρχεται ὁ ΚΑΡΟΛΟΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ. Καλὴ ἡμέρα ἀρχῶν.

ΟΛΙΒ. Φίλε κύριε Κάρολε, ποῖα εἶνε τὰ νεώτερα νέκ τῆς νέκς ἀλλῆς!

ΚΑΡΟΛ. Τὰ νέα τῆς κύλης εἶνε παλαιά· τοῦτέστι, ὅτι ὁ γέρον δουξ ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ του, τοῦ νέου δουκός, ὅτι τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐκ τῶν ἀρωπιωμένων αὐτῷ εὐγενῶν τὴν ἠκολούθησαν εἰς τὴν ἐξορίαν, καὶ ὅτι τὰ κτήματα καὶ τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν πλουτίζουσι τὸν νέον δοῦκα, ὅστις μετὰ πολλῆς προθυμίας ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ περιπλανῶνται.

ΟΛΙΒ. Δύνωσκι νὰ μοῦ εἴπῃς ἂν ἡ θυγάτηρ τοῦ δουκός Ῥοζκλίνδα ἐξωρίσθη μετὰ τοῦ πατρὸς της;

ΚΑΡ. Ἄ, ὄχι, διότι ἡ κόρη τοῦ δουκός καὶ ἐξαδέλφη της, τὴν ἀγαπᾷ τόσο πολύ, ὡς ἀνκτραφεῖσκ μετ' αὐτῆς ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας, ὥστε θὰ τὴν ἠκολούθει εἰς τὴν ἐξορίαν, ἢ θὰ ἀπέθνησκεν ἂν ἠναγκάζετο ν' ἀποχωρισθῆ αὐτῆς. Μένει εἰς τὴν αὐλήν, καὶ ὁ θεῖος της ἀγαπᾷ αὐτὴν, ὅπως καὶ τὴν θυγατέρα του. Ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη τῶν δύο τούτων γυναικῶν εἶνε ἀπαραδειγματίστος.

ΟΛΙΒ. Ποῦ θὰ ζήσῃ ὁ γέρον δούξ ;

ΚΑΡ. Λέγουσιν ὅτι εἶνε ἤδη εἰς τὸ δάσος τῆς Ἀρδουέννης¹ ἔχων μετ' αὐτοῦ πολλοὺς εὐθύμους φίλους, καὶ ὅτι ζῶσιν ἐκεῖ ὡς ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος προγεγραμμένος Ῥοβίρτ-Χούδ· λέγουσι προσέτι ὅτι πολλοὶ νέοι εὐγενεῖς συρρέουσι πρὸς αὐτὸν καθ' ἑκάστην καὶ ὅτι διέρχονται τὸν χρόνον ἀμέριμνοι, ὅπως ἔπραττον κατὰ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα².

ΟΛΙΒ. Λοιπὸν αὔριον πηλαίεις ἐνώπιον τοῦ νέου δουκός ;

ΚΑΡ. Ναί, κύριε, καὶ ἤλθον διὰ νὰ σοὶ φανερώσω κάτι τι. Μοὶ ἐγνωστοποίησαν κρυφίως ὅτι ὁ νεώτερος ἀδελφός σου Ὁρλάνδος, προτίθεται νὰ πηρουσιαθῆ μετημφισμένος ἵνα πηλαίῃ κατ' ἐμοῦ. Αὔριον κύριε, θὰ πηλαίσω χάριν τῆς τιμῆς μου, καὶ θὰ εἶνε εὐτυχῆς ὅστις διαφύγῃ ἐκ τῶν χειρῶν μου μὲ ἄρτι τὰ μέλη τοῦ σώματος. Ὁ ἀδελφός σου εἶνε νέος καὶ ἀδρός, καὶ πρὸς χάριν σου, θὰ τὸν συνέτριβον μετ' ἀποστροφῆς, ὅπως ἡ τιμὴ μοὶ ἐπιβάλλει νὰ τὸ πράξω, ἂν πηρουσιαθῆ. Ἐνεκεν λοιπὸν τῆς πρὸς σὲ ἀγάπης μου, ἤλθον νὰ σοὶ γνωστοποιήσω τοῦτο, ἵνα ἀποτρέψῃς αὐτὸν τοῦ σκοποῦ του, ἢ ἄλλως νὰ ὑποφέρῃς ἀτακτάως οἰονδήποτε δυστύχημα ἢθελε τῷ συμβῆ καθότι εἶνε πρῆγμα ὅπερ ἐζήτητε μόνος καὶ ὅλως ἐναντίον τῆς ἐμῆς θελήσεως.

ΟΛΙΒ. Σ' εὐχαριστῶ Κάρολε, ἐπὶ τῇ πρὸς ἐμὲ ἀγάπῃ σου· καὶ θὰ εἶδῃς ὅτι γενναϊότατα θ' ἀνταμείψω αὐτήν. Πηρετήρησα καὶ ἐγὼ τὴν πρόθεσιν τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ προσεπέθησα διὰ πληγίων μέσων ν' ἀποτρέψω αὐτόν, ἀλλ' εἶνε ἀμετάπειστος. Μάθε Κάρολε ὅτι εἶνε ὁ μᾶλλον ἰσχυρογνώμων νέος τῆς Γαλλίης, εἰς ἄκρον φιλόδοξος, ζηλῶν μετὰ φθόνου τὰς ἀρετὰς τῶν ἄλλων, κρύφα δὲ καὶ δολίως συνωμοτῶν ἐναντίον ἐμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ του· ὅθεν πρῶτον κατὰ βούλησιν. Μοὶ εἶνε ἀδιάφορον ἂν θραύσῃς τὸν δάκτυλον ἢ τὸν λαχμὸν αὐτοῦ· καὶ θὰ πράξῃς καλῶς νὰ λάβῃς πρόνοιαν περὶ τούτου, διότι, ἂν ἐλάχιστον μόνον ταπεινώσῃς αὐτόν, ἢ ἂν δὲν δυνηθῆ νὰ διαφημισθῆ ἐν τῇ κατὰ σοῦ πάλῃ, θὰ ζητήσῃ νὰ σὲ δηλητηριάσῃ, θὰ σὲ συλλάβῃ διὰ προδοτικῆς πηγίδος, καὶ δὲν θὰ σὲ ἀρήτῃ· πρὶν ἢ σοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν διὰ παντοίων καὶ ποικίλων μέσων· διότι σὲ βεβαίῳ, καὶ τὸ λέγω μετὰ δακρύων, δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ ἀνὴρ τόσο νέος, καὶ τόσον κηκοῦργος ἐν ταύτῳ. Καὶ πάλιν σοὶ ὁμιλῶ περὶ αὐτοῦ ὡς ἀδελφός, διότι ἂν ἀνέτεμνον αὐτόν, ἐγὼ μὲν θὰ ἠρηθρίων καὶ θὰ ἔκλαιον, σὺ δὲ θὰ ὠχρίαις καὶ θὰ ἐξεπλήττεσο.

ΚΑΡ. Ἐγκαρδίως χαιρῶ ἐλθὼν εἰς συνάντησίν σου. Ἄν. πηρου-

¹ Ἡ σκηνὴ αὕτη ἐλήφθη ἐκ τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Lodge. Ὁ ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ Βελγίου γαλλικὸς νομὸς τῆς Ἀρδουέννης, ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τοῦ πρῶτου ἀρχαίου δάσους τῆς Ἀρδουέννης. Wright.

² Fleet the time. Κάμνουσιν ὥστε νὰ διέρχεται ταχέως ὁ χρόνος. Ἐν ἐκ τῶν παραδειγμάτων κατ' ἃ ὁ Σαίξπηρ σχηματίζει ῥήμα ἐξ ἐπιθέτων.

σιασθῆ αὐριον θά σου τὸν διορθώσω. ¹ Ἄν μετὰ τὴν πάλιν, δυναθῆ νὰ περιπατήσῃ ἐλευθέρως, δὲν θά ἀμφισβητήσω πλέον τὴν νίκην. Ὁ Θεὸς νὰ φυλάττῃ τὴν εὐγενεία σας!

ΟΑΙΒ. Χαίρε, φίλε Κάρολε (ἐξέρχεται ὁ Κάρολος). Θὰ ἐρεθίσω τὸν ζωηρὸν τοῦτον νεανίαν· ἐλπίζω νὰ ἴδω τὸ τέλος του· διότι, δὲν ἤξεύρω διατί οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ μισῶ πλειότερον αὐτοῦ. Καὶ ὅμως εἶνε μελίχιος, εὐπκίδευτος, χωρὶς ποτὲ νὰ φοιτήσῃ εἰς σχολεῖον, ἐμφορεῖται εὐγενῶν αἰσθημάτων, ἀγαπάται, ὡς διὰ μαγείας, ὑπὸ πάντων, καὶ προσείλκυσε ἐπὶ τοσοῦτον τὴν ἀγάπην τοῦ κόσμου, καὶ ἰδίως τοῦ λαοῦ μου ὅστις γινώσκει αὐτὸν κάλλιον, ὥστε περιφρονοῦσιν ἐμὲ καθ' ὀλοκληρίαν. Ἄλλὰ τοῦτο δὲν θά δικρκέσῃ ἐπὶ πολὺ· ὁ παλαιστῆς οὗτος θά διορθώσῃ τὰ πάντα. Οὐδὲν ἄλλο μοὶ ὑπολείπεται, ἢ νὰ ἐρεθίσω τὸν νεανίαν, καὶ ὑπάγω ἀμέσως πρὸς τοῦτο. (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Πρασιὰ ἐνώπιον τῶν ἀνακτόρων τοῦ δουκός.

Εἰσέρχονται ἡ ΚΕΛΙΑ καὶ ἡ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ.

ΚΕΛΙΑ. Ἔσο εὐθυμος, σὲ παρκακλῶ Ροζαλίנדᾶ, ἀγαπητῆ μου ἕξαδέλφῃ.

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ. Φιλτάτῃ Κελίᾳ, δεικνύω πλειότεραν φαιδρότητα παρ' ὅσῃν ἔχω, καὶ σὺ με ἤθελες φαιδρότεραν ἀκόμη; Ἄφοῦ δὲν δύνασαι νὰ μὲ μάθῃς πῶς νὰ λησμονήσω τὸν ἐξόριστον πατέρα μου, δὲν πρέπει νὰ ἐπιχειρῆς νὰ μὲ μάθῃς νὰ εἶμαι εὐθυμος.

ΚΕΛ. Ἐκ τούτου, βλέπω ὅτι δὲν με ἀγαπᾷς τόσον, ὅσον ἐγώ. Ἄν ὁ ἐξόριστος πατήρ σου καὶ θεῖός μου, εἶχεν ἐξορίσει τὸν δοῦκα πατέρα μου καὶ θεῖόν σου, σὺ δὲ ἔμενες μετ' ἐμοῦ, θά ἐσυνήθιζον τὴν καρδίαν μου νὰ θεωρῇ τὸν πατέρα σου ² ὡς ἰδικόν μου· οὕτως ὄφειλες νὰ πράξῃς καὶ σὺ, ἂν ἡ πρὸς ἐμὲ ἀγάπη σου ἦτο φύσει ὁμοίως πρὸς τὴν ἰδικήν μου.

ΡΟΖ. Ἔστω· θά λησμονήσω τὴν θέσιν εἰς ἣν εὐρίσκομαι, ἵνα χαρῶ διὰ τὴν ἰδικήν σου.

ΚΕΛ. Ἠξούρεις ὅτι εἶμαι τὸ μόνον τέκνον τοῦ πατρὸς μου, οὐδέ εἶναι πιθανόν ν' ἀποκτήσῃ ἄλλο· βεβκίως δὲ μετὰ τὸν θάνατόν του, θά εἶται ἡ κληρονόμος του, διότι ὅτκ ἀφῆρεσε βικίως παρὰ τοῦ πατρὸς σου, θά σοὶ τὰ ἀποδώσῃ ἢ πρὸς σὲ ἀγάπῃ μου· σοὶ τὸ βεβκίω εἰς τὴν τιμὴν μου, καὶ ἂς μεταβληθῶ εἰς τέρας, ἂν ποτε παρκαθῶ τὸν ὄρκον μου· ἔσο λοιπὸν φαιδρά, γλυκεῖα, ἀγαπητῆ μου Ροζαλίנדᾶ.

¹ I'll give him his payment: θά λάθῃ τὸν λησμόν του.

² I could have taught my love to take thy father for mine.

Θά ἐθίζον τὴν ἀγάπην μου νὰ θεωρῇ τὸν πατέρα σου ὡς ἰδικόν μου.

ΡΟΖ. Ἀπὸ τοῦδε, θὰ εἶμαι ἐξάδελφον μου, καὶ μόνον περὶ διασκευῶν θὰ σκέπτομαι. Πῶς τὸ εὐρίσκει νὰ ἐρωτηθῆῖ κενεῖς ;

ΚΕΑ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν κάμε το χάριν διασκευάσεως, ἀλλὰ μὴ ἀγχαπῆτης κενεῖνα ἀνδρὰ σοβαρῶς, καὶ παίζουσα δέ, νὰ προχωρῆς τόσον, ὥστε νὰ δύνῃσαι νὰ ὑπεκφεύγῃς διατηροῦσα ἀκηλίδωτον τὴν τιμὴν καὶ ἀθωότητά σου.

ΡΟΖ. Πῶς θὰ διασκευάσωμεν λοιπόν ;

ΚΕΑ. Ἄς καθίσωμεν νὰ σκώψωμεν τὴν σεβαστὴν οἰκοκυρὰν Τύχην καὶ νὰ τὴν ἀναγκάσωμεν ν' ἀφήσῃ τὴν τροχὸν τῆς, διὰ νὰ διανέμῃ τοῦ λοιποῦ τὰ δῶρά τῆς δικιότερον.

ΡΟΖ. Ἐπεθύμουν νὰ ἠδυνάμεθα νὰ τὸ πράξωμεν, διότι τὰ εὐεργετήματα τῆς διανέμονται κάκιστα, καὶ ἡ γενναϊόδωτος τυρλὴ γραῖα ἀπατᾶται ἰδίως εἰς τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα χορηγεῖ εἰς τὰς γυναῖκας.

ΚΕΑ. Ἀληθές· διότι ὅσας κάμνει ὠραίας, σπανίως τὰς κάμνει ἐναρέτους, εἰς ὅσας δὲ πάλιν δίδει ἀρετὴν, δίδει ἀτημίαν.

ΡΟΖ. Ἀλλὰ σὺ συγγέεις τὸ ἔργον τῆς Τύχης μὲ τὸ τῆς Φύσεως. Ἡ Τύχη εἶναι κυρία, τῶν δῶρων τοῦ κόσμου, δὲν ἀναμιγνύεται εἰς τὴν φυσικὴν κατασκευὴν τοῦ σώματος.

Εἰσέρχεται ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ

ΚΕΑ. Ὅχι, ὅταν ἡ Φύσις πλάσῃ εὐεῖδές πλάσμα, δὲν δύναται τοῦτο τῇ συνεργείᾳ τῆς Τύχης νὰ πέσῃ εἰς τὸ πῦρ ; Ἄν καὶ ἡ Φύσις μᾶς ἐπροίκισε μὲ νοῦν διὰ νὰ σκώπτωμεν τὴν Τύχην, ἡ Τύχη ὁμῶς δὲν ἔστειλε τὸν τρελλὸν τοῦτον (δακνύουσα τὴν Λυδίαν λίθον) διὰ νὰ διακόψῃ τὴν συζήτησιν ἡμῶν ;

ΡΟΖΑΑ. Τῷ ὄντι ἡ Τύχη φέρεται ἀπλάγχνωσιν πρὸς τὴν Φύσιν, ὅταν μεταχειρίζεται τὴν φυσικὴν μωρίαν¹, ὡς κοπιᾷ τῆς φυσικῆς εὐρυΐας.

ΚΕΑ. Ἴσως τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον τῆς Τύχης, ἀλλὰ τῆς Φύσεως, ἥτις βλέπουσα ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν περὶ τοιούτων Θεσκιῶν, ἔνεκα τῆς ἀμελῆτης τοῦ πνεύματος ἡμῶν, ἔστειλε τὸν ἠλίθιον τοῦτον ἵνα μᾶς χρησιμεύσῃ ὡς ἀκόνη, διότι ἡ βλακίαι τοῦ ἠλιθίου εἶναι πάντοτε ἀκόνη τοῦ εὐφροῦς. Ποῦ ὑπάγεις, ὦ ἔξυπνε ;

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Κυρία πρέπει νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν πατέρα σου.

ΚΕΑ. Μήπως ἔγινες ἀγγελικφόρος ;

ΓΕΛΩΤ. Ὅχι, στὴ τιμὴ μου· μὲ διέταξεν νὰ ἔλθω νὰ σὲ ζητήσω.

ΡΟΖ. Ποῦ ἔμαθες τὸν ὄρκον τοῦτον τρελλέ ;

ΓΕΛΩΤ. Ἀπὸ κάποιον ἱππότην ποῦ ὠρκίζετο εἰς τὴν τιμὴν τοῦ, ὅτι ἡ τηγανίτικα ἦσαν καλὰ καὶ ὅτι ἡ μουστάρδα δὲν ἄξιζε τίποτε. Ἐγὼ ὑποστηρίζω ὅτι ἡ τηγανίτικα δὲν ἄξιζαν τίποτε, καὶ ὅτι ἡ μουστάρδα ἦτο καλὴ· καὶ ὁμῶς ὁ ἱππότης δὲν ἔκαμε ψεύτικο ὄρκον.

1. When Fortune makes Nature's natural the culter off of Nature's wit.

ΚΕΑ. Πῶς δύνασαι νὰ τὸ ἀποδείξης μὲ τὴ πολὺ σου σοφία.

ΡΟΖ. Δεῖξέ μας τὴ σοφία σου.

ΓΕΛΩΤ. Σηκωθῆτε καὶ αἱ δύο· τρῖψετε τὸ σαγῶνι σας, καὶ ὀρκισθῆτε εἰς τὰ γένεα σας ὅτι εἶμαι φαῦλος.

ΚΕΑ. Μὰ τὰ γένεα μας, ἂν εἶχαμεν εἶσαι φαῦλος.

ΓΕΛΩΤ. Μὰ τὴν φουλότητά μου, ἂν εἶχα φουλότητα, θὰ ἦμην φαῦλος· ἀλλ' ἂν ὀρκίζεσθε εἰς πᾶν τὸ ὅποιον δὲν ὑπάρχει, δὲν ψευδοῦκαίτε· οὐδὲ ὁ ἱππότης λοιπὸν ἦτον ἐπίορκος ὅταν ὀρκίζετο εἰς τὴν τιμὴν του, διότι δὲν εἶχε ποτέ του ἢ ἂν εἶχε, τὴν ἀπέβαλε! μὲ τοὺς ὀρκους πρὶν νὰ εἶδῃ τὰς τηγανίτες ἢ τὴν μουστάρδαν ἐκεῖνην.

ΚΕΑ. Ποῖον ἔννοεῖ; σὲ παρκαλῶ;

ΓΕΛΩΤ. Ἐνὰ τὸν ὅποιον ἀγαπᾷ ὁ πατήρ σου ὁ γέρον Φριδερίκος.

ΚΕΑ. Ἡ ἀγάπη τοῦ πατρός μου εἶναι ἀρκετὴ νὰ τὸν κατακτήσῃ ἔντιμον· ἀρκεῖ! μὴδὲ λέξιν πλέον περὶ αὐτοῦ, μίξ ἀπ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας θὰ μαστιγώθῃς διὰ τὴν κακολογίαν σου.

ΓΕΛΩΤ. Κεῖνα νὰ μὴ εἰμποροῦν οἱ τρελλοὶ νὰ λέγουν σωστά, ὅτι οἱ φρόνιμοι κάμνουν στραβὰ.

ΚΕΑ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν ἔχεις δίκκιον· διότι ἀπ' ὅτου ἐπεβλήθη σιωπὴ εἰς τὸ ὀλίγον πνεῦμα τὸ ὅποιον ἔχουν οἱ τρελλοί, ἡ ὀλίγη τρέλλα τῶν φρονίμων ἐπιδεικνύεται παντοῦ. Ἴδου ὁ κύριος Λεβὼ.

ΡΟΖ. Μὲ τὸ στόμα γεμάτο ἀπὸ νέκ.

ΚΕΑ. Γὰ ὅποιον θὰ μάς μεταδώτῃ ὅπως ἢ περισσεύῃ τὴν τροφήν εἰς τοὺς νεοσσούς της.

ΡΟΖ. Ὡστε θὰ παχυνθῶμεν μὲ νέκ.

ΚΕΑ. Τόσῳ τὸ κελλίτερον· θὰ πωληθῶμεν εὐκολώτερον εἰς τὴν ἀγοράν.

Εἰσέρχεται ὁ ΛΕΒΩ

Καλ' ἡμέρα κύριε Λεβὼ· τί νέκ;

ΛΕΒΩ. Ἐχαστες λαμπράν διασκεδάσιν, ὠραία ἡγεμονίς.

ΚΕΑ. Διασκεδάσιν! ποίου εἴδους;

ΛΕΒΩ. Ποίου εἴδους, κυρίκ! Πῶς νὰ ἀποκριθῶ τώρα;

ΡΟΖ. Ὅπως θελήτῃ ὁ νοῦς καὶ ἡ τύχη.

ΓΕΛΩΤ. Ἡ ὅπως ἀποφασίση ἡ μοῖρα.

ΚΕΑ. Πολὺ κελά. Τσηκουράτζ.¹

ΓΕΛΩΤ. Ναί, ἂν δὲν διατηρήσω τὸ ὕψος μου²

¹ Or if he had, he had sworn it away, τὴν εἶχα ἐξομόσει

² Well said: that was said on with trowel. Κυδαίως ἀποτόμως. Wright.

³ If keep not my rank. Ὁ γελοιοποῦς παίξει μὲ τὴν λέξιν rank σημαίνουσαν βαθμὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ σαπρίαν, φαίνεται δὲ, ὅτι ἡ Ροζαλίνα ἐλαφρῶς αὐτὴν ὀπὸ τὴν τελευταίαν σημασίαν τῆς σαπρίας, διότι ἀποκρίνεται: Τότε γάνεις τὴν παλαιάν σου ὀσμὴν: δυσκόλου οὗτης τῆς μετεφάσεως τοῦ λογοπαγνίου τούτου, προτιπηθήσαμεν τό γ' ἐφ' ἡμῶν νὰ μεταφράσωμεν κατ' ἔννοαν.

ΡΟΖ. Τότε χάνεις τὴν ιδιότητά σου.

ΛΕΒΩ. Μὲ παραζαλίζετε, κυρίκι· ἤθελον νὰ σὰς ὁμιλήσω περὶ τοῦ ἀγῶ-
νος οὗτινος τὸ θέημα ἀπωλέσατε.

ΡΟΖ. Εἶπέ μας τίνι τρόπῳ διεξήχθη ἡ πάλη.

ΛΕΒΩ. Θὰ σὰς εἶπω τὴν ἀρχὴν καὶ ἂν εὐκρεστήθητε δύνασθε νὰ ἴδητε
τὸ τέλος, διότι τὸ ὠρσιότερον θὰ γίνῃ μετέπειτα, θὰ ἔλθωσι δὲ ἐδῶ, ὅπου
εἴσθε νὰ ἐκτελέσωσιν αὐτήν.

ΚΕΛ. Καλῶς, ἄς ἀκούσωμεν τὴν ἀρχὴν ἢ ὁποῖα ἀπέθανε καὶ ἐτάφη.

ΛΕΒΩ. Ἐπαρουσιάσθη εἰς γέρον με τοὺς τρεῖς υἱούς του. . .

ΚΕΛ. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ὁμοιάζει με ἓνα πηλιὸν μῦθον.

ΛΕΒΩ. Τρεῖς νέους εὐειδεῖς, εὐρώστους καὶ καλοῦ περσότηματος.

ΡΟΖ. Ἐχοντας ἀνηρτημένην ἐπὶ λαίμοσ τὴν ἐξῆς σημείωσιν: «Διὰ
τῆς περσούσης γνωστοποιεῖται εἰς τὸ κοινόν».

ΛΕΒΩ. Ὁ πρεσβύτερος τῶν τριῶν ἐπάλασε μετὰ τοῦ Κάρουλου τοῦ περ-
σαιστοῦ τοῦ δουκός, ὁ δὲ Κάρουλος, ἀνατρέψας αὐτόν, τῷ ἔθραυσε τρία
πλευρά· τὴν αὐτὴν τύχην ὑπέστησαν ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος. Πάντες
κεῖνται ἐκεῖ κάτω, ὁ δὲ ἀτυχὴς γέρον πετῆρ των θρηνεῖ αὐτοὺς τόσον
σπαρξικαρδίως, ὥστε οἱ θεοὶ πάντες συμμετέχουσι τῆς λύπης του,
καὶ κλαίουσι.

ΡΟΖ. Ἀλλοίμονον!

ΓΕΛΩΤ. Ποῖα εἶνε λοιπόν, κύριε, ἡ διασκέδασις ποῦ ἔχασαν αἱ κυρίκι;

ΛΕΒΩ. Αὕτη δὲ περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλῶ.

ΓΕΛΩΤ. Νέ, καθ' ἡμέραν κάτι μανθάνει κανεὶς· εἶνε ἡ πρώτη φορὰ
ὅπου ἤκουσα ὅτι τὸ σπάτιμον τῶν πλευρῶν εἶνε διασκέδασις διὰ κυρίκι!

ΚΕΛ. Κ' ἐγώ, σὲ βεβαίῳ.

ΡΟΖ. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἐπιθυμῶν ν' ἀκούσῃ τὴν παράχορδον αὐτὴν
μουσικὴν τῶν θραυομένων πλευρῶν του; ὑπάρχει ἀκόμη κανεὶς νὰ ὀρέ-
γεται τὰ πλευροσπατίματα; Θὰ ἴδωμεν τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐξεδέλω;

ΛΕΒΩ. Κατ' ἀνάγκην, ἂν μείνετε ἐδῶ, διότι εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὤρισθη
νὰ γίνῃ ἡ πάλη, καὶ εἶνε ἑτοιμοὶ νὰ ἐκτελέσωσιν αὐτήν.

ΚΕΛ. Βεβαίως εἶνε αὐτοί, οἵτινες ἔρχονται ἄς μείνωμεν νὰ ἴδωμεν.

(Σαλπίσματα. Εἰσέρχεται ὁ δουξ ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΣ, οἱ ΕΥΠΙΑΤΡΙΔΑΙ, ὁ ΟΡΛΑΝΔΟΣ,
ὁ ΚΑΡΟΛΟΣ καὶ οἱ τῆς ἀκολουθίας)

ΔΟΥΞ. Ἐμπρός· ἀφοῦ ὁ νέος δὲν πείθεται, ἄς ὑποστῇ τὰ ἐπακολου-
θήματα τῆς προπετείης του. ¹

ΡΟΖ. Ἐκεῖνος ἐκεῖ εἶνε ὁ νέος;

ΛΕΒΩ. Αὐτός, κυρίκι.

ΚΕΛ. Ἀλλοίμονον! Εἶνε παρὰ πολὺ νέος! ἡ ὄψις του ὁμῶς προαγγέλ-
λει ὅτι θὰ νικήσῃ.

¹ But is there any else longs to see this broken music in his sides? is there yet ano-
ther detos upon rib-breaking? Shaltwe see this wrestling cousin!

ΔΟΥΞ ΦΡ. Λοιπὸν κόρη μου καὶ σὺ ἀνεψιὸς μου! ἐδῶ εἰσεχωρήσατε διὰ νὰ ἴδῃτε τὸν ἀγῶνα;

ΡΟΖΑΛ. Ναί, ἄρχων, ἂν εὐκρεστῆται νὰ μᾶς τὸ ἐπιτρέψῃς.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Δύναμι νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι ὀλίγοι θὰ εὐχαριστηθῆτε ἐκ τούτου. Ὑπάρχει τοιαύτη δυσκνολογία μεταξὺ τῶν παλαιστῶν. Συμπαθῶν πρὸς τὴν νεότητά τοῦ προκαλοῦντος, θ' ἀπέτρεπον αὐτὸν πρεθύμως τοῦ ἀγῶνος, ἀλλ' εἶνε ἀμετάπειστος. Ὀμιλήσατε πρὸς αὐτὸν, κυρία: ἴδετε ἂν δύνασθε νὰ τὸν μετακείτητε.

ΚΕΛ. Κάλετέ τον, φίλε κύριε Λεβῶ.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Κάλεσέ τον ἀπομικρύνουμι.

ΛΕΒΩ. Ἐ! σὺ, κύριε μονομάχε, σὲ ζητοῦν αἱ πριγκίπισσαι.

ΟΡΑ. Μετὰ σεβασμοῦ ὑπκκούω εἰς τὰς διαταγὰς των.

ΡΟΖ. Σὺ προσκάλεσαι, τὸν παλαιστὴν Κάρολον;

ΟΡΑ. Ὅχι, ὄραίκα πριγκίπισσα. Αὐτὸς προκαλεῖ πάντας. Ἐρχομαι λοιπὸν ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι: ἔνα δοκιμάσω κατ' αὐτοῦ τὴν δύναμιν τῆς νεότητός μου.

ΚΕΛ. Τὸ φρόνημά σου, νέε, εἶνε ὑπὲρ τὸ θεὸν τολμηρὸν διὰ τὴν ἡλικίαν σου. Εἶδες τὰ θηριώδη δείγματα τῆς βίωσής τοῦ ἀνδρός τούτου; ἂν ἔβλεπες τὸν ἐαυτὸν σου διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ ἔκρινες περὶ σεαυτοῦ διὰ τῆς κρίσεώς σου, ὁ φόβος τῆς ἐκθέσεως θὰ σὲ ἀπέτρεπεν ἀπὸ τόσο ἀνίσου ἀγῶνος. Πρὸς τὸ συμφέρον σου, σὲ παρακαλοῦμεν νὰ προνοήσῃς περὶ τῆς ἀσφαλείας σου, καὶ ν' ἀφήσῃς τὸ πείραμα τοῦτο.

ΡΟΖΑΛ. Κάμε το, νέε, δὲν θὰ ὑποτιμηθῇ ἡ ὑπόληψίς σου: θὰ ἰκετεύσωμεν τὸν θεὸν νὰ μὴ γίνῃ ὁ ἀγὼν.

ΟΡΑ. Σὰς ἐξορκίζω, μὴ μὲ τιμωρῆτε δεικνύουσαι τόσο κακὴν γνώμην περὶ ἐμοῦ, καίτοι ὁμολογῶ ὅτι ἀμαρτάνω ἀρνούμενός τι εἰς τόσο ὄραίκα καὶ ἐξαιρέτου; κυρία! Ἄς μὲ συνοδεύσωσιν εἰς τὴν δοκιμασίαν μου οἱ ὄραίκοι ὀφθαλμοί σας, καὶ αἱ εὐμενεῖς ὑμῶν εὐχαί: ἂν καταβληθῶ, θὰ καταισχυνθῇ ἄνθρωπος ὃν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐτίμησε, ἂν φονευθῶ, θὰ φονευθῇ ἄνθρωπος ὅστις οὐδὲν ἄλλο ἐπεθύμει πρὸς τοῦτο. Δὲν θὰ λυπήσω τοὺς φίλους μου, διότι οὐδένα ἔχω ὅστις νὰ μὲ θρηνήσῃ: οὐδεμίαν βλάβην θὰ προξενήσω εἰς τὸν κόσμον, διότι οὐδὲν ἔχω ἐν αὐτῷ. Ἐν τῷ κόσμῳ πληρῶ θέτιν, ἧτις δύναται νὰ πληρωθῇ κάλλιον ὅταν κενώσω αὐτήν.

ΡΟΖΑΛ. Ἐπεθύμου νὰ εἶχες τὴν ὀλίγην δύναμιν τὴν ὁποίαν ἔχω.

ΚΕΛ. Καὶ τὴν ἰδικήν μου διὰ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὴν ἰδικήν της.

ΡΟΖ. Χεῖρε. Δέου εἰς τοὺς θεοὺς ἔνα ἢ περὶ σοῦ κρίσις μου ἀποδειχθῇ σφαλερὰ.

ΚΕΛ. Ἐθέ νὰ πληρωθῶσιν αἱ εὐχαί τῆς καρδίας σου!

ΚΑΡ. Ἐμπρός, ποῦ εἶνε ὁ τολμηρὸς νέος ὅστις ἐπιθυμεῖ τόσο νὰ ἐνγκυλισθῇ τὴν μητέρα του γῆν;

ΟΡΑ. Εἶνε ἑτοιμος κύριε, ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία του εἶνε μετριοφρονεστέρη.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Θὰ πάσχητε μετὰ τὴν πρώτην πτώσιν.

ΚΑΡ. Σοῦ ἐγγυῶμαι, ὑψηλότατε, ὅτι δὲν θὰ προτρέψῃς αὐτὸν εἰς δευτέραν, ἀφοῦ προσεπέθησες ἐπὶ τοσοῦτον νὰ τὸν ἀποτρέψῃς ἀπὸ τῆς πρώτης.

ΟΡΑ. Προτίθεσσι νὰ μὲ σκώψῃς μετὰ τὸν ἀγῶνα· δὲν πρέπει ὅμως νὰ μὲ σκώπτῃς πρὸ αὐτοῦ. Ἐμπρός, ἐλθέ.

ΡΟΖΑΛ. Εἶθε νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν σου ὁ Ἰρακλῆς, ὦ νέε!

ΚΕΛ. Ἐπεθύμουν νὰ ἦμην ἀόρατος ἵνα ἀρπάσω ἐκ τῆς κνήμης τὸν ἰσχυρὸν αὐτὸν ἄνδρα. (παλαίους!).

ΡΟΖ. Τί ἐξαίρετος νέος!

ΚΕΛ. Ἄν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶχον κεραυνόν, ἤξεύρω παῖος θὰ ἀνετρέπετο. (Ἐπευφημῶνται ὁ Κάρολος ἀνατρέπεται).

ΔΟΥΞ ΦΡ. Ἄρκει, ἄρκει.

ΟΡΑ. Ἀκόμη, ὑψηλότατε, σέ ἱκετεύω. Δὲν ἀνέπτυξα ἀκόμη τὰς δυνάμεις μου.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Πῶς εἶσαι Κάρολε;

ΔΕΒΩ. Δὲν δύναται νὰ ὑμελήσῃ, ἄρχων.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Σηκώσκητέ τον ἀπ' ἐδῶ. Πῶς ὀνομάζεσθαι, νέε;

ΟΡΑ. Ὁρλάνδος, ἄρχων· ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ Σίρ Ῥολάνδου Δεβωά.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Ἐπεθύμουν νὰ ἦσο υἱὸς ἄλλου τινός. Ὁ κόσμος ἐθεώρει τὸν πατέρα σου ὡς ἔντιμον ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς ἐμὲ διέκειτο πάντοτε ἐχθρικῶς. Θὰ μὲ εὐηρέστεις πλειότερον διὰ τοῦ κατορθώματός σου, ἢν κατήγατο ἐξ ἄλλου οἴκου. Πλὴν, χαῖρε. Εἶσαι ἀνδρεῖος νέος. Ἐπεθύμουν νὰ μοι ὠμίλεις περὶ ἄλλου πατρός.

(Ἐέρχεται ὁ δοῦξ μετὰ τῆς ἀκολουθίας καὶ τοῦ Δεβωά).

ΚΕΛ. Ἄν ἦμην εἰς τὴν θέσιν τοῦ πατρός μου, θὰ ἐφερόμην οὕτω πως ἐξαδέλφη;

ΟΡΑ. Ὑπερηφανεύομαι πλειότερον ὢν υἱὸς τοῦ Σίρ Ῥολάνδου Δεβωά, ὁ νεώτερος υἱὸς του· οὐδὲ θὰ ἀντήλλακσον τὴν ὀνομασίην ταύτην μὲ τὴν τοῦ θετοῦ κληρονόμου τοῦ Φριδερίκου.

ΡΟΖ. Ὁ πατήρ μου ἠγάπα ὀλοψύχως τὸν Σίρ Ῥολάνδον Δεβωά· τῶν αὐτῶν δὲ αἰσθημάτων τοῦ πατρός μου ἐνεφοροῦντο πάντες. Ἄν ἤξευρον προητέρη ὅτι ὁ νέος οὗτος ἦτον υἱὸς του, θὰ παρεκάλουν αὐτὸν μετὰ δακρύων νὰ μὴ ριψοκινδυνεύσῃ οὕτω.

ΚΕΛ. Ὑπάγωμεν φιλότατη ἐξαδέλφη, νὰ εὐχαριστήσωμεν καὶ ἐγκαρδιώσωμεν αὐτὸν· τὸ ἀπότομον καὶ φθονερὸν ἦθος τοῦ πατρός μου μὲ λυπεῖ κατὰ κράτος. (Πρὸς τὸν Κάρολον). Κύριε, εἶσαι ἄξιος τιμῆς. Ἄν καὶ τὰς ἐρωτικὰς σου ὑποσχέσεις ἐκτελεῖς τόσον πιστῶς, ὅπως τώρα ἐξετέλεσας πλείονα τῶν ὑποσχεθέντων, ἡ ἐρωμένη σου θὰ εἶνε εὐτυχής.

ΡΟΖ. (βίδουσα αὐτῷ τὴν ἄλυσιν ἣν ἔφερεν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ) Ἰππότα, φέρεσε αὐτὴν εἰς ἀνάμνησίν μου, ἐμοῦ ἦν αἰείποτε κατεδίωξεν ἡ τύχη,¹ καὶ ἦτις προθύμως θὰ εἶδιδε πλειότερα, ἂν μὴ ἐστερεῖτο τῶν μέσων. Θὰ ὑπάγωμεν ἐξαδέλφη;

ΚΕΛ. Χαῖρε, ὦραϊε ἰππότα.

ΟΡΑ. Οὐδ' εὐχαριστῶ δὲν δύναμαι νὰ εἶπω; Κατέπεσαν αἱ διανοητικαὶ μου δυνάμεις καὶ μόνον ἕγκος ἀνκίσθητος μένει ἐν ἐμοί.

ΡΟΖ. Μᾶς καλεῖ ἡ ὑπερηφανία μου κατέπεσε μετὰ τῆς τύχης μου. Θὰ τὸν ἐρωτήσω τί θέλει. Ὠμίλησες, κύριε; Ἐπέκλαισες λαμπρὰ κύριε, καὶ δὲν κατέβαλες μόνον τοὺς ἐχθρούς σου.

ΚΕΛ. Θὰ ἔλθῃς ἐξαδέλφη;

ΡΟΖ. Σὲ ἀκολουθῶ. Χαῖρε. (Ἐξέρχ. ἡ Ροζαλίνδα μετὰ τῆς Κελίας).

ΟΡΑ. Ὅποιον λοιπὸν συγκίνησις κατακρατεῖ τὴν γλῶσσάν μου; Δὲν δύναμαι νὰ ὀμιλήσω πρὸς αὐτὴν, καὶ ὁμοίως αὕτη προσκάλει ὀμιλίαν. Κατεβλήθης ὧ δύστηνε Ὀρλάνδε! Ἡ ὁ Κάρολος ἢ ἄλλο ἀσθενέστερον δεσπάζει ἐπὶ σοῦ. (Εἰσέρχεται ὁ ΛΕΒΩ)

ΛΕΒΩ. Σὲ συμβουλεύω ὡς φίλος, ἀγαπητὲ κύριε, ν' ἀναχωρήσῃς ἐκ τοῦ μέρους τούτου. Ἄν καὶ ἐφάνης ἄξιος πολλῶν ἐπαίνων, εἰλικρινῶν ἀνευφημιῶν καὶ ἀγάπης, οὐχ ἦτον ἡ διάθεσις τοῦ δουκὸς εἶνε τοιαύτη, ὥστε παρεξηγεῖ πᾶν ὅτι ἔπραξες. Ὁ δούξ εἶνε ἰδιότροπος· ὅ,τι δὲ πράγματι εἶνε ἀρμόζει μᾶλλον νὰ ἐννοήσῃς σύ, ἢ ἐγὼ νὰ σοὶ τὸ εἶπω.

ΟΡΑ. Σ' εὐχαριστῶ κύριε· εἶπέ μοι τοῦτο σὲ παρκαλῶ. Ποία ἐκ τῶν δύο αἰτίνας πρέστησκν ἐδῶ εἰς τὸν ἀγῶνα εἶνε ἡ θυγάτηρ τοῦ δουκὸς;

ΛΕΒΩ. Οὐδεμία ἐξ αὐτῶν ἂν κρίνῃ τις ἐκ τοῦ τρόπου των· καὶ ὁμοίως ἡ μικροτέρα εἶνε ἡ ἀληθὴς κόρη του, ἢ ἄλλη εἶνε θυγάτηρ τοῦ ἐξορίστου δουκὸς, κρατηθεῖσα ἐδῶ ὑπὸ τοῦ ἄρπαγος θείου της ἵνα συντροφεύῃ τὴν θυγατέραν του· ἡ ἀμοιβαία αὐτῶν ἀγάπη εἶνε ἰσχυροτέρα καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν. Μάθε ὁμοίως ὅτι ἡ χαρίεσσα αὕτη ἀνεψιὰ περιέπεσαν ἐσχάτως εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ θείου της, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ κόσμος τὴν ἐπαινεῖ διὰ τὰς ἀρετὰς της, καὶ συμπαθεῖ πρὸς αὐτὴν χάριν τοῦ ἀγαθοῦ πατρὸς της· καὶ μὲ τὴν ζωὴν μου, ἢ κατὰ τῆς γυναικὸς ὀργῆς του θὰ ἐκτραγῆ αἰφνιδίως. Χαῖρε, κύριε. Βραδύτερον ὑπὸ εὐνοϊκωτέρας περιστάσεις,² θὰ ἐπιζητήσω πλειότερον τὴν γνωριμίαν καὶ φιλίαν σου.

ΟΡΑ. Σοὶ εἰμαι πολὺ ὑπόχρεως. Χαῖρε. (Ἐξέρχεται ὁ Λεβώ.) Τοιοῦτοτρόπως πρέπει νὰ πέσω ἀπὸ Σκύλης εἰς Χάρυβδην·³ ἀπὸ τοῦ τυράννου δουκὸς, εἰς τὸν τύραννον ἀδελφόν του. Ὠ θεῖα Ροζαλίνδα!

¹ One out of suits with fortune. "Ἦτις δὲν φέρει τὸ ἕνδομα τῆς τύχης. Εἶμαι ἐκτὸς τῆς δεησεῖας της: "Ἡ δυνατόν νὰ σημάινῃ ἐκείνη ἢς αἱ παρακλήσεις δὲν εἰσακούονται ὑπὸ τῆς τύχης. Wright.

² In a better world. Εἰς καλλιτέρους χρόνους ἢ εἰς εὐνοϊκωτέρας περιστάσεις. Wright.

³ From the smoke into the smother ἀπὸ τοῦ καπνοῦ εἰς τὴν ἀνθρακίαν.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Δωμάτιον ἐν τοῖς ἀνακτόροις

(Εἰσέρχεται ἡ ΚΕΛΙΑ μετὰ τῆς ΡΟΖΑΛΙΝΔΑΣ).

ΚΕΛΙΑ. Λοιπόν, ἐξαδέλφη! λοιπόν Ροζαλίνδα! Δι' ὄνομα τοῦ ἔρωτος!
Οὐδὲ ἓνα λόγον;

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ. Οὐδὲ διὰ τοὺς σκύλους κινένας! ¹

ΚΕΛ. "Οχι, οἱ λόγοι σου εἶνε πολύτιμοι ἢ ὥστε νὰ ρίπτωνται εἰς τοὺς σκύλους; ρίψον τινὰς ἐξ αὐτῶν ἐπ' ἐμοῦ· ἐμπρός, ² κατασύντριψόν με διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων σου.

ΡΟΖ. Τότε θὰ ἦσαν δύο ἐξαδέλφαι κατεστραμμένα. ³ ἢ μία κατεστραμμένη διὰ τῆς λογικῆς, ἢ δὲ ἄλλη τρελλὴ ἄνευ λόγου.

ΚΕΛ. "Ολα αὐτὰ εἶνε ἕνεκα τοῦ πατρὸς σου;

ΡΟΖ. "Οχι τινὰ τούτων εἶνε χάριν τοῦ πατρὸς τοῦ τέκνου μου. ⁴ "Ὡ πόσας ἀκάνθας περιέχει ὁ τετριμμένος οὗτος κόσμος!

ΚΕΛ. Εἶνε λευκάκανθαι, ἐξαδέλφη, ριθθεῖσαι ἐπὶ σοῦ ἐν στιγμῇ τρέλλας ἑορτασίμου ἡμέρας· ἂν δὲν βιδίσωμεν εἰς πεπαιτημένας ἀτραπούς, θὰ προσκολληθῶσιν ἐπὶ τῶν φορεμάτων μας.

ΡΟΖ. Ἀπὸ τῆς ἐσθῆτος μου ἠδυνάμην νὰ τὰς ἀποτινάξω· ἀλλ' αἱ λευκάκανθαι αὗται εἶνε ἐμπηγμένα εἰς τὴν καρδίαν μου.

ΚΕΛ. Βῆξε διὰ νὰ ἔγουν. ⁵

ΡΟΖ. Θὰ ἐδοκίμαζον εὐχάριστως ἂν βίχουσα, ἠδυνάμην νὰ τὸν ἐλκύσω πρὸς ἐμέ.

ΚΕΛ. "Ελα, ἔλα, πάλαισε κατὰ τοῦ αἰσθήματός σου.

ΡΟΖ. "ὐ, εἶνε παλαιστής ἰσχυροτέρός μου.

ΚΕΛ. Σοῦ εὐχομαι ἐπιτυχίαν! Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ ἐπιχειρήσῃς τὴν πάλιν, καίτοι κινδυνεύουσα νὰ πέσῃς. Ἀλλ' ἀρήσωμεν τὰς ἀστεϊότητας, καὶ ἄς ὁμιλήσωμεν σπουδῆως, εἶνε δυνατόν νὰ συλλάβῃς ἀμέσως τόσον ἰσχυρὸν ἔρωτα πρὸς τὸν νεώτερον υἱὸν τοῦ Σίρ Ρολάνδου;

ΡΟΖ. Ὁ δούξ πατήρ μου, ἠγάπα περιπαθῶς τὸν πατέρα σου.

ΚΕΛ. "Επεταὶ λοιπὸν ἐκ τούτου ὅτι καὶ σὺ πρέπει ν' ἀγαπήσῃς περι-

¹ Not one to throw at a dog.

² Come, lame me with reasons: κιάστισόν με χωλὴν διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων.

³ Then there were two cousins laid up: when the one should be lamed with reasons and the other mad without any. Θὰ ἦσαν δύο ἐξαδέλφαι, κακλεισμένα, ἀσθενεῖς. ἢ μία χωλὴ διὰ τῆς λογικῆς, ἢ δὲ ἄλλη τρελλὴ ἄνευ λόγου. Παρατίθεμεν αὐτολεξεί τὸ καίμενον τοῖ σκετεινοῦ τούτου χωρίου.

⁴ For my child's father διὰ τὸν μέλλοντα σύζυγόν μου.

⁵ Hem them away.

παθῶ; τὸν υἱόν σου; Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον τῆς λογικῆς, ἔπραπε κ' ἐγὼ
 νὰ τὸν μισῶ, διότι ὁ πατήρ μου ἐμίσει σφόδρα τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ
 ἐμῶς δὲν μισῶ τὸν Ὀρλάνδου.

ΡΟΖ. Ὅχι, σὲ παρεκκλῶ, μὴ τὸν μισήτης πρὸς χάριν μου.

ΚΕΛ. Διατί ὄχι; μήπως δὲν τοῦ ἀξίζει.¹

ΡΟΖ. Ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ διὰ τοῦτο· σὺ δὲ ἀγαπᾷς αὐτὸν διότι τὸν
 ἀγαπῶ.²

Ἴδού, ἔρχεται ὁ δούξ.

ΚΕΛ. Μὲ ὀφθαλμούς, πλήρεις θυμοῦ.

Εἰσέρχεται ὁ δούξ ΦΡΙΑΔΡΙΚΟΣ μετὰ τῶν ΔΟΥΡΩΝ.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Κυρία, σπεῦτον πρὸς ἀσφαλείαν σου ν' ἀναχωρήσης ἐκ τῆς
 αὐλῆς ἡμῶν.

ΡΟΖΑΛ. Ἐγὼ θεῖς;

ΔΟΥΞ ΦΡ. Σὺ, ἀνεφιά; ἂν ἐντὸς αὐτῶν τῶν δέκα ἡμερῶν εὐρεθῆς εἰς
 ἀπόστασιν ἑκοσι μιλίων ἀπὸ τῆς αὐλῆς, θ' ἀποθάνης.

ΡΟΖΑΛ. Καθικατεύω τὴν ἐξοχότητά σου νὰ μοῦ εἴπῃ ποῖον εἶνε τὸ
 παῖσμά μου. Ἄν γινώσκω ἐμκυτῆν, ἂν ἔχω, συνείδησιν τῶν ἐπιθυμιῶν
 μου, ἂν δὲν ὀνειροπωλῶ ἂν δὲν εἶμαι φρενοβλαστῆς—καὶ ἔχω πεποιθήσιν
 ὅτι δὲν εἶμαι—τότε ἀγαπητέ μου θεῖς, οὐδέ κατὰ δίκνοικν ἔβλαψα ποτὲ
 τὴν Ἐξοχότητά σου.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Οὕτω πράττουσιν πάντες οἱ προδότες. Ἄν ἡ ἀπολογία των
 ἐξήρητο ἐκ τῶν λόγων των, θὰ ἦσαν ἀθῶοι ὡς αὐτὴ ἡ ἀθωότης. Ἀρκέ-
 σθητι μανθάνουσα ὅτι δυσπιστῶ πρὸς σέ.

ΡΟΖΑΛ. Καὶ ὅμως ἡ δυσπιστίξ σου δὲν δίνεται νὰ μὲ κάμη ἐνοχον
 προδοσίξ. Εἶπέ μοι ποῦ στηρίζονται αἱ πιθανότητες τῆς ἐνοχῆς μου.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Εἶσαι θυγάτηρ τοῦ πατρὸς σου, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ.

ΡΟΖΑΛ. Τοικύτη ἤμην ὅτε ἡ ὑψηλότης σου κατέλαβε τὸ δουκάτον του.
 τοικύτη ἤμην ὅτε ἡ ἐξοχότης σου τὸν ἐζώρισε. Δὲν εἶναι κληρονομικὴ ἡ
 προδοσίξ ὧ ἀρχων. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν γονέων ἡμῶν ἂν κληρονομῶμεν αὐ-
 τήν, τί τοῦτο πρὸς ἐμέ; ὁ πατήρ μου δὲν ἦτο προδότης. Ὅθεν μὴ μὲ
 παρεξηγῆς ἐπὶ τοσοῦτον, ὧ καλὲ ἀρχων, ὥστε νὰ ἐκλαμβάνης τὴν πενίαν
 μου ὡς προδοσίξν.

ΚΕΛ. Ἀκουτόν με ἀγαπητέ ἀρχων.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Ναί, Κελία, πρὸς χάριν σου ἐκρατήσαμεν αὐτήν, ἀλλως,
 θὰ περιεπλανᾶτο ἀπὸ πολλοῦ μετὰ τοῦ πατρὸς της.

ΚΕΛ. Δὲν παρεκάλεσα τότε ὅπως κρατήσωμεν αὐτήν· τὸ ἔπραξες ἐξ
 οἴκτου καὶ ἐξ ἀγαθῆς διαθέσεως. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐδείκνῃν ἡμῖν παρε-

1 Ἦτοι νὰ μισθῆ.

2 Φαίνεται ὅτι ἡ Ροζαλίνα ἐκλαμβάνει τοὺς λόγους τῆς Κελίας ὑπὸ ἄλλην ἔννοιαν. Ἐξη-
 γουσα τὸ μήπως δὲν τοῦ ἀξίζει νὰ μισθῆ—ὡς σημαῖον μήπως δὲν εἶνε ἀξίος τιμῆς.

πολύ νέα, ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἐκτιμῆται αὐτήν· ἀλλὰ τώρα τὴν γνωρίζω· ἂν αὕτη εἶναι προδότις, τότε εἶμαι κ' ἐγὼ συνεκοιμώμεθα πάντοτε, ἡγειρόμεθα ταυτοχρόνως, ἐσπουδάζομεν, ἐπαίζομεν, ἐτρώγομεν ὁμοῦ, καὶ ἐπουδῆποτε ἂν μετεβκίνομεν, εἶμεθα πάντοτε συνεζευγμένοι καὶ ἀχώρι-
σται ὡς οἱ κύκνοι τῆς Ἑρκας.¹

ΔΟΥΞ ΦΡ. Εἶνε τόσον πανοῦργος, ὥστε δὲν δύνασαι νὰ τὴν ἐννοήσης· τὸ γλυκὺ αὐτῆς ἦθος, ἢ ὑπομονὴ τῆς καὶ αὐτὴ ἔτι ἢ σιωπὴ τῆς, διεγεί-
ρουσιν ὑπὲρ αὐτῆς τὰς συμπικθείας τοῦ λαοῦ. Εἶσαι ἀνόητος· σοὶ κλέπτει τὴν ὑπόληψίν σου, καὶ θὰ φανῆς τελειωτέρα καὶ ἐναρετωτέρα ὅταν αὕτη ἀπέλθῃ. Οὐδὲ λέξιν λοιπὸν περὶ αὐτῆς. Στεθερά καὶ ἀμετάκλητος εἶνα ἢ περὶ αὐτῆς ἀποφασίς μου· κατεδικάσθη εἰς ἐξορίαν.

ΚΕΛ. Ἀπάγγειλον τότε καὶ κατ' ἐμοῦ, τὴν καταδικαστικὴν ταύτην ἀπόφασιν, ὃ ἄρχων. Δὲν δύναμαι νὰ ζήτω μακρὴν αὐτῆς.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Εἶσαι ἀνόητος. Σὺ, ἐτοιμάσθητι, ἀνεψιά· ἂν μείνης πλειό-
τερον τοῦ ὠρισμένου χρόνου, μὲ τὴν τιμὴν μου, μὲ τὴν ἰσχύον τοῦ λόγου, ἀποθνήσκεις.

(Ἐξέρχ. ὁ Δοῦξ μετὰ τῶν Δόρυδων)

ΚΕΛ. Ποῦ θὰ ὑπάγῃς ὃ τάλκινα Ροζαλίνδα; Θέλεις ν' ἀλλάξωμεν πε-
τέρας; Σοὶ δίδω τὸν ἰδικόν μου. Δὲν σοὶ ἐπιτρέπω νὰ λυπηῖται πλειότ-
ρον ἐμοῦ.

ΡΟΖΑΛ. Ἐχω λόγον ἰσχυρότερον.

ΚΕΛ. Δὲν ἔχεις, ἐξαδέλφη. Θάρρει σὲ περκακλῶ· δὲν ἠξεύρεις ὅτι ὁ δοῦξ ἐξώρισε καὶ ἐμὲ τὴν θυγατέρα του;

ΡΟΖ. Δὲν τὸ ἔπραξε.

ΚΕΛ. Ὅχι, δὲν τὸ ἔπραξε; Στερεῖσαι τότε Ροζαλίνδα τῆς ἀγάπης ἐ-
κείνης ἣτις σοὶ λέγει ὅτι σὺ καὶ ἐγὼ ἀποτελοῦμεν μίαν. Θ' ἀποχωρισθῶ-
μεν, θ' ἀπομακρυνθῶμεν φιλότατη μου φίλη; Ὅχι, ἀεὶ ζητήσῃ ἄλλην κλη-
ρονόμον ὁ πατήρ μου. Ὅθεν, ἀεὶ σκερθῶμεν ὁμοῦ τίνι τρόπῳ δυνάμεθα νὰ
δραπέτεύσωμεν, καὶ θὰ ὑπάγωμεν καὶ τί θὰ φέρωμεν μεθ' ἡμῶν. Μὴ ζη-
τῆς νὰ ὑποστῆς τὴν μετεβολὴν τῆς τύχης σου, ἀποκλειουσά με, καὶ σὺ
μόνη τὴν λύπην ὑποφέρουσα· διότι, μὲ τὸν οὐρανόν, τὸν ἐπὶ τῆ ἡμετέρῃ
ὀδύνῃ ὠχρῶντα τώρα, ὅ,τι καὶ ἂν εἴπῃς, θὰ σὲ ἀκολουθήσω.

ΡΟΖΑΛ. Ἀλλὰ ποῦ θὰ ὑπάγωμεν;

ΚΕΛ. Εἰς τὸ δάσος τῆς Ἀρδουέννης πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ πατρὸς μου.

ΡΟΖΑΛ. Φεῦ, ὁποῖους κινδύνους θὰ διατρέξωμεν, κόρη· ἡμεῖς πορευόμε-

Φαίνεται ὅτι οὐδεὶς τῶν σχολιαστῶν παρατήρησέ τι ἐπὶ τοῦ χωρίου τούτου, ἀλλὰ δύναται
ν' ἀμφισβητηθῇ ἂν ἀντὶ τῆς «Ἑρκας» δὲν πρέπει ν' ἀναγνώσωμεν Ἀφροδίτης, εἰς ἣν καὶ οὐχί
εἰς τὴν Ἑρκην ἦτο ἀφιερωμένος ὁ κύκνος. Εἰς τὰς μεταμορφ. τοῦ Ὀιδίου + 708, 717, 718,
ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ τῷ περιέχοντι τὸν μῦθον τῆς Ἀταλάντης ἣτις μνημονεύεται ἐν τῇ κω-
μῳδίᾳ ταύτῃ, καὶ τοῦ Ἀδωνίδα, ἢ Ἀφροδίτη παρίσταται ἐν ἄρματι συρομένη ὑπὸ κύκνων.

και τόσο μικρόν. Ἡ καλλονὴ ἐλπίει τοὺς κλέπτας πλείοτερον ἢ ὁ χρυσός.

ΚΕΑ. Θὰ φρέσω πενυχρόν και τριπινὴν ἐνδυμσίαν, και θ' ἀλείψω τὸ πρόσωπον διὰ μελανοῦ χρώματος· τὸ αὐτὸ πράττεις και σὺ τριουτοτρόπως διερχόμεθα χωρὶς νὰ διαγείρωμεν τὴν προτοχὴν τῶν κακοποιῶν.

ΡΟΖΑΑ. Δέ, θὰ ἦτο καλλίτερον, ἐπειδὴ ἔχω ἀνάτημκ μεγκλείτερον τοῦ συνήθου, νὰ ἐνδυθῶ και θ' ὄλας ὡς ἀνήρ, νὰ φέρω ὑπερέρνας, ἀκινάκην εἰς τὸ πλευρὸν και νὰ κρατῶ ἄρου εἰς τὴν χεῖρκ; Οἷοςδήποτε δὲ γυναικεῖος τρόμος κατέχει τὴν καρδίαν μας, θὰ ἔχωμεν κομποατικὸν και στρατιωτικὸν ὄρος, ὅπως πολλοὶ δεῖλοι ἀνδρες, οἵτινες κρέπτευσι τὴν δειλίαν των διὰ τῆς προσποιήσεως.

ΚΕΑ. Πῶς θὰ σὲ ὀνομάζω ὅταν θὰ εἶσαι ἀνήρ;

ΡΟΖΑΑ. Δέν θέλω ὄνομκ χειρότερον ἀπὸ τὸ τοῦ ἀκολούθου τοῦ Δουκός. Πρόσεχε λοιπὸν νὰ μὲ ὀνομάζῃς Γαυμηθην. Σὺ δὲ ποῖον ὄνομκ θὰ λάβῃς;

ΚΕΑ. Θέλω ὄνομκ τὸ ὁποῖον νὰ ἔχη σχέσηιν μὲ τὴν θέσιν μου, ὅχι πλέον Κελία, ἀλλὰ Ξένη (Aliena).

ΡΟΖΑΑ. Πῶς σοῦ φαίνεται; ἡ ἰδέα νὰ δοκιμάσωμεν νὰ κλέψωμεν ἐκ τῆς ἀλλῆς τοῦ πατρὸς σου τὸν γελωτοποιόν, δέν θὰ ἦτο προηγορὶκ τοῦ ταξιδίου μας;

ΚΕΑ. Τὸν κῆτρον ὅλον θὰ διήρχετο μετ' ἐμοῦ. Ἄφες με νὰ τὸν προσελκύτω μὲ τὸ μέρος μας. Ὑπάρχομεν νὰ συλλέξωμεν τοὺς ἀδάμκντας και τὴν περιουσίαν ἡμῶν, νὰ προνοήσωμεν περὶ τοῦ κατὰλληλοτέρου χρόνου και τρόπου ὅπως ἀποφύγωμεν τὴν κατὰδίωξιν ἣτις θὰ ἐπακολουθήσῃ, τὴν φυγὴν ἡμῶν. Φαιδρακὶ ἀπέλθωμεν τῶρα εἰς τὴν ἐλευθερίαν, και ἔχι εἰς τὴν ἐξορίαν (ἐξέρχονται).

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Τὸ δάσος τῆς Ἀρδουέννης

Εἰσέρχεται ὁ ΔΟΥΞ μετὰ τοῦ ΔΜΙΕΝΣ και δύο ἢ τριῶν εὐπατριδῶν πάντες ἐνδεδυμένοι ὡς κυνηγὰ.

ΔΟΥΞ Λοιπὸν φίλοι και ἐν ἐξορίῃ ἀδελφοί, δέν κτετέτησεν ἡ γηραιὴ συνήθεια τὸν βίον τοῦτον ἡδύτερον παρὰ τὴν ἐπίπλοστον λαμπρότητα; Ἐὰ δάτη ταῦτα, δέν ἔχουτεν ὀλιγωτέρους κινδύνους τῆς φθορῆς ἀλλῆς; Ἐδῶ μόνον τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἀδὰμ κίθκνόμεθα, τῆς μεταβολῆς τῶν ὥρων τοῦ ἔτους, ὡς τὸ παγετῶδες δῆγμα, και τὴν ἀγριότηκα τῶν χει-

1 Churlish chiding ἀγρίαν, τραχίαν βοήν.

και τόσο μικρόν. Ἡ καλλονὴ ἐλπίει τοὺς κλέπτας πλείωτερον ἢ ὁ χρυσός.

ΚΕΑ. Θὰ φρέσω πενυχρόν και τριπινὴν ἐνδυμασίαν, και θ' ἀλείψω τὸ πρόσωπον διὰ μελανοῦ χρώματος· τὸ αὐτὸ πράττεις και σὺ τριουτοτρόπως διερχόμεθα χωρὶς νὰ διαγείρωμεν τὴν προτοχὴν τῶν κακοποιῶν.

ΡΟΖΑΑ. Δέ, θὰ ἦτο καλλίτερον, ἐπειδὴ ἔχω ἀνάτημα μεγκλείτερον τοῦ συνήθου, νὰ ἐνδυθῶ και ὄλα ὡς ἀνὴρ, νὰ φέρω ὑπερφύνας, ἀκινάκην εἰς τὸ πλευρὸν και νὰ κρατῶ δόρυ εἰς τὴν χεῖρα; Οἷοςδήποτε δὲ γυναικεῖος τρόμος κατέχει τὴν καρδίαν μας, θὰ ἔχωμεν κομποτατικὸν και στρατιωτικὸν ὄρος, ὅπως πολλοὶ δειλοὶ ἀνδρες, οἵτινες κρύπτουσι τὴν δειλίαν των διὰ τῆς προσποιήσεως.

ΚΕΑ. Πῶς θὰ σὲ ὀνομάζω ὅταν θὰ εἶσαι ἀνὴρ;

ΡΟΖΑΑ. Δέν θέλω ὄνομα χειρότερον ἀπὸ τὸ τοῦ ἀκολούθου τοῦ Δουκός. Πρόσεχε λοιπὸν νὰ μὲ ὀνομάζῃς Γαυμηθην. Σὺ δὲ ποῖον ὄνομα θὰ λάβῃς;

ΚΕΑ. Θέλω ὄνομα τὸ ὁποῖον νὰ ἔχη σχέσηιν μὲ τὴν θέσιν μου, ὅχι πλέον Κελία, ἀλλὰ Ξένη (Aliena).

ΡΟΖΑΑ. Πῶς σοῦ φαίνεται; ἡ ἰδέα νὰ δοκιμάσωμεν νὰ κλέψωμεν ἐκ τῆς ἀλλῆς τοῦ πατρὸς σου τὸν γελωτοποιόν, δέν θὰ ἦτο προηγορὶα τοῦ ταξιδίου μας;

ΚΕΑ. Τὸν κῆτρον ὅλον θὰ διήρχετο μετ' ἐμοῦ. Ἄφες με νὰ τὸν προσελκύω μὲ τὸ μέρος μας. Ὑπάρχομεν νὰ συλλέξωμεν τοὺς ἀδάμαντας και τὴν περιουσίαν ἡμῶν, νὰ προνοήσωμεν περὶ τοῦ κατὰλληλοτέρου χρόνου και τρόπου ὅπως ἀποφύγωμεν τὴν κατὰδίωξιν ἣτις θὰ ἐπακολουθήσῃ, τὴν φυγὴν ἡμῶν. Φαιδρακὶ ἀπέλωμεν τῶρα εἰς τὴν ἐλευθερίαν, και ἔχι εἰς τὴν ἐξορίαν (ἐξέρχονται).

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Τὸ δάσος τῆς Ἀρδουέννης

Εἰσέρχεται ὁ ΔΟΥΞ μετὰ τοῦ ΔΜΙΕΝΣ και δύο ἢ τριῶν εὐπατριδῶν πάντες ἐνδεδυμένοι ὡς κυνηγὰ.

ΔΟΥΞ Λοιπὸν φίλοι και ἐν ἐξορίᾳ ἀδελφοί, δέν κατέστησεν ἡ γηραιὴ συνήθεια τὸν βίον τοῦτον ἡδύτερον παρὰ τὴν ἐπίπλοστον λαμπρότητα; Ἐὰ δάτη ταῦτα, δέν ἔχουσι ὀλιγωτέρους κινδύνους τῆς φθορᾶς ἀλλῆς; Ἐδῶ μόνον τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἀδὰμ κίθκινόμεθα, τῆς μεταβολᾶς τῶν ὥρων τοῦ ἔτους, ὡς τὸ παγετῶδες δῆγμα, και τὴν ἀγριότητά τῶν χει-

1 Churlish chiding ἀγρίαν, τραχίαν βοήν.

μερίων ανέμων, οἵτινες ὁμῶς ὄταν μὲ δάκνωσι ἢ πνέουσι κατὰ τοῦ σώματός μου, οὕτως ὥστε νὰ φρίττω ἐκ τοῦ ψύχους, ἐγὼ τότε λέγω μειδιῶν. «Αὐτὸ δὲν εἶνε κολκακίαι». Οὗτοι εἶσι εἰλικρινεῖς σύμβουλοι οἵτινες μοὶ λέγουσι καθ' ἑκάστην εἰς αὐτὸν. Γλυκὺς εἶνε ὁ καρπὸς τῆς δυσπραγίας ἡγίς, ὡς δυσευδαλῆς καὶ ἰοβόλος φρούτος φέρει πολύτιμον ἀδάμαντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ὁ βίος ἡμῶν οὗτος ἀπηλλαγμένος ὦν τῆς τύχης τῶν πόλεων, εὐρίσκει ῥήτορας εἰς τὰ δένδρα, βιβλία εἰς τοὺς βύκκας, λόγους εἰς τοὺς λίθους, καὶ πανταχοῦ τὸ καλόν. Δὲν ἤθελον νὰ μεταβάλω αὐτόν.

ΑΜΙΕΝΣ Εὐτυχῆς ἢ ἐξοχότης σου, δυναμένη, νὰ ἐρμηνεύῃ τὴν τραχύτητα τῆς τύχης δι' ἐκφράσεων οὕτω μετρίων καὶ ἡρέμων.

ΔΟΥΞ Λοιπὸν θὰ ὑπάγωμεν, νὰ κινήσωμεν ἄγρια ζῶα; Καὶ ὅμως λυποῦμαι ὅτι τὰ δυστυχῆ ποικιλότριχα ζῶα, οἱ πολῖται τῆς ἐρήμου τρύτης, νὰ καταδιώκωνται ἐντὸς αὐτῆς τῆς χώρας τῶν, καὶ τὰ στρογγύλα τῶν ἰσχύων νὰ καθαιμάττωνται ὑπὸ βελῶν ὀξέων.

Α' ΕΥΠΑΤΡΙΔΗΣ Τῷ ὄντι ἄρχων, καὶ ὁ μελαγχολικὸς Ἰάκωβος λυπεῖται διὰ τοῦτο, καὶ ὁμνύει ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο] εἶσαι ἀδικώτερος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου ὅστις σὲ ἐξώρισε. Σήμερον ὁ λόρδος Ἀμίενς καὶ ἐγὼ ἐπορεύθημεν κρυφίως ὀπισθὲν τοῦ, ἐν ᾧ ἦτο ἐξηλωμένος ὑπὸ δρυὸν ἧς αἱ γηραιαὶ ῥίζαι εἰσχωροῦσιν εἰς τὸν βύκκα ὅστις ῥέει πρὸς τὸ δάσος. Αὐτοῦ δυστυχῆς καὶ πλανηθεῖσα ἔλαφος τρωθεῖσα ὑπὸ βέλου; κινήσῃ ἦλθεν ἵνα ἐκπνεύσῃ, καὶ τῆ ἀληθείᾳ, τοιούτους στεναγμοὺς ἐξέπεμπεν, ὃ ἄρχων, τὸ ταλαίπωρον ζῶον, ὥστε τὸ δερμάτινον ἔνδυμά του ἐνετείνετο μέχρι διαρρήξεως. Οἶκτον δὲ διήγειρον τὰ θάλαρα δράκρυα ἅτινα κατέπιπτον πρὸς τὴν ἀθώαν ῥίνα του. Οὕτω δὲ τὸ ἀτυχὲς τοῦτο τριχωτὸν ζῶον, ὅπερ μετὰ προσοχῆς παρατήρει ὁ μελαγχολικὸς Ἰάκωβος, ἴσχυτο ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ὀρητικοῦ βύκκου, ἀυξάνον αὐτόν διὰ τῶν δακρύων.

ΔΟΥΞ. Ἀλλὰ τί εἶπεν ὁ Ἰάκωβος; Δὲν ἠθικολόγησεν ἐπὶ τοῦ θεάματος τούτου;

Α' ΕΥΠΑΤΡΙΔΗΣ. Ὡ ναι, κατὰ μυρίους τρόπους. Πρῶτον, βλέπων τὰ δάκρυα νὰ ῥέωσιν εἰς τὸν βύκκα, ὅστις δὲν εἶχεν ἀνάγκην αὐτῶν εἶπε: «Δυστυχῆς ἔλαφος, κάμνεις τὴν διαθήκην σου ὅπως οἱ ἄνθρωποι, ἀυξάνεις τὴν περιουσίαν ἐκείνου ὅστις ἔχει ἤδη πολλά.» Ἐπειτα βλέπουσα αὐτὴν ἐγκαταλελειμμένην ὑπὸ τῶν μεταξοφόρων φίλων τῆς. «Εἶνε δρῶν εἶπε: ἡ δυστυχία διασκορπίζει τὴν πλῆμμυραν τῶν φίλων. Μετ' ὀλίγων ἀγέλη ἀμερίμων καὶ χορτασμένων ἐλάφων πᾶρέρχεται παρ' αὐτὴν πηδῶσα, χωρὶς μηδεμίαν νὰ σταθῇ νὰ τὴν χειραγώγῃ. «Ναι λέγει ὁ Ἰάκωβος» Φύγετε παχεῖς καὶ καλοθρεμμένοι πολῖται. Τοιαύτη ἀκριδῶς εἶνε ἡ συνήθεια: δικτὶ νὰ ῥίψητε βλέμμα πρὸς τὸν δυστυχῆ καὶ συντετριμμένον τοῦτον χρεωκόπον; Τοιοῦτοτρόπως δὲ διαπερᾶ διὰ τῆς δοιμυτάτης σατύρας τοῦ, καὶ πολῖται; καὶ ἀδελφοὺς καὶ χωρικοὺς, καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν

βίον ἡμῶν, δυνύων ὅτι εἴμεθα ἀληθεῖς ἄρπαγες, τύρκνοι, καὶ ἔτι χειρόν, ὡς ἐκφροβίζοντες τὰ ζῶα καὶ φονεύοντες αὐτὰ ἐν αὐτῇ τῇ γενεθλίῳ χώρῃ των.

ΔΟΥΞ. Καὶ τὸν ἀφήκατε εἰς τοὺς συλλογισμοὺς τούτους.

Β' ΕΥΠΑΤΡ. Ναί, ἄρχων, κλαίοντα καὶ φιλοσοφοῦντα ἐπὶ τῆς ἐλολυζούσης ἐλάφου.

ΔΟΥΞ. Δεξάτέ μου τὸ μέρος. Μοὶ ἀρέσκει νὰ τὸν συναντῶ οὕτω δύσθυμον, διότι τότε εἶνε μεστὸς ὀρθῶν σκέψεων.

Α' ΕΥΠΑΤΡ. Σὲ ὀδηγῶ ἀμέσως πρὸς αὐτόν. (Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Β'

Δωμάτιον ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

Ἐισέρχεται ὁ ΔΟΥΞ ΦΡΙΑΔΕΡΙΚΟΣ μετὰ τῶν λόρδων.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ τοὺς εἶδε κανεὶς; Ἀδύνατον ἀχρεῖοι τινὲς τῆς αὐλῆς μου εἶνε συνένοχοι καὶ συνεννοημένοι μετ' αὐτῶν.

Α' ΛΟΡΔΟΣ. Δὲν ἤκουσα νὰ τὴν εἶδε τις. Αἱ θαλαμηπόλοι αἵτινες τὴν ὑπηρετοῦν, τὴν εἶδον κατκλινομένην, ἀλλὰ λίαν πρῶτ' εὗρον τὴν κλίνην ἄνευ τῆς κυρίας των.

Β' ΛΟΡ. Ὁ πανούργος ἐκεῖνος γελωτοποιῆς, ἄρχων μετὰ τοῦ ὁποίου ἐγέλατόσον συχνὰ ἢ ὑμετέρα ὑψηλότης, ἀπουσιάζει ἐπίσης. Ἡ Ἐσπερίκ, ἡ θερκακινὴς τῆς πριγκιπίτσας, ὁμολογεῖ ὅτι ἤκουτε κρύφα τὴν θυγατέρα σου καὶ τὴν ἐξαδέλφην της, ἐπικινούσα, πολὺ τὴν δεξιότητα καὶ τὴν χάριν τοῦ πικχιστοῦ ἐκεῖνου ὅστις κατέβηκεν ἐσχάτως τὸν νευρώδη Κάρολον, φρονεῖ δὲ ὅτι, ὅπουδ' ἕποτε καὶ ἀνιμετίθησαν, ὁ νέος ἐκεῖνος θὰ εἶνε βεβκίως μετ' αὐτῶν.

ΔΟΥΞ ΦΡ. Ζητήσατε τὸν γεννάδαν πρὸς τῷ ἀδελφῷ του· ἂν εἶνε ἀπὼν, ὀδηγήσατε πρὸς με τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· θὰ τὸν ἀναγκάσω νὰ τὸν εὕρη. Πράξάτέ το ἀμέσως, καὶ μὴ χηλαρώσητε τὰς ἐρεῦνας, πρὶν ἢ μοὶ ἐπαγκφέρητε τὰς τρελλὰς τὰς δραπέτιδας. (Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ἐνώπιον τῆς οἰκίας τοῦ Ὀλιβιέρου.

Ἐισέρχονται ὁ ΑΔΑΜ καὶ ὁ ΟΡΑΑΝΔΟΣ συναντώμενοι.

ΟΡΑΑΝ Ποῖος εἶνε;

ΑΔΑΜ Πῶς! ὁ μικρὸς μου ἀφέντης; ὦ καλέ, ὁ ἀγαπητέ μου κύριε! ὦ ζωντανὴ εἰκόνα τοῦ γέρο Σαρ Ρολάνδου! Τί, τί κάνεις ἐδῶ; Διατί νὰ εἶσαι ἐνάρετος; διατί νὰ σὲ ἀγαπᾷ ὁ κόσμος; διατί νὰ εἶσαι εὐγενῆς, δυ-

νατός, καὶ ἀνδρείος ; διατί νὰ κάμης τὴν ἀνοητικὴν νὰ νικήσῃς τὸν χειρ-
δύναμον ! παλαιστὴν τοῦ ἰδιοτρόπου δουκὸς ; Ἡ δόξα σου ἔφθασεν εἰς τὸ
ἴσπῆτι πολὺ προσητερά σου. Δὲν ἤξεύρεις ἀφέντη, ὅτι εἰς μερικοὺς ἀνθρώπους
τὰ προτερήματά των γίνονται ἐχθροὶ των ; Τὸ ἴδιον παθίνεις. Αἱ ἀρεταί
σου, καλὲ ἀφέντη, εἶνε διὰ σέ ἱεροὶ καὶ ἅγιοι προδόται. Ὡ τί κόσμος εἶνε
αὐτός, ὅπου τὰ λαμπρὰ προτερήματα φαρμακεύουν ἐκεῖνον ὅπου τὰ ἔχει !

ΟΡΑΑΝ. Διατί, τί συμβαίνει ;

ΑΔΑΜ. Ὡ δυστυχισμένε νέε ! Μὴ πεκτῆτης τὸ πόδι εἰς τὸ ἴσπῆτι τοῦτο
ὑποκάτω ἀπ' αὐτὴν τὴν στέγην κατοικεῖ ὁ ἐχθρὸς τῶν προτερημάτων σου
Ὁ ἀδελφός σου. — Ὅχι, ὄχι ἀδελφός ; καὶ ὅμως ὁ υἱός — οὔτε ὁ υἱός, δὲν
θὰ τὸν ὀνομάσω υἱὸν ἐκεῖνου τὸν ὁποῖον ἤθελα τῶρα νὰ ὀνομάσω πατέρα
του — ὁ ἀδελφός σου ἤκουσε τοὺς ἐπκίνους σου, καὶ σκοπεῖει ἀπόψε νὰ
καύτῃ τὸ ἴσπῆτι ὁποῦ πλαγιάζεις, καὶ σὲ μαζὶ. Ἄν τοῦτο ἀποτύχῃ, θὰ
εὔρη ἄλλον τρόπον νὰ σὲ ἐξολοθρεύσῃ. Ἦκουτε κρυφὰ τὰ σχέδιά του.
Τὸ μέρος τοῦτο δὲν εἶνε κατοικία τὸ ἴσπῆτι αὐτὸ εἶνε σφραγιστὸν, νὰ τὸ
φοβῆσαι καὶ νὰ τὸ ἀποστρέφου. Μὴ ἔμθῃς μέσκα.

ΟΡΑΑΝ. Διατί, ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγω Ἀδάμ ;

ΑΔΑΜ. Ὅπου θέλεις, ἀλλὰ μὴ ἔλθῃς ἐδῶ.

ΟΡΑΑΝ. Πῶς, μὲ θέλεις νὰ ὑπάγω νὰ ψωμοζήτῶ, ἢ κρετῶν εἰς χει-
ρας χυδαῖον καὶ φουλον ξίφος νὰ παρίζωμαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ληττεύων τοὺς
πικροδίτας ; Αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον κταρῦγιόν μου, δὲν ἔχω τί ἄλλο νὰ πρᾶ-
ξω καὶ ὅμως δὲν θὰ τὸ πρᾶξω, ὅτι δήπατε μοῦ συμβῆ. Θὰ προτιμήσω νὰ
ἔποστῶ τὴν κκεντρέχειαν ἐκφύλου φύσεως καὶ αἰμαχαροῦ ἀδελφοῦ.

ΑΔΑΜ. Μὴ τὸ κάμης αὐτό. Ἐχω πεντακοσίκας κορώνας, τοὺς μικροὺς
μισθοὺς ὁποῦ οἰκονόμησα εἰς τὴν ὑπηρετικὴν τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἔδωκα
κατὰ μέρος διὰ τὴν συντηρησίν μου, ὅταν τὸ γεροντικόν μου σῶμα δὲν θὰ
μοῦ συγχωρῇ πλέον νὰ ἐργάζωμαι, καὶ ὅταν ὡς γέρον περιφρονημένος
θὰ εἴμαι περπαταμένος εἰς καμιά γωνιά. Λάβε τα, καὶ ἄς μὲ γηροκο-
μήτῃ ἐκεῖνος ὁποῦ τρέφει τὰ μικρὰ κοράκια, καὶ φροντίζει διὰ τὰ σπουρ-
γίτια ! Νὰ τὰ χρήματα σοῦ τὰ δίδω. Ἐχε με ὑπηρετὴ σου. Ἄν κτ'
φαίνωμαι γέρον, εἶμαι ὅμως δυνατός καὶ τὸ λέει ἡ καρδιά μου, διότι ποτὲ
δὲν ἐμεταχειρίσθηκα εἰς τὴν νεότητά μου ἀπὸ τὰ ποτὰ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐρε-
θίζουν τὸ αἷμα, οὔτε ἐζήτησα χωρὶς ἐντροπὴν τὰς ἡδονὰς ἐκεῖνας ὁποῦ
ἀδυνατίζουν καὶ περκαλύουν τὸ σῶμα. Τὸ γῆρας μου λοιπὸν εἶνε ὡς χει-
μῶν δρυμὸς, παγερός, ἀλλὰ ζωογόνος ; πάρε με μαζὶ σου. Εἰς ὅλας σου τὰς
ἐργασίας καὶ ἀνάγκας θὰ σὲ ὑπηρετήτῶ ὡς νὰ ἦμην νεώτερος.

1 The bonny priser ἴν τῇ πρώτῃ ἐκδόσει γράφεται «bonnie», εἰς δὲ τὰς ἄλλας bonny. Ὁ
Warburton μετέθελε τὴν γραφὴν εἰς «bonny». Ἄλλ' εἰ καὶ παραδέχεται τὴν γραφὴν ταύτην ὁ
Dyce ἐπιπέτῳ λόγῳ ὅτι ἐν τῇ προηγουμένῃ σκηνῇ ὁ Κάρολος ὀνομάζεται νευρωδῆς «Sisewy»,
οὐχ' ἦτον εἶνε ἀμφίβουλον ἂν ἐπὶ Σαίξπηρ τὸ bonny ἐσημανε τὸν χονδρακόκαλον καὶ ὑστερόθεν,
ἢ τὸν ἰσχνόν. «Wright»

ΟΡΑΑΝ. Πόσον καλῶς ὦ καλέ γέρον, εκπροσωπεῖς τοὺς πιστοὺς ἐκεί-
νους ὑπηρέτας τῶν ἀρχαίων χρόνων, οἵτινες ἐμήχθουν χάριν τοῦ καθήκον-
τος καὶ ὄχι χάριν τῆς ἀμοιβῆς. Δὲν εἶσαι κατὰ τὰ σημερινὰ ἤθη· σήμε-
ρον πάντες μαχθοῦσι μόνον χάριν προαγωγῆς, σθένεται δὲ ὁ ζῆλος αὐτῶν
εὐθύς ἀφοῦ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ των. Ἄλλὰ, ὦ δούτηνε γέρον, καλλιεργεῖς
δένδρον σκπρὸν, ὑπερ οὐδὲ ἐν ἄνθος δύναται νὰ σοὶ παρὰσχῃ εἰς ἀ-
μοιβὴν τῶν κόπων καὶ τῆς καλλιεργείας σου. Ἄλλ' ὅμως ἐλθέ· θ' ἀπέλ-
θωμεν ὁμοῦ, καὶ πρὶν ἢ διακνήσωμεν τοὺς μισθοὺς τῆς νεότητός σου, θά-
μας παρουσιασθῇ ταπεινὸς μὲν ἀλλ' ἀτάραχος βίος.

ΑΔΑΜ. Ἐμπρὸς ἀφέντη· θὰ σὲ ἀκολουθήσω μὲ πίστην καὶ εἰλικρίνειαν
μέχρι τῆς τελευταίας μου πνοῆς. Ἀπὸ δέκα ἐπτὰ χρόνων ἕως τώρα ὅπου
εἶμαι σχεδὸν ἀγδοῆντα, ἔζησα πάντοτε ἐδῶ, ἀλλὰ τώρα ὄχι πλέον ἐδῶ.
Εἰς ἡλικίαν δέκα ἐπτὰ χρόνων πολλοὶ ζητοῦσι τύχην, εἰς ἡλικίαν ὅμως
ἄγδοῆκοντα εἶνε πολὺ ἀρχαί. Καὶ ὅμως ἡ καλλιτέρα ἀμοιβὴ τῆς τύχης
εἶνε διὰ μένα, ν' ἀποθάνω ἡσυχῆς, καὶ νὰ μὴ μείνω ὀρειλῆτης τοῦ ἀφέν-
τη μου. (ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Τὸ δάσος τῆς Ἀρδουέννης

Εἰσέρχ. ἡ **ΡΟΖΑΙΝΔΑ** ὡς Γανυμήδης ἡ **ΚΕΛΙΑ** ὡς Ἀλιένη (Ξένη),
καὶ ὁ **ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ**

ΡΟΖΑΙΝΔΑ ὦ Ζεῦ, πόσον κατεπεπλημένκι εἶνε αἱ ψυχικαὶ μου δυνάμεις.

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Δὲν μὲ μέλλει διὰ τὰς ψυχικὰς μου δυνάμεις, ἀρκεῖ
μόνον νὰ βραστοῦν τὰ πόδια μου.

ΡΟΖΑΑ. Ἡμῆν σχεδὸν δικταθειμένη νὰ καταισχύνω τὸ ἀνδρικόν μου
ἔνδυμα καὶ νὰ κλαύτω ὡς γυνή, ἀλλ' εἶνε κούρανη νὰ ἐγκαρδιώσω τὸ ἀ-
σθενέστερον σκεῦος, ἡ δὲ ἀνδρική στολή πρέπει νὰ δεικνύεται ὀκρραλέα
πρὸς τὸν γυναικεῖον χιτῶνα· θάρρει λοιπὸν, προσφιλεῖς Ἀλιένα.

ΚΕΛΙΑ. Ὑποφέρε με σὲ παρκακλῶ· δὲν δύναμαι νὰ προχωρήσω.

ΓΕΛΩΤ. Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ εἶχα καλλίτερα νὰ σὲ ὑποφέρω παρὰ νὰ
σὲ φέρω, καὶ ὅμως δὲν θὰ ἐξέλτξω σταυρὸν ἀν σὲ ἔφερν, διότι νομίζω
ὅτι δὲν ἔχεις χρήματα (τεκυροῦ;) εἰς τὸ πουγγί σου. 1

ΡΟΖΑΑ. Ἴδου τὸ δάσος τῆς Ἀρδουέννης.

ΓΕΛΩΤ. Νὰ με τώρα εἰς τὴν Ἀρδουέννην· τί τρελλὸς παῦ εἶμαι· ὅταν
ἤμην εἰς τὸ ἄσπιτε ἤμην εἰς καλλίτερον μέρος· ἀλλὰ οἱ ταξιδιωταὶ πρέπει
νὰ εἶνε εὐχρηστοτημένοι.

ΡΟΖΑΑ. Ἔσο λοιπὸν, φίλε μου.

1 Τὰ ἐργυρὰ νομίσματα τῆς Ἑλισάβετ ἔφερον σταυρὸν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μέρους.

Εισέρχονται ὁ ΚΟΡΙΝΝΟΣ καὶ ὁ ΣΙΑΒΙΟΣ

Ἴδὲ ποῖος ἔρχεται· νέος καὶ γέρον βεβουλισμένοι εἰς συνομιλίαν.

ΚΟΡΙΝ. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ τὴν κάμης νὰ σὲ περιφρονῇ πάντοτε.

ΚΕΛ. Ἄν ἤξευρες Κόριννε πόταν τὴν ἀγαπῶ!

ΚΟΡ. Μαντεύω ἐν μέρει, διότι κ' ἐγὼ ἠγάπητα ἄλλοτε.

ΣΕΛ. Ὅχι. Κόριννε, ὡς γέρον δὲν εἰμπορεῖς νὰ μαντεύσῃς, καὶ ἂν ἀκόμη εἰς τὴν νεότητά σου ἦτο ὁ πιστότατος ἐραστής, ὅστις ἐστὲν αὐτὸς ποτε ἐπὶ τοῦ νυκτερινοῦ προσκεφαλαίου του. Ἄν ὁ ἔρωσ σου ἦτο ποτὲ ὁμοῖος μὲ τὸν ἰδικόν μου — εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι δὲν ἠγάπησες ποτε ἄνθρωπος ὅπως ἐγώ — εἰπέ μου εἰς πόσας γελοίας πράξεις σὲ παρέσυρε τὸ πάθος σου;

ΚΟΡ. Εἰς μυρίας τὰς ὁποίας ἐλησμόνησα.

ΣΕΛ. Ὡ τότε δὲν ἠγάπησες ἐξ ὅλης ψυχῆς! Ἄν δὲν ἐνθυμεῖται καὶ τὴν μικροτέραν τρέλλαν εἰς τὴν ὁποίαν σὲ παρέσυρεν ὁ ἔρωσ σου, δὲν ἠγάπησες. Ἄν δὲν ἐκάθισες, ὅπως τώρα ἐγώ, κουράζων τοὺς ἀκροατάς σου μὲ τοὺς ἐπαίνους τῆς ἐρωμένης σου, δὲν ἠγάπησες. Ἄν δὲν ἔφυγες ἀποτόμως ἀπὸ συνναστροφῆν ὅπως τώρα τὸ πάθος μου μὲ ἀνγκάζει νὰ κάμνω, δὲν ἠγάπησες. Ὡ Φοίβη, Φοίβη, Φοίβη!

ΡΟΖ. Ὡ τὸν δυστυχῆ ποιμένικ! ἐνῶ σὺ ἀνέξεις τὴν πληγὴν σου, ἠσθάνθη κατὰ κακὴν τύχην πονοῦσαν καὶ τὴν ἰδικὴν μου.

ΓΕΛΩΤ. Καὶ ἐγὼ τὴν ἰδικὴν μου. Ὅταν ἤμην ἐρωτευμένος, ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔσπατα τὸ σπαθί μου ἐπάνω σὲ μίαν πέτρα καὶ τῆς εἶπα ὅτι τὴν δέρνω διὰ νὰ μάθῃ ἄλλη φορὰ νὰ πηγκίνη εἰς τὴν Γικυνούλαν τὴν γελαστήν· ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐρίλητα τὸν κόπανόν της καὶ τοὺς μαστοὺς τῆς ἀγγελίδος τοὺς ὁποίους εἶχον ἀμέλξει τὰ εὐμορφα σχατμένα χέρια της· ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἀντὶ ἐκείνης ἐθώπευτα μίαν πισελοπλεξύδαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπῆρα δύο λοβούς· τοὺς ἔδωκα εἰς αὐτήν, καὶ τῆς εἶπα μὲ τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια. Φορεσέ τους πρὸς χάριν μου. Ἡμεῖς οἱ ἀληθεῖς ἐρασταὶ ὑποκείμεθα εἰς παραδόξους ἰδιοτροπίκ· ἀλλ' ὅπως πᾶν εἶνε θνητὸν ἐν τῇ φύσει, τοιοῦτοτρόπως εἶνε θνητὴ καὶ ἡ τρέλλα πάσης φύσεως ἐρωτευμένης.¹

ΡΟΖΑΛ. Ὅμιλεῖς φρονιμώτερον παρ' ὅσον σὺ αὐτὸς νομίζεις.

ΓΕΛΩΤ. Τότε μόνον θὰ καταλάβω τὴν εὐφύην μου ὅταν σκοντάψω ἐπάνω της καὶ συντρέψω τὰ ὀστέα τῆς κνήμης μου.

ΡΟΖ. Ζεῦ, Ζεῦ! Τὸ πάθος τοῦ ποιμένου τούτου εἶνε κατὰ τὸ ἰδίωμα μου.

¹ But as all is mortal in nature, so all nature in love is mortal in folly. Ἡ κατὰ λέξιν μετάφρασις τοῦ χωρίου τούτου ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἄλλ' ὅπως πᾶν εἶνε θνητὸν ἐν τῇ φύσει οὕτω καὶ πᾶσα ἐρώσα φύσις εἶνε θνητὴ ἐν τῇ τρέλλῃ. Ὁ Johnson φρονεῖ ὅτι τὸ mortal in folly σημαίνει ἐνταῦθα τὴν ὑπερβολικὴν τρέλλαν. Ὁ δὲ Schmidt ἐν τῇ Σαίξπηρειῳ αὐτοῦ λεξικῷ λέγει ὅτι ἴσως τὸ mortal σημαίνει ἀνθρώπινον ἐνταῦθα, ἤτοι οὕτω καὶ πᾶσα ἐρώσα φύσις εἶνε ἀνθρωπίνως τρέλλη.

ΓΕΛΩΤ. Καί τὸ ἰδικόν μου· ἀλλὰ εἰς ἐμέ ἀρχίζει κάπως νὰ ξυνίζη.

ΚΕΛ. Σὰς παρακαλῶ ἄς ἐρωτήσῃ εἰς ἐξ ὑμῶν τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἂν ἀντὶ χρημάτων δύναται νὰ μᾶς δώσῃ ἐλίγην τροφήν. Λιποθυμῶ.

ΓΕΛΩΤ. Ἔ, σύ, βλάχε.

ΡΟΖΑΛ. Σιώπα, τρελλέ· δὲν εἶνε συγγενής σου.

ΚΟΡ. Ποῖος φωνάζει;

ΓΕΛΩΤ. Καλλίτεροί σου.

ΚΟΡ. Ἀλλέως, θὰ ἦσκν πολὺ δυστυχεῖς.

ΡΟΖ. Σιώπα λέγω. Καλὴ ἄσπερα φίλε μου.

ΚΟΡ. Καλὴ ἄσπερα κομψέ κύριε· καλὴ ἄσπερα σ' ὅλους σας.

ΡΟΖ. Σὲ παρακαλῶ βοσκέ, ἂν τὰ καλὰ λόγια ἢ τὰ χρήματα δύνανται νὰ μᾶς προμηθεύωσι κατὰ λυμὰ εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ὁδηγήσέ μας εἰς μέρος ὅπου νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ εὕρωμεν ἀνάγκυσιν καὶ τροφήν. Ἡ κόρη αὕτη εἶνε τόσο κατὰ βεβλημένη ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ὥστε ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην βοηθείας.

ΚΟΡ. Τὴν λυποῦμαι, ὠραῖε μου κύριε, καὶ δι' αὐτὴν μᾶλλον πρὸς δι' ἐμέ, θὰ ἐπεθύμουν νὰ μοῦ ἐπέτρεπεν ἡ τύχη νὰ τὴν βοηθήσω· ἀλλὰ εἶμαι βοσκὸς ἄλλου καὶ δὲν κουρεύω τὰ πρόβατα τοῦ βόσκω. Ὁ αὐθέντης μου εἶνε φιλάργυρος, καὶ δὲν ζητεῖ νὰ κερδίσῃ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν διὰ τῆς φιλάνθρωπίας. Ἐκτὸς τούτου, ἡ καλύβη, τὰ πρόβατά του καὶ αἱ βοσκαὶ του, πωλοῦνται, καὶ ἔνεκα τῆς ἀπουσίας του, δὲν ὑπάρχει τίποτε εἰς τὴν σπάνη μας διὰ νὰ φάγητε· ἔλθετε νὰ ἴδῃτε ὅ,τι εἶνε, καὶ πρὸς χάριν μου θὰ σὰς δεχθοῦν πολὺ καλὰ.

ΡΟΖ. Ποῖος θὰ ἀγοράσῃ τὰ πρόβατα καὶ τὰς βοσκὰς του;

ΚΟΡ. Ὁ νέος ἐκεῖνος βοσκὸς τὸν ὁποῖον εἶδατε ἐδῶ πρὸ ἐλίγου, καὶ ὁ ὁποῖος ὀλίγον φροντίζει δι' ἀγορὰς τῶρα.

ΡΟΖ. Ἄν δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν τιμιότητα, σὲ παρακαλῶ νὰ ἀγοράσῃς τὴν καλύβην, τὰς βοσκὰς καὶ τὰ πρόβατα· ἡμεῖς θὰ σοὶ δώσωμεν τὰ ἀνγκυαῖα χρήματα διὰ τὴν ἀγοράν.

ΚΕΛ. Καὶ θὰ σοῦ αὐξήσωμεν τὸν μισθόν. Μοῦ ἀρέσκει τὸ μέρος καὶ εὐχαρίστως θὰ διέτριβον ἐν αὐτῷ.

ΚΟΡ. Τὸ πρᾶγμα πωλεῖται, χωρὶς ἀμφιβολίαν. Ἐλᾶτε μαζί μου, καὶ ἂν, ἀφοῦ λάβωμεν τὰς ἀναγκυαῖας πληροφορίας, εὐχαριστηθῆτε ἀπὸ τὴν γῆν, τὸ εἰσόδημα, καὶ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς, θὰ εἶμαι πιστότατος θεράπων σας, καὶ θὰ τὸ ἀγρᾶτω ἀμέσως μὲ τὰ χρήματά σας. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ε΄

Τὸ δάσος

Εἰσέρχεται ὁ ΑΜΙΕΝΣ μετὰ τοῦ ΙΑΚΩΒΟΥ καὶ τινῶν ἄλλων.

Ἄσμα.

ΑΜΙΕΝΣ.

Ὅποιος θέλει ἀπὸ κάτω ἀπὸ δένδρα θροσπερὰ
ξαπλωμένος νὰ περάσῃ τὸν καιρὸ τοῦ μετὰ χαρὰ,
τραγουδῶντας μετὰ τοῦ δάσους τὰ πουλάκια, ἄς ἐλθῇ.
Ἄ! ἐδῶ ἐχθρὸ δὲν ἔχει ἄλλονε νὰ φοβηθῇ,
πρὸς μόνον τὸ χειμῶνα ἔ, ποῖος θέλει νὰ ἐλθῇ;

ΙΑΚΩΒΟΣ. Ἐξακολούθει, ἐξακολούθει σὲ παρακαλῶ.

ΑΜΙΕΝΣ. Θὰ σὲ κάμῃ μελκγγολικόν, κύριε Ἰάκωβε.

ΙΑΚΩΒ. Τότῳ τὸ καλλίτερον. Ἐξακολούθει σὲ παρακαλῶ, ἐξακολούθει.

Ὅπως ἡ λατὶς ἐκρυζῆ τὸ ῥῶν, οὔτῳ κ' ἐγὼ δύναιμι νὰ ἐκρυζήσω με-
λκγγολίην ἐκ τοῦ ξσηκτος. Ἐξακολούθει σὲ παρακαλῶ, ἐξακολούθει.

ΑΜ. Ἡ φωνή μου εἶνε βρηγγυή ἠξέρω ὅτι δὲν δύναιμι νὰ σὲ τέρψω.

ΙΑΚΩΒ. Δὲν σοῦ ζητῶ νὰ μὲ τέρψῃς· σὲ παρακαλῶ νὰ τραγωδήσῃς.
Ἐμπρός, ἀκόμη μίαν στροφὴν· δὲν τὰς ὀνομάζετε στροφάς;

ΑΜ. Ὅπως θέλεις, κύριε Ἰάκωβε.

ΙΑΚΩΒ. Ἄ, δὲν μὲ μέλλει διὰ τὸ ὄνομά των· δὲν μοὶ χρεωστοῦπι τί-
ποτε. Θὰ τραγωδήσῃς;

ΑΜ. Μᾶλλον κατ' ἀπαιτήσιν σου πρὸς ἰδικήν μου τέρψιν.

ΙΑΚΩΒ. Καλὰ λοιπόν, ἔν ποτε εὐχριστήσω τινι θὰ εὐχριστήτω σέ.
Ἄλλ' ἐκεῖνο ὅπερ καλοῦσι φιλοφρόνησιν ὀμοιάζει πρὸς συνάντησιν δύο πι-
θήκων, καὶ ὅταν τις μὲ εὐχριστῇ ἐγκαρδίως, νομίζω ὅτι τοῦ ἔδωκα
ὀλίγα λεπτά, καὶ μὲ εὐχριστεῖ ὡς ἐπαίτης. Ἐμπρός, ψάλλε· σιωπήσατε
δὲ σεῖς οἱ μὴ τραγωδοῦντες.

ΑΜ. Καλὰ, θὰ τελειώσω τὸ ἄσμα. Ἐτοιμάσατε τὴν τράπεζαν κύριοι.
Ὁ δούξ θὰ πῆρ ὑπὸ τὸ δένδρον τοῦτο (πρὸς τὸν Ἰάκωβον). Σὲ ἐζήτησι καθ'
ὄλην τὴν ἡμέραν.

ΙΑΚ. Καὶ ἐγὼ τὸν ἀπέφυγα καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν, δὲν μοῦ ἀρέσκει
διότι ἀγκυρὰ πολὺ τὰς συζητήσεις. Σκέπτομαι κ' ἐγὼ περὶ τσοσούτων
πραγμάτων ὅσων καὶ αὐτός, ἀλλ' εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, καὶ δὲν καυχῶ-
μαι δι' αὐτά. Ἐμπρός. Τραγωδήσον.

*Άσμα (πάντες ὁμοῦ).

"Οποιος θέλει χωρὶς δόξζ τῆ ζωῆ του νὰ χαρῆ,
ὅποιος θέλει νὰ γεμίζη τὴν κοιλιὰ του μ' ὄτι βρῆ,
ὅποιος θέλει, ἄς κοπιᾶση εἶπλα μου νὰ ξεπλωθῆ·
ἄ! ἰδῶ ἔχθρὸ δὲν ἔχει ἄλλουε νὰ φοβηθῆ,
παρὰ μόνο τὸ χειμῶνα· ἔ, ποιὸς θέλει νὰ ἔλθῆ;

ΙΑΚ. Θὰ σοὶ ἀπκγγαίλω στίχους τινὰς τοῦ αὐτοῦ ῥυθμοῦ, τοὺς ὁποίους
ἔκχμα πρὸς πείσμα τῆς φαντασίας μου.

ΑΜ. Καὶ ἐγὼ θὰ τοὺς τραγοῦδήσω.

ΙΑΚ. Ἴδου αὐτοί:

"Αν συμβῆ καμμιά φορὰ
ἄνθρωπος κανεὶς νὰ γείνη γαῖδούρι μὲ οὐρά,
ὥστε ὅλα τάγαθὰ του μονομιᾶς νὰ τάρνηθῆ,
γιὰ νὰ κἀνη ὅ,τι τοῦρθη 'ς τὸ ξερό του, ἄς ἔλθῆ;
δούκδαμ, δούκδαμ, δούκδαμ
ἄς ἔλθῆ νὰ τὸν ἰδῶ·
σὰν κι' αὐτὸν τρελλοὺς θὰ εἶρη, ἄλλο τίποτα, ἰδῶ.

ΑΜ. Τί εἶνε αὐτὸ τὸ δούκδαμ.

ΙΑΚ. Εἶνε μία ἑλληνικὴ ἐπὶ κλητικὴ δι' ἧς ἐλκύουσι τοὺς μαζοὺς εἰς τὸν
κύκλον. Θὰ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ, ἂν δυνηθῶ· ἂν δὲν ἤμπορέσω θὰ σκώψω
ὅλους τοὺς πρωτογενεῖς τῆς Αἰγύπτου.

ΑΜ. Καὶ ἐγὼ θὰ ὑπάγω εἰς ἀναζήτησιν τοῦ δουκός· τὸ δεῖπνον του
εἶνε ἔτοιμον. (εἰσέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Τὸ δάσος.

(εἰσέρχεται ὁ ΟΡΑΑΝΔΟΣ μετὰ τοῦ ΑΔΑΜ)

ΑΔΑΜ. Δὲν ἤμπορῶ νὰ προχωρήσω, ἀγαπητέ μου αὐθέντα· ἀποθνήσκω
ἀπὸ ἀσιτίχην· ἐδῶ θὰ πέσω, καὶ πίπτων θὰ μετρήσω καὶ τὸ μῆκος τοῦ
τάφου μου, ὕγιαινε, καλέ μου αὐθέντα.

ΟΡΑΑΝΔΟΣ. Λοιπὸν Ἀδάμ! ἐξηντλήθη ὅλον σου τὸ θάρρος; Ἐμψυ-
χώθητι· λάβε ὀλίγον θάρρος. Ἄν τὸ φοβερὸν τοῦτο δάσος περιέχη ἄγρια
θηρία, ἢ θὰ γίνω βορᾶ αὐτῶν, ἢ θὰ σοῦ φέρω τροφήν· ὄχι ἢ ἐξάντλησις
τῶν δυνάμεών σου, ἀλλ' ἢ φαντασία σου σὲ κἀμνει νὰ νομίζης ὅτι εἶσαι
τόσον πλησίον τοῦ θανάτου. Λάβε θάρρος πρὸς χάριν μου. Κράτησε μακρὰν
τὸν θάνατον· θὰ ἔλθω ἀμέσως εἰς συνάντησίν σου, καὶ ἂν δὲν σοὶ φέρω
τροφὴν, τότε ἀπόθανε· ἂν ὕμω ἀποθάνῃς πρὶν ἢ ἐπιστρέψω, τότε χλευά-

ζεις τούς κόπους μου. Ποῦ καλὰ! βλέπω ὅτι φιδρύνεσαι, θὰ ἐπανεέλθω ταχέως. Ἄλλ' εἶσαι ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ψυχρὸν ἄνεμον· ἐλθέ, θὰ σὲ ὀδηγήσω εἰς ἐσκεπασμένον μέρος· καὶ ἂν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ὑπάρχη τι ζῶν, δὲν θ' ἀποθάνῃς δι' ἄλλειψιν δαίπνου. Θάρρει, ἀγαπητὲ Ἀδάμ!
(ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Τὸ δάσος.

(Φράπεζα ἐστρωμένη. Εἰσέρχεται ὁ ΔΟΥΞ, Ὁ ΑΜΙΕΝΣ οἱ λόρδοι καὶ τινες ἄλλοι).

ΔΟΥΞ. Νομίζω ὅτι μεταμορφώθη εἰς κτήνος, διότι οὐδαμοῦ δύνامي νὰ τὸν εὕρω ὑπὸ μορφὴν ἀνθρώπου.

Α' ΛΟΡΔΟΣ. Πρὸ ὀλίγου, ἄρχων, ἀπῆλθεν ἐντεῦθεν, ἦτο εὐθυμος ἀκροώμενος ἄσμεκτός τινος.

ΔΟΥΞ. Ἄν αὐτός, κρῆμα παρχφωναῶν, γίνῃ φιλόμουσος, τότε θὰ παύσῃ ταχέως ἡ ἀρμονία τῶν οὐρνίων σωμάτων. Ὑπαγε εἰς ἀναζήτησίν του· εἰπέ αὐτῷ ὅτι ἐπεθύμουν νὰ τῷ ὁμιλήσω.

(εἰσέρχεται ὁ ΙΑΚΩΒΟΣ).

Β' ΛΟΡΔΟΣ. Μὲ ἀπαλλάσσει τοῦ κόπου, ἐρχόμενος μόνος.

ΔΟΥΞ. Ἐ κύριε! τί βίος εἶν' αὐτός; νὰ ἀναγκάζῃς τοὺς δυστυχεῖς φίλους σου νὰ ἐκλιπαρῶσι, τὴν συνκναστροφὴν σου; Τί τρέχει, φκίνεσαι νεσαι εὐθυμος!

ΙΑΚ. Ἐνα τρελλόν, ἕνα τρελλόν! Συνήντησα εἰς τὸ δάτος ἕνα τρελλόν· τρελλόν μὲ ποικιλόστικτον ἔνδυμα. . . Ἄ τί ἄθλιος κόσμος. ¹ Ὅπως εἶνε ἀληθές ὅτι ζῶ ἐκ τῆς τροφῆς, οὕτω εἶνε ἐπίσης ἀληθές ὅτι συνήντησα ἕνα τρελλόν ἐξηπλωμένον κατὰ γῆς, ἠλιαζόμενον, καὶ διὰ καταλλήλων καὶ κομφῶν ἐκφράσεων σκώπτοντα τὴν δέσποιναν Τύχην, καὶ ὅμως ἦτο τρελλός μὲ ποικιλόχρουν ἔνδυμα. «Καλ' ἡμέρα τρελλέ» τῷ εἶπα. Ὅχι, κύριε, ἀπεκρίθη· «Νὰ μὲ ὀνομάσῃς τρελλόν μόνον ὅταν ἡ τύχη μοὶ ἀποστείλῃ τὰ ἀγαθὰ της». ¹ Ἐστρεν ἔπειτα ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ ἠλιακὸν ὠρολόγιον, καὶ παρατηρῶν αὐτὸ μὲ ἀμβλεῖς ὀφθαλμοὺς εἶπε λίαν συνετῶς «εἶνε ἡ δεκάτη ὥρα». Οὕτω, προσέθηκε, δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν τὴν κίνησιν τοῦ κόσμου. «Πρὸ μιᾶς ὥρας ἦτον δεκάτη καὶ μετὰ μίαν ὥραν θὰ εἶνε ἐνδεκάτη»· οὕτω ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν, ὠριμάζομεν, ὠριμάζομεν,

¹ If there live any thing in this desert.

¹ A miserable world παρενθετικὸν ἐπιφώνημα ἀρμύζον πρὸς τὸν κυνισμόν τοῦ Ἰακώβου.

¹ Ἡ φράσις αὕτη λέγει ὁ Upton ἀναφέρεται εἰς τὴν παροιμίαν. «Fortuna favet fatuis». Ἡ τύχη εὐνοεῖ τοὺς μωροὺς. Ὁ Ray ἐν τῇ συλλογῇ τῶν ἀγγλικῶν παροιμιῶν λέγει: «Fortune favours fools, ἢ fools have the best luck». Ἡ Τύχη εὐνοεῖ τοὺς τρελλοὺς, ἢ οἱ τυχερότεροι εἶνε οἱ τρελλοί. Wright.

καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν, σηπόμεθα σηπόμεθα, καὶ αὐτὸ εἶνε ὅλο τὸ προκμήθι. Ὅτε ἤκουσα τὸν περὶ κλοφορεμένον τοῦτον τρελλὸν, (mattley fool) νὰ φιλοσοφῇ τοιοῦτοτρόπως ἐπὶ τοῦ χρόνου, οἱ πνεύμονές μου ἤρχισαν νὰ κέμνουν κό, κό, κό, (κακκύζωσι) ὡς κόκορας, διὰ τὸ βαρὺ παρρηγορητικὸν τῶν τρελλῶν, καὶ ἀκκταπκῶστως ἐγέλων ἐπὶ μίαν ὥραν κατὰ τὸ ὠρολόγιόν του. Τί εὐγενής, τί λαμπρὸς τρελλός! Τὸ ποικιλόχρουν φόρεμα εἶνε τὸ μόνον κατὰλληλον.

ΔΟΥΞ. Τί τρελλός εἶν' αὐτός;

ΙΑΚ. Σπουδαῖος τρελλός! Ἐνας ὅστις ὑπῆρξεν ἄλλοτε αὐλικός, καὶ ὅστις λέγει ὅτι ἂν κί κυρίκι εἶνε νέκι καὶ εὐεῖδεις, ἔχουσι τὴν ἀρετὴν νὰ τὸ ἤξεύρωσι· εἰς δὲ τὸν ἐγκέρκλόν του, ξηρὸν ὡς τὰ λείψανα διπύρων μετὰ μακρὸν τεξείδιον, ἔχει παραδόξους θήκας, ὅπου ἔχει ἐστιβασμένα πικντοῖκ σχόλια, τὰ ὅποῖα ἐξάγει κατὰ τεμάχια. Ὡ πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἤμην τρελλός! Ἡ φιλοδοξία μου περιορίζεται εἰς τὸ ποικιλόπτικτον ἔνδυμα.

ΔΟΥΞ. Θὰ λάβῃς ἔν.

ΙΑΚ. Εἶνε τὸ μόνον ἀρμόζον εἰς ἐμέ, ἵ ἀρκεῖ μόνον νὰ καθαρίσῃς τὴν κρίτιν σου ἀπὸ τῆς ιδέας ἣτις ἐκεῖ ὡς προκτίτον φυτὸν ἐβλάστητε, ὅτι εἶμαι φρόνιμος· πρέπει δὲ νὰ ἔχω ἐλευθερίαν καὶ πλήρη ἐξουσίαν ὡς ἡ τοῦ ἀνέμου, ἵνα ἀνεμοδέρνω οἰονδήποτε θέλω, διότι τοιοῦτον εἶνε τὸ προνόμιον τῶν τρελλῶν. Ὅσοι δὲ μάλιστα δάκνωνται ὑπὸ τῆς τρέλλας μου, ὀφείλουσι μάλιστα νὰ γελῶσι. Καὶ δικτὶ τοῦτο κύριε; Τὸ δικτὶ εἶνε τόσον ἀπλοῦν ὅσον ἡ δὴδς ἡ ἄγουτα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐνορίας. Ὁ προσδοκλόμενος ὑπὸ εὐφροῦς σκώμματος τρελλοῦ, πρόττει ἀνοήτως ἂν μὴ φρίνηται ἀδιαφορῶν πρὸς τὸ σκῶμα, καὶ ἂν ἔτι δηχθῇ κυρίως· εἰδεμὲν, ἡ τρέλλα τοῦ φρονίμου ἀπροκλύπτεται διὰ τῶν βλεμματίων ἅτινα ὁ τρελλός ρίπτει εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε. Ἐνδύσατέ με τὸ ποικιλόπτικτον ἔνδυμα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ λέγω ἐλευθέρως τὰς ιδέας μου, καὶ σῶς ὑπόσχωμαι νὰ καθαρίσω ἐντελῶς τὸ μεμολυσμένον σῶμα τοῦ κόσμου, ἀρκεῖ μόνον νὰ δέχηται μεθ' ὑπομονῆς τὰ φάρμακά μου.

ΔΟΥΞ. Ἀπαγε! Δύναμι νὰ σοι εἶπω τί θὰ ἔπραττες.

ΙΑΚ. Ἐ, ἐπὶ τέλους, τί ἄλλο θὰ ἔπραττον εἰμὴ καλόν;

ΔΟΥΞ. Ἐλέγχων τὸ ἀμάρτημα, θὰ ἔπραττες δεινότατον ἀμάρτημα· διότι σὺ αὐτὸς ὑπῆρξες ἀκόλαστος, φιλήδονος ὡς αὐτὴ ἡ κνηνώδης ὀρμηή, καὶ θὰ μετέδιδες εἰς τὸν κόσμον τὰ ἔλκη πάντα καὶ τὰ οἰδήματα, ὅφ' ὧν προσεβλήθης κατὰ τὸν ἀκόλαστον βίον σου.

ΙΑΚ. Ἀλλὰ τις ἐλέγχων τὴν ἀλαζόνειαν δύναται νὰ ψέξῃ ὠρισμένως ἄτομόν τι; Δὲν πλημμυρεῖ ὡς ἡ θάλασσα, μέχρις οὐ, ἐξαντληθέντων καὶ τῶν τελευταίων μέσων, ἐπέλθῃ ἡ ἀμπωτις; Τίνα γυναῖκα τῶν ἐν τῇ πόλει ὀνομάζω ὅταν λέγω ὅτι ἡ σύζυγος αὐτοῦ φέρει εἰς ἀναξίους ὄμους

1 His my only suit. Παίζει μὲ τὴν λέξιν Suit, σημαίνουσαν ἔνδυμασίαν καὶ παράκλησιν.

ἡγεμονικὸν φόρεμα ; Τίς δύναται νὰ ἔλθῃ νὰ μοὶ εἴπῃ ὅτι τὴν ὑπαινίττομαι, ὅταν ἡ γείτων τῆς τῆ ἑμοιάζει καθ' ὀλοκληρίαν ; ἢ τίς βαναυσότηχης, νομίζων ὅτι ὑπαινίττομαι αὐτὸν, δύναται νὰ μοὶ εἴπῃ ὅτι ἡ πολυτέλειά του δὲν φέρει εἰς ἐμὲ καμμίαν δαπάνην ; ταῦτα λέγων, δὲν θὰ δείξῃ ὅτι ἡ μωρία του συμφωνεῖ ἐντελῶς πρὸς τοὺς λόγους μου ; Λοιπὸν ; Πῶς ; τί ; Δείξτε μου εἰς τί τὸν ὕβρισεν ἡ γλῶσσά μου· ἂν ὠμίλησεν ἐρωθῶς περὶ αὐτοῦ, τότε αὐτὸς ὕβρισεν ἑαυτὸν· ἂν δὲ εἶνε ἀθῶος, τότε ὁ ἐλεγχὸς μου πετᾷ ὡς ἀγρία χίην, χωρὶς νὰ ζητηθῇ παρ' οὐδενός. Ἄλλὰ ποῖος ἔρχεται ;

(Εἰσέρχεται ὁ ΟΡΛΑΝΔΟΣ ξιφίτης)

ΟΡΛΑΝΔΟΣ. Σταθῆτε· μὴ τρώγετε πλέον.

ΙΑΚ. Τί δικάβολο, δὲν ἔφαγα τίποτε ἀκόμη.

ΟΡΛ. Οὐδὲ θὰ φάγῃς πρὶν ἢ θεραπευθῇ ἡ ἀνάγκη.

ΙΑΚ. Ποίους εἶδους πετεινὸς εἶν' αὐτὸς πάλιν ;

ΔΟΥΞ. Ἡ δυστυχία σὲ ἐθράσυνεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὦ ἄνθρωπε, ἢ μήπως ἐξ ἀγροίκου περιφρονήσεως πρὸς τοὺς καλοὺς τρόπους, φαίνεσαι τόσον ἀπολίτευτος ;

ΟΡΛΑΝΔΟΣ. Ἐμάντευσες ἀμέτῳ τὴν διαθεσίν μου· ἡ ἀκανθώδης αἰχμὴ τῆς ἐσχάτης δυστυχίας μὲ ἐστέρησεν τῶν τρόπων τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς· καὶ ὁμῶς ἐγεννήθην ἐν χώρῃ πεπολιτισμένη καὶ ἔτυχον ἀνατροφῆς τινος. Ἄλλὰ, παύσατε σᾶς λέγω. Θὰ ἀποθάνῃ ὅστις ἐγγίσῃ τοὺς καρπούς τούτους, πρὶν ἢ ἰκανοποιηθῶ ἑμαυτὸν καὶ τᾶς ἀνάγκας μου.

ΙΑΚ. Καὶ ἐγὼ πρέπει ν' ἀποθάνω ἂν ἡ λογικὴ δὲν δυνηθῇ νὰ σὲ ἰκανοποιήσῃ.

ΔΟΥΞ. Τί θέλεις ; Διὰ τῆς πραότητος μᾶλλον ἢ διὰ τῆς βίας θὰ διατεθῶμεν ὑπὲρ σοῦ.

ΟΡΛ. Σχεδὸν ἀποθνήσκω τῆς πείνης· δότε μοι νὰ φάγω.

ΔΟΥΞ. Κάθισε καὶ φάγε· καλῶς ἤλθες εἰς τὴν τράπεζαν ἡμῶν.

ΟΡΛ. Τόσον εὐγενῶς ὁμιλεῖτε ; Συγγνώμην σᾶς προκαλῶ. Ἐνδομίζον ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἀγρία ἐδῶ, καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβον ἀγριὸν καὶ προστακτικὸν ὕφος· ἀλλ' οἰοιδήποτε καὶ ἂν εἴσθε, οἱ εἰς τὴν ἀπρόσιτον ταύτην ἔρημον διερχόμενοι ἀμερίμνωσ τὸν χρόνον ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν μελαγχολικῶν κλάδων, ἂν ποτε εἴδετε εὐτυχιστέρως ἡμέρας, ἂν ἐζήσατέ ποτε ἐκεῖ ἐν)χ οἱ κώδωνες καλοῦσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἂν ποτε παρεκαθήσατε εἰς συμπόσιον ἀγαθοῦ ἀνδρός, ἂν ἐκ τῶν βλεφάρων σας ἐσπογγίσατέ ποτε δάκρυ, καὶ γινώσκετε τί ἐστὶ ἐλεεῖν καὶ ἐλεεῖσθαι, μάθετε ὅτι μόνον διὰ μειλιχίου τρόπου θὰ ὑποστηρίξω τὴν αἴτησίν μου· ἐπὶ τῇ ἐλπίδι δὲ ταύτῃ ἐρυθριῶ καὶ κρύπτω τὸ ξίφος μου.

1 Let gentleness my strong enforcement be, τότε μόνον διὰ τῆς πραότητος θὰ πειθαναγάξωσ ὑμᾶς ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΔΟΥΞ. Εἶνε ἀληθές ὅτι εἶδομεν εὐτυχεστέρας ἡμέρας, ὅτι ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὁ ἱερός κώδων, ὅτι παρεκαθήσαμεν εἰς συμπόσιον ἀγαθῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐσπογγίσκαμεν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν δάκρυα προκληθέντα ὑπὸ ἱεροῦ οἴκτου. Κάθισε λοιπὸν ἀταράχως, καὶ λάβε κατὰ βούλησιν ὅσα ἐκ τῶν βοηθημάτων ἡμῶν δύνανται νὰ θεραπεύσωσι τὰς ἀνάγκας σου.

ΟΡΑ. Διχρόψετε λοιπὸν πρὸς στιγμὴν τὸ γεῦμα σας, ἵνα, καθὼς ἡ ἔλαφος, τρέξω εἰς ἀνεύρεσιν τοῦ νεβροῦ μου, καὶ φέρω πρὸς αὐτὸν τροφήν. Ἐκεῖ πέραν εἶνε δυστυχῆς γέρον ὅστις, ἐξ ἀγάπης πρὸς ἐμέ, μὲ ἠκολούθησε χωλαίνων εἰς τὴν ἐπίπονον ταύτην πορείαν· εἶνε καταβεβλημένος ἐκ τῶν δύο ἐκείνων κακῶν ἅτινα ἐξασθενίζουσι τὸ σῶμα, ἤτοι τοῦ γήρατος καὶ τῆς πείνης, καὶ οὐδὲν θὰ ἐγγίτω πρὶν ἢ ἀνακουφισθῆ. ¹

ΔΟΥΞ. Ὑπᾶγε εἰς ἀναζήτησίν του· οὐδὲν θὰ φάγωμεν πρὶν ἢ ἐπκνέλθης.

ΟΡΑ. Σὰς εὐχαριστῶ· εὐλογημένοι νὰ εἰσθε διὰ τὴν γενναίαν συνδρομὴν σας! (Ἐξέρχεται).

ΔΟΥΞ. Βλέπεις ὅτι δὲν εἴμεθα μόνοι ἡμεῖς δυστυχεῖς. Τὸ εὐρὺ τοῦτο καὶ πηγκόσμιον θέατρον παρέχει θεάματα πολλῶ ἠλιθερώτερον τῆς σκηνῆς ἐν ἣ ὑποκρινόμεθα.

ΙΑΚ. Ὁ κόσμος σύμπας εἶνε θέατρον, πάντες δὲ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἀπλοῦ ὑποκριταί. Πάντες παρέρχονται εἰς τὴν σκηνήν, καὶ πάλιν ἐξέρχονται. Ἐκαστος ὑποκρίνεται πολλὰ πρόσωπα κατὰ τὸν βίον του, αἱ δὲ πράξεις τοῦ δράματός του εἶνε αἱ ἑπτὰ ἡλικίαι. Πρῶτον ἡ τοῦ κλαυθμυρίζοντος καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τροφοῦ σιαλίζοντος νηπίου· εἶτα ἡ τοῦ μινυρίζοντος παιδίου τὸ ὅποτον, μὲ τὸ σακκίδιον καὶ τὸ φαίδρον πρωϊνὸν πρόσωπόν του, ὡς κοιλίας ἔρπει ἀλουσίως εἰς τὸ σχολεῖον, εἶτα ἡ τοῦ ἐραστοῦ, ὅστις στενάζει ὡς κάμινος, καὶ διὰ θρηνώδους ᾠδῆς ἐξυμνεῖ τὰ βλέφαρα τῆς ἐρωμένης του. Εἶτα ἡ τοῦ στρατιώτου μὲ στόμα πλήρες ἀλλοκότων βλασφημιῶν καὶ μύστακας λεοπροδάλεως, φιλοτίμου εἰς ὑπερβολήν, ἱταμοῦ καὶ ζωηροῦ εἰς τὰς ἔριδας, καὶ ὅστις ζητεῖ τὴν ἀπόκτησιν τῆς δόξης, τῆς πομπόλογος ταύτης, ἕως εἰς τὸ στόμιον τοῦ τηλεβόλου. Εἶτα ἡ τοῦ δικαστοῦ, μὲ τὴν ὠρκίαν στρογγύλην γαστέρα, τὴν σιτευθεῖσιν διὰ καλῶν καπῶνων, τὸν πώγωνα τοῦ συρμοῦ, ἐκστομίζοντος ἀδικόπως σὺν γνῶμικῶ καὶ κοινούς τόπους, καὶ οὕτω ὑποκρινομένου καὶ τούτου τὸ μέρος του. Ἡ ἕκτη ἡλικία εἶνε ἡ τοῦ ἰσχυοῦ καὶ σκανδαλοφόρου Πανταλῶνη, ² φέροντος διόπτρας ἐπὶ τῆς ῥινόσ, καὶ βαλάντιον κρεμάμε-

¹ Two weak evils ἤτοι ἐκ δύο κακῶν ἅτινα ἐπιφέρουσιν σωματικὴν ἐξασθένησιν Wright.

² The sixth age shifts into the lean and scierper'd pantaloon. Καὶ ἡ λέξις καὶ ὁ χαρακτήρ ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ θεάτρου. Ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Todd γενομένῃ ἐκδόσει τοῦ λεξικοῦ τοῦ Johnson ἀναφέρεται τὸ ἐξῆς περὶ τῶν ἐν Βενετία διδοσκομένων δραμάτων: Τέσσαρες εἶνε οἱ πρῶτιστοι χαρακτήρες ἐκαστοῦ ἔργου ἀναδιδομένου ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ὁ τοῦ Ἀρλεκίνοῦ, τοῦ Πανταλῶνη, ὁ τοῦ Δόκτορος καὶ ὁ τοῦ Κοδιέλου. Wright.

νον παρὰ τὴν πλευράν· ἡ ἀναξυρίς τῆς νεότητός του, τὴν ἑποῖαν πολὺ προσείχε, ἔχει ἀποδοῆ λίαν εὐρεῖα διὰ τοὺς κατεσκληκότας μηρούς του· ἡ δὲ βαθεῖα ἀνδρική φωνή του, μεταπεσοῦσα εἰς λεπτὴν φωνὴν παιδός, ἐκπέμπει ὄξει· καὶ συριστικούς τόνους. Ἡ δὲ τελευταία πράξις, δι' ἧς καταστρέφεται τὸ παράδοξον καὶ πλήρες περιπετειῶν τοῦτο δράμα, εἶνε ἡ τοῦ πηλίμπαιδος, ἥτοι παντελῆς λήθη, καὶ ἀπώλεια ὀδόντων, ὀράσεως, γεύσεως, πάντων.

(Εἰσέρχεται πάλιν ὁ ΟΡΛΑΝΔΟΣ μετὰ τοῦ ΑΔΑΜ).

ΔΟΥΞ. Καλῶς ἦλθες. Κατάθες τὸ σεβαστόν σου φορτίον, καὶ δός εἰς αὐτὸν τροφήν.

ΟΡΛΑΝΔΟΣ. Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ ἐξ ὀνόματός του.

ΑΔΑΜ. Κάνεις καλὰ, διότι μόλις ἤμπορῶ νὰ ὁμιλήσω διὰ νὰ σὰς εὐχαριστήσω μόνος μου.

ΔΟΥΞ. Καλῶς ἦλθατε. Φάγετε καλὰ. Δὲν θέλω ἀκόμη νὰ σὰς ἐνοχλήσω ἐρωτῶν ὑμᾶς περὶ τῆς τύχης σας. Ἄς παικνίσῃ καὶ μουσικῆ· ψάλλε δὲ σύ, ἀγαπητέ ἐξάδελφε.

AMIENS Φόσα, φόσα τοῦ χειμῶνος, ἀνεμε, τόσην καλίαν
 σὺ δὲν ἔχεις ὅσην ἔχει ὁ θνητὸς ἀγαριστιαν.
 Πνέεις καὶ ποτὲ δὲν εἶσαι ὄρατός εἰς τοὺς παρόντας,
 διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἔχεις ὄξει· τόσον τοὺς ὀδόντας,
 ἂν καὶ ἔχης τὴν πνοήν σου σφοδροτάτην καὶ τραχείαν.
 ὦ, ὦ ἄς τραγωδήσωμεν ἐδῶ εἰς τοὺς πρασίλους
 εἰς τοὺς πρασίλους πρίλους.

Ὁ ἔρωσ εἶν' ἐνίοτε αὐτόχρημα μῶρία,
 καὶ καθαρὰ προσπόησις τῶν πλείστων ἢ φίλια.

Ἐμπρός, ἐμπρός, ἐμπρός!

ὑπὸ τοὺς πρίλους εἶνε ὁ βίος ὁ λαμπρός.

ὦ ἀτμόσφαιρα δριμεῖα πάγωνε, τὸ δάγμαμά σου
 δὲν πληγώνει ὅσον δάκνει ἡ πρὸς εὐεργέτην λήθη.

Ἄν καὶ εὐκόλα παγώνεις τὸ νερόν, τὸ κέντημά σου
 δὲν εἶν' ὅμως ὀξύ τόσον, ὅσον τὰ ἀγροῖκα πλήθη

τῶν ἀμνημονούτων φίλων, τῶν ψυχρὰ ἐχόντων στήθη!

ὦ, ὦ, τραγωδήσωμεν κτλ. κτλ.*

ΔΟΥΞ. Ἄν εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ κελοῦ Σίρ Ρολάνδου, ὅπως εἰλικρινῶς ἐπιθύρσεις, καὶ ὅπως μαρτυρεῖται ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τῆς εἰκόνας του ἣν βλέπω ζῶσαν ἐπὶ τοῦ προσώπου σου, καλῶς ἦλθες. Εἶμαι ὁ δοῦξ ὅστις ἠγάπησεν τὸν πατέρα σου: Ἐλθέ εἰς τὸ σπήλαιόν μου, καὶ διηγήθητί μου τὸ ὑπόλοιπον τῶν περιπετειῶν σου (πρὸς τὸν Ἀδάμ). Ὅπως καὶ τὸν κύριόν σου, σὲ ὑποδέχομαι μετὰ χαρῆς, καλὴ γέρον. Βοηθήσατέ τον ἐκ τοῦ βραχίονος. (πρὸς τὸν Ὀρλάνδου) Δός μοι τὴν χεῖρα σου, καὶ διηγήθητί μοι τὰ τῆς τύχης σας. (Ἐξέρχονται).

* Ἡ ἔμμετρος μετάφρασις τῶν ἐν τῷ κειμένῳ ἀσμάτων ὑφείλεται εἰς τὴν γαλλοῦσα τοῦ φίλου κ. Π. Φέρμπου Μουσάν.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄

Δωμάτιον ἐν ταῖς ἀνακτόροις

Εἰσέρχεται ὁ δευῆς ΦΡΙΑΔΕΡΙΚΟΣ μετὰ τινων εὐπατριδῶν καὶ τοῦ Ὀλδιέρου.

ΔΟΥΞ ΦΡΙΑΔΕΡΙΚΟΣ Δὲν τὸν εἶδατε ἔκτοτε; Ἀδύνατον, ἀδύνατον, κύριε. Ἄν μὴ ὑπερίσχυεν ἐν ἐμοὶ ἢ ἐπιείκεια, δὲν θὰ ἐζήτηουν ἄλλο ἀντικείμενον πρὸς ἐκδίκησιν, ἀφ' οὗ ἔχω σέ εἰς τὴν ἀίχρυσίν μου. Ἀλλὰ πρόσεξον· εὗρέ τὸν ἀδελφόν σου ὅπουδήποτε καὶ ἂν ἦνε. Ζήτησέ τον μετὰ τὸ κερί· ζῶντα ἢ νεκρόν, ἐπανάφερε αὐτὸν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους, εἰδεμὴ, μὴ ἐπανεέλθῃς πλέον καὶ ζητήτης πόρον ζωῆς ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν. Τὰς γαίλας σου καὶ ὅτι ἄλλο ἄξιον καταχρέσσω δνομάζεις ἰδικόν σου, θὰ κατάσχωμεν εἰς χεῖράς μας, ἕως ὅτου διὰ τοῦ τρύματος τοῦ ἀδελφοῦ σου, δυναθῆς γ' ἀπαλλαγῆς τῶν περὶ σοῦ ὑπονοιῶν.

ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ. ὦ, ἂν ἡ ἐξοχότης σου ἐγίνωσκε καλῶς τὴν καρδίαν μου ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην! Οὐδέποτε κατὰ τὸν βίον μου ἠγάπησα τὸν ἀδελφόν μου.

ΔΟΥΞ Φ. Τοῦτο σέ ἀπαδεικνύει ἀκόμη φυλότερον. Ἐχθάλλετε αὐτὸν ἔξω τῶν θυρῶν, καὶ ἂς ἐκτιμήσωσιν οἱ ἀρμόδιοι ὑπἄλληλοι τὴν οἰκίαν καὶ τὰς γαίλας του. Πράξτε το ἀμέσως καὶ ἐκδιώξατέ τον. (Ἐξέρχ. πάντες.)

ΣΚΗΝΗ Β΄

Τὸ Δάσος.

Εἰσέρχεται ὁ ΟΡΑΑΝΔΟΣ κρατῶν τεμάχιον χάρτου.

ΟΡΑΑΝΔΟΣ. Μείνατε αὐτοῦ ἀνηρητημένοι ὡς στίχοι μου εἰς μαρτύριον τοῦ ἔρωτός μου· σὺ δὲ ἢ τριπλοῦν στέμνη φοροῦσα βελίλιστα τῆς νυκτός, ἐπίβλεψον διὰ τῶν ἀγνῶν ὀφθαλμῶν σου ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ὠχρῆς σφαίρας σου, ἐπὶ τὰ ὄνομα τῆς κυνηγοῦ θεᾶς¹ ἣτις κατέχει τὸν βίον μου. ὦ Ροζαλίνδα! Τὰ δένδρα ταῦτα θὰ εἶνε τὰ βιβλία μου καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν θὰ χαράξω τὰς σκέψεις μου, ἵνα πάντες οἱ τὸ δάσος

ποῦντες ὀφθαλμοί, ἴδωσι πανταχοῦ μαρτυρουμένην

τρέξον Ὀρλάνδος, χάραξον ἐπὶ ἐκάστου

νέκροιστον ἐκείνην. (Ἐξέρχεται.)

¹ Thy huntress name
huntress καὶ στίχοι

... that my full life shall sway; πιθανῶς ἐνταῦθα λέγει: ὁ Schmidt τὸ
... αἰνῆ τὴν Ἄρτεμιν.

Εισέρχονται ὁ ΚΟΡΙΝΝΟΣ καὶ ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ.

ΚΟΡΙΝΝΟΣ. Καὶ πῶς σοῦ φαίνεται αὕτη ἡ ζωὴ τοῦ βοσκοῦ;

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν βοσκὲ, αὕτη καθ' ἑαυτὴν εἶνε καλὴ, ἀλλ' ὡς ζωὴ βοσκοῦ δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν· ὡς ζωὴ μονήρης μου ἀρέσκει ἀλλ' ὡς ἐρημικὸς βίος εἶνε πολὺ ἀθλιος. Ὡς ζωὴ ἀγροτικὴ μου ἀρέσκει πολὺ, ἀλλ' ὡς βίος τὸν ὁποῖον διάγει τις μακρὰν τῆς αὐλῆς, εἶνε μονότονος. Ὡς βίος ὀλιγαρκῆς συμβιβάζεται βλέπεις μὲ τὸν χαρακτῆρά μου, ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν τοῦ λείπει ἡ ἀφθονία δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰς διαθέσεις μου, (τὸν στόμαχόν μου.) Καταλαμβάνεις ἀπὸ φιλοσοφίαν βοσκὲ;

ΚΟΡ. Ὅ,τι καταλαμβάνω εἶνε ὅτι, ὅσον περισσότερον ἀρρωστος εἶνε κανεὶς, τόσον περισσότερον στενοχωρεῖται· ὅτι λείπουν τρεῖς καλοὶ φίλοι ἀπὸ ἐκεῖνον ὅστις δὲν ἔχει χρήματα, μέτρα καὶ καλὴ καρδίαν· ὅτι ἡ ιδιότης τῆς βροχῆς εἶνε νὰ ὑγραίνῃ, καὶ τῆς φωτιᾶς νὰ καίῃ· ὅτι ἡ καλὴ βοσκὴ κάμνει τὰ πρόβατα παχυνὰ ὅτι ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς νυκτὸς εἶνε ἡ ἔλλειψις τοῦ ἡλίου· καὶ ὅτι ὅστις δὲν ἐπροικίσθη ἀπὸ τὴν φύσιν μὲ πνεῦμα, ἢ δὲν τὸ ἀπέκτησε διὰ τῆς ἐπιστήμης, εἰμπορεῖ νὰ παραπονῆται ὅτι δὲν ἔλαβε καλὴν ἀνατροφὴν, ἢ ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ πολὺ κουτοῦς γονεῖς.

ΓΕΛ. Αὐτὸς ἐδῶ εἶνε φυσικὸς φιλόσοφος. Ἦσουν ποτὲ εἰς τὴν αὐλὴν βοσκὲ;

ΚΟΡ. Ὁχι, μὰ τὴν ἀληθείαν.

ΓΕΛ. Τότε εἶσαι κολασμένος.

ΚΟΡ. Ἐλπίζω πῶς δὲν εἶμαι.

ΓΕΛ. Ἀλήθεια εἶσαι κολασμένος, ὅπως εἶνα κακοφημένον αὐγὸ' ψημένον μόνον ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος.

ΚΟΡ. Διότι δὲν ἦσουν εἰς τὴν αὐλὴν; Ἀπόδειξέ το.

ΓΕΛ. Ἐ, ἂν δὲν ἦσουν ποτὲ εἰς τὴν αὐλὴν, δὲν εἶδες ποτὲ καλοῦς τρόπους· ἀφοῦ δὲ δὲν εἶδες ποτὲ καλοῦς τρόπους, τότε οἱ τρόποι σου κατ' ἀνάγκην θὰ εἶνε κακοί· καὶ τὸ κακὸν εἶνε ἀμάρτημα, καὶ τὸ ἀμάρτημα εἶνε κόλασις. Δὲν τὴν ἔχεις καλὰ βοσκὲ.

ΚΟΡ. Καθόλου, οἱ κακοὶ τρόποι τῆς αὐλῆς εἶνε τόσον γελοῖοι εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅσον οἱ τρόποι τῆς ἐξοχῆς εἶνε καταγέλαστοι εἰς τὴν αὐλὴν. Μαῦ εἶπες ὅτι εἰς τὴν αὐλὴν δὲν χαιρετᾶτε, καὶ ὅτι φιλεῖτε τὰ χέρια σας· ἡ εὐγένεια αὐτῆ θὰ ἦτο ῥυπαρά, ἂν οἱ αὐλικοὶ ἦσαν βοσκοί.

ΓΕΛ. Ἀπόδειξέ το ἀμέσως, ἐμπρὸς, ἀπόδειξέ το.

ἡμεῖς πιάνομε πάντοτε τὰ πρόβατά μας, καὶ ἠξεύρεις ὅτι

ΚΟΡ. Να, ἰπκρό.

τὸ δέρμα των εἶνε

ἡ ἰδρώνουν τὰ χέρια τῶν αὐλικῶν; μήπως τὸ

ΓΕΛ. Μπα, καὶ μήπως ο

ἄνετον ὅσον ὁ ἰδρῶς τοῦ ἀνθρώπου;

λίπος τοῦ προβάτου δὲν εἶνε τόσον

λίτερον.

ἀσθενές, ἀσθενές πκράδειγμα· φέρε ἓνα καλ

ΚΟΡ. Ἐκτὸς τούτου τὰ χέρια μας εἶνε σκληρόδερμα.

ΓΕΛ. Τὰ χεῖλη σας θὰ αἰσθανθῶσι καλλίτερον τὴν ἀφὴν αὐτῶν. Πάλιν ἀσθενές παραδείγμα. Ἐμπρός, φέρε καλλίτερον.

ΚΟΡ. Καὶ συχνὰ εἶνε πιστωμένα, ἐπειδὴ θεραπεύομεν τὰς πληγὰς τῶν προδύτων μας· ἤθελες λοιπὸν νὰ φιλοῦμεν πίσσαν; Τὰ χέρια τῶν αὐλικῶν εἶνε μυρωμένα ἀπὸ μόσχον.

ΓΕΛΩΤ. ὦ εὐηθέστατε ἄνθρωπε! Ὡ ἀληθές σκοληκόβρωμα ἀπέναντι τεμυχίου κρέατος νωποῦ. Μάνθανε παρὰ τῶν σοφῶν καὶ σκέπτου· ὁ μόσχος εἶνε ἀγενεστέρως καταγωγῆς ἢ ἡ πίσσα, διότι εἶνε αὐτὴ αὐτὴ ἢ ρυπαρὰ κόπρος ἐνὸς αἰλούρου. Φέρε ὦ βροσκέ, καλλιτέραν ἀπόδειξιν.

ΚΟΡ. Ἡ ἔυπνάδω σου εἶνε παρὰ πολὺ αὐλικὴ δι' ἐμένα. Παύω πλέον.

ΓΕΛΩΤ. Θέλεις νὰ μείνης κολασμένος; ὁ θεὸς νὰ σὲ βοηθήσῃ ἀνόητε ἄνθρωπε· ὁ θεὸς νὰ σοῦ δώσῃ μυκλά.² Εἶσαι ἄξεστος.

ΚΟΡ. Κύριε, εἶμαι ἐνὸς τίμιος ἐργάτης. Κερδίζω μὲ τὸν κόπο μου ὅ,τι τρώγω καὶ ὅ,τι φορῶ· δὲν μισῶ κανένα, δὲν φθονῶ τὴν εὐτυχίαν κανενὸς, χαίρω διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἄλλων, ὑποφέρω μὲ ὑπομονὴν τὴν δυστυχίαν μου καὶ ἡ μεγαλειότης μου ὑποσηφάνει εἶνε νὰ βλέπω τὰ πρόδύκτά μου νὰ βόσκουν καὶ τὰ ἀρνιά μου νὰ βυζαίνουν.

ΓΕΛΩΤ. Ἄλλο πάλιν ἀμάρτημα τῆς εὐηθείας σας νὰ ἀνκκκτώνετε τὰ πρόδύκτα μὲ τοὺς κριοὺς· ἂν δὲν κολασθῆς διὰ τοῦτο, τότε οὐδ' ὁ διάβολος θέλει νὰ ἔχη ἰδικούς του τοὺς βοσκούς. Διαφορετικὰ δὲν βλέπω πῶς θὰ ἠμποροῦσες νὰ διαφύγῃς.

ΚΟΡ. Ἐρχεται ὁ νέος κύριος Γκνυμήδης, ὁ ἀδελφὸς τῆς νέας κυρίως μου.

Ἐισέρχεται ἡ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ κρατοῦσα τεμάχιον χάρτου καὶ ἀναγινώσκουσα

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ Μοναχὴ ἡ Ροζαλίνδα εἶν' ἀῖσα νὰ στολίσῃ
τὴν Ἀνατολὴν καὶ Δύσην.

Τὸνομά σου μὲ τάνέμου τὰ πτερὰ παντοῦ πηγαίνει,
Ροζαλίνδα ἡ παινεμένη.

Ἐμπρός ὅσπιν ὁμορφιά σου ὅλας εἶνε μαῦρες σὰν τὸ Χάρο.

Ὅς ἀπὸ τῆ Ροζαλίνδα τὴν καλὴν καὶ ζηλευμένην,
ὅλας εἶνε γιὰ τὸ κάρο.

1 Most swallow man! thou worms meat, in respect of a good piece of flesh in deed. Τροφή σκώληκος παραβολλομένη πρὸς κλόν τεμάχιον κρέατος. Δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ ἀνέγνω ὁ Σαίξπηρ τὴν φράσιν ταύτην ἐν τινι πραγματείᾳ τοῦ Vincenzo Saviola. Ἐν ἐμβλήματι τυπογράφου εὑρηται τὸ ἔξης· ὦ σκοληκόβρωμα, ὦ πομφόλυξ, ὦ ματαιότης, διατί εἶσαι τόσον ὑπερφίαλος;

2 God make incision in thee. Ὁ Heath ἐξηγεῖ αὐτὸ ὡς ἔξης· Ὁ θεὸς νὰ σοῦ δώσῃ καλλιτέραν διάνοιαν, εἶσαι ἀκλοῦς καὶ ἄξεστος. Ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς ὑπαινίσσεται τὴν παλαιὰν θεραπευτικὴν, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ νόσοι ἐθεραπεύοντο διὰ φλεβοτομίας. Wright.

1 Let no face be kept in mind but the fair of Rosalind. Τοιοῦτον τὸ κείμενον τῆς πρώτης ἐκδόσεως. Ὁ Sidney Walker φρονεῖ ὡς ὀρθότεραν τὴν γραφὴν. Let no fair be kept in mind, τὸ fair ἐνταῦθα ὄν ἀντὶ οὐσιαστικοῦ καὶ σημαίνον «καλλονήν». Τὴν γραφὴν ταύτην ἦν καὶ ὁ Wright θεωρεῖ ὡς ὀρθήν, παρεδέχθημεν ἐν τῇ μεταφράσει.

ΓΕΛ. Ἐπί ὀκτώ συνεχῆ ἔτη, ἐκτὸς τῶν ὥρων τοῦ γεύματος, τοῦ δείπνου καὶ τοῦ ὕπνου, δύναμαι νὰ στιχουργῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁμοιάζουσα ἀκριβῶς μὲ βῆμα βουτυροπώλιδος παρευρημένης εἰς τὴν ἀγορὰν.

ΡΟΖ. Σιωπὴ τρελλέ.

ΓΕΛ. Ἄς δοκιμάσωμεν.

- Ἄν ἄρρη ἐλαφρὸς ἔχει ἀνάγκην συζύγου,
- ἄς ζητήσῃ τὴν Ροζαλίνδαν
- Ἄν ἡ γαλῆ θέλει νὰ συζευχθῇ
- ἐπὶ αὐτὸ βεβαίως θὰ πράξῃ καὶ ἡ Ροζαλίνδα
- Χειμερινὰ ἐνδύματα θέαν διπλᾶ νὰ εἶνε
- ἡβῶται πως καὶ ἡ ἰσχνὴ Ροζαλίνδα
- Ὅσοι θερίζουν πρέπει νὰ χειροβολίσζουσι καὶ νὰ δένουσι
- Ἐπειτα νὰ φορτώνουσι μὲ τὴν Ροζαλίνδαν
- τὸ γλυκύτερον κάρυον ἔχει τὸν ξυρότερον φλοιὸν
- κάρυον τοιοῦτον εἶνε ἡ Ροζαλίνδα.
- Ὅστις ζητεῖ εὐωδέστατα ρόδα
- κερρίσκει ἐρωτικὰς ἀλάνθιας καὶ τὴν Ροζαλίνδαν.
- Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε ὁ ψευδὴς τῶν στίχων ρυθμὸς. ¹
- Διὰ τί νὰ ρυπαίνεσαι μὲ αὐτούς;

ΡΟΖ. Σιωπὴ, τρελλέ, χονδροκέφαλε. Τοῦς εὔρον ἐπὶ τινος δένδρου.

ΓΕΛΩΓ. Μὴ τὴν ἀλήθεια, τὸ δένδρον αὐτὸ παράγει κακοὺς καρπούς.

ΡΟΖ. Θὰ τὸ ἐγκεντρίσω μετὰ σοῦ, καὶ ἔπειτα μετὰ μεσπίλης ² τότε θὰ παράγῃ τοῦς πρωϊμοτέρους καρπούς τῆς χώρας, διότι θὰ σήπεσθε πρὶν ἢ ὠριμάτητε κατὰ τὸ ἥμισυ, καὶ αὐτὴ δὲ εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀρετὴ τῆς μεσπίλης.

ΓΕΛ. Ὁμίλησες, ἀλλ' ἂν ὀρθῶς ἢ ὄχι, ἄς κρίνῃ τὸ δάσος.

(εἰσέρχεται ἡ Κεῖλα ἀναγινώσκουσα φύλλον χάρτου.)

ΡΟΖ. Σιωπή! ἔρχεται ἡ ἀδελφὴ μου (ἀναγινώσκουσα, ἄς παραμερίσωμεν)

ΚΕΑΙΑ ἀναγινώσκουσα.

«Διὰ τί ὁ τύπος αὗτος νὰ εἶνε ἔρημος; διότι εἶνε ἀκατοίκητος; ὄχι· ἐπὶ ἐκάστῳ δένδρου θὰ κρεμάσω γλώσσας αἰτινας θὰ ἐκφέρωσι κοινωνικὰ ἀποφθέγματα. Τινὲς τούτων πότον ταχέως ὁ ἀνθρώπινος βίος ἀδιανύει τὴν πλανητικὴν κῦτοσ παρείχον, καὶ ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτοῦ δύναται νὰ περιληφθῇ ἐντὸς σπιθηκῆς. Ἄλλαι πάλιν περὶ ὄρκων, ποῦς ψυχαὶ φίλων ἠθέτησαν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν καλλίστων κλάδων, ἢ εἰς τὸ πτέλος ἐκάστης στροφῆς, θὰ γράψω τὸ ὄνομα Ροζαλίνδα, ἵνα γνωρίσω εἰς πάντας τοὺς ἀναγινώσκοντας, ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῆς ἐδημιούργησαν ὁ οὐρανὸς τὸ περικαλλέστατον καὶ ἐξοχώτατον τῶν πλάσμάτων.» ³

¹ This is the very false gallop of verses. Αὐτὸ εἶνε τὸ κυρίως κάλπασμα τῶν στίχων.

² I'll graft it with a medlar: παίζει μὲ τὴν λέξιν medlar καὶ meddler ἢ πρώτη σημαίνει τὴν μεσπίλην, ἢ δεύτερα τὸν φορτικὸν ἐπαχθῆ.

³ The quintessence of every sprite hedven would in little show Ὁ κατὰ λέξιν μετάφρασις τοῦ χωρίου ἔχει ὡς ἑξῆς: «Τὸ ἄριστον πάσης χάριτος ὅπερ ἐν μικρογραφίᾳ ἠθέλησε νὰ ἐπιδείξῃ ὁ οὐρανός.»

Ὁ θεὸς οὐρανὸς διέταξε τὴν φύσιν νὰ ἐγκλείσῃ ἐντὸς ἐνὸς σώματος, πάσας ἁμὰς τῆδε κἀκεῖτε ἐγκατεστημένας χάριτας. Αὐθωρεῖ δὲ ἡ φύσις ἀπέστρεψε τὴν παροικίαν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν καρδίαν τῆς Ἑλένης, τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς Κλεοπάτρας, τὰ ἔξοχα θέλητρά τῆς Ἀτκλάντης καὶ τὴν σεμνότητα τῆς σοβαρᾶς Λουκρητίας. Τοιουτοτρόπως ἡ Ροζανλίνδκ ἐπλάσθη ἐκ πολλῶν κκλλίστων πραγμάτων δι' οὐρανίου συνδέσμου, ἐκ πολλῶν προσώπων, ὀφθαλμῶν καὶ καρδιῶν, ἵνα ὑπὸ πάσης περιβάλληται χάριτος.¹ Ὁ οὐρανὸς ἠθέλησε νὰ προικίσῃ αὐτὴν διαπαιούτων δώρων, ἐγὼ δὲ νὰ ζήσω καὶ ν' ἀποθάνω δοῦλος τῆς.

ΡΟΖ. ὦ πανευγενέστατε ἱεροκέρυξ! διὰ πότον μονοτόνου ἐρωτικῆς διδασχῆς ἐβάουνας τὸ ἀκροκτῆριόν σου, χωρὶς ποσῶς ν' ἀνκηράξῃς αὐτὴν ὑπομονήν, ὦ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι.

ΚΕΛ. Πῶς! φίλοι ὠτκοουσταῖσι! Πραχμέριτε ὀλίγον βασκὲ, καὶ σὺ μαζί του πκλληκάρ.

ΓΕΛΩΤ. Ἐλα βσσκὲ, ἄς ὑποχωρήσωμεν ἐντίμως, ἐὰν μὴ μὲ τὰ ὄπλα καὶ τὰς ἀποσκευάς μας, τοῦλάχιστον μὲ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν ἀπαιτούμενα- (ἐξέρχεται ὁ Κόρινθος καὶ ὁ Γελωτοποιός.)

ΚΕΛ. Ἦκουτες αὐτοὺς τοὺς στίχους;

ΡΟΖ. Ναι, τοὺς ἤκουτα ὅλους, καὶ κἄτι ἐπὶ πλέον, διότι τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶχον περισσοτέρους πόδες, πκρ' ὅσου; ἠδύναντο νὰ βκστάτωτιν οἱ στίχοι.

ΚΕΛ. Δὲν πειράξῃσι οἱ πόδες ἠδύναντο νὰ βκστάτωσι τοὺς στίχους.

ΡΟΖ. Ναι, ἀλλ' οἱ πόδες ἦταν χωλοὶ καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ στηριχθῶσιν ἄνευ τῆς βοηθείας τῶν στίχων, κκτκ συνέπειαν ἐχώλαινον ἐν τῷ μέσῳ τῶν στίχων.

ΚΕΛ. Ἀλλὰ δὲν ἐξεπλάγησ ἀκούουσα ὅτι τὸ ὄνομά σου ἀνηρτήθη καὶ ἐκκράχθη ἐπὶ τῶν δένδρων τούτων;

ΡΟΖ. Κατὰ ἐπιτὰ ἐπὶ ἐννέκ ἡμέρας δὲν ἐξεπληττόμην πλέον, πρὶν ἢ ἔλθῃς: διότι ἰδὲ τί εὔρον ἐπὶ ἐνὸς φοίνικος. Οὐδέποτε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Πυθκγόρου,² ὅτε ἤμην ποντικὸς τῆς Ἰρλανδίας,³ ὅπερ μόλις ἐνθυμοῦμαι, ἔγεινα τόσον πολὺ ἀντικείμενον στιχουργίας.

ΚΕΛ. Εἰκάζεις ποῖος τοὺς ἔγραψε;

ΡΟΖ. Εἶνε ἀνὴρ;

ΚΕΛ. Ναι, καὶ φέρει ἐπὶ τοῦ λκιμοῦ ἔλυσιν ἣν ἄλλοτε ἔφερας. Πῶς ὠχρίξ;

1 Τοῦ have the touches dearest prized ὥστε νὰ ἔχη τὰ πολυτιμότερα χαρκτηριστικά.

2 Περὶ τῆς θεωρίας τῆς μεταμψυχώσεως ποιεῖται λόγον ὁ Σαίξπηρ ἐν τῷ «Ἐμπόρῳ τῆς Βενετίας» IV 131 καὶ ἐν τῇ «Δωδεκάτη Νυκτί» IV 2, 521—60.

3 Οἱ ὀρκεματικὰ ποιητὰ ἀναφέρουσι συνεχῶς ὅτι ἐν Ἰρλανδίᾳ ἐπιστεύετο ὅτι οἱ στίχοι εἶχον τὴν δύναμιν τοῦ φονεῦν τοὺς ποντικούς. Ὁ Steevens ἀναφέρει τὸ τοῦ Ben Jonson Rhime them to death as thed ylo Irish rats. Φόνευσον αὐτοὺς διὰ τῶν στίχων, ὅπως φονεύουσι τοὺς Ἰρλανδικούς ποντικούς.

ΡΟΖ. Ποῖος εἶνε σέ παρακαλῶ ;

ΚΕΛ. ὦ θεέ, θεέ ! Πόσον δύσκολος εἶνε ἡ συνάντησις δύο φίλων, ἐνῶ ὄρη δύνανται νὰ ἐκτοπισθῶσιν ὑπὸ σεισμῶν καὶ νὰ συνκντηθῶσι.

ΡΟΖ. Ποῖος εἶνε λοιπόν ;

ΚΕΛ. Εἶνε δυνατόν ;

ΡΟΖ. Ἐλα, σέ καθικετεύω θερμότατα, εἰπέ μου, ποῖος εἶνε ;

ΚΕΛ. ὦ θαυμάσιον, θαυμάσιον, θαυμασιώτατα θαυμάσιον, καὶ προσέτι θαυμάσιον καὶ ὑπερθαυμάσιον !

ΡΟΖ. Μὴ μεταβληθῆς χρῶμα μου.¹ Νομίζεις ὅτι ἐπειδὴ εἶμι ἐνδεδυμένη ὡς ἀνὴρ, ἔχω καὶ ἀνδρικὸν φρόνημα ! Μιὰς στιγμῆς βραδύτης εἶνε δι' ἐμέ, ὅτι διὰ τὸν θαλασσοπόρον μεσημβρινὴ θάλασσα χωρίζουσα αὐτὸν ἀπὸ τὴν χώραν τὴν ὁποίαν ζητεῖ νὰ ἀνκαλύψῃ. Σέ παρακαλῶ εἰπέ μοι ἀμέσως ποῖος εἶνε, καὶ ὁμίλησον τυχέως. Επεθύμουν νὰ ἦτο τραυλὴ, ἵνα διακρύβῃ ἐκ τῶν χειλέων σου ὁ κεκρυμμένος οὗτος ἀνὴρ, ὅπως ὁ οἶνος ἐξέρχεται ἐκ στενολαίμου φιάλης, ἥτοι ἢ παραπολύς ἀμέσως, ἢ οὐδὲν. Ἀφαίρεσον σέ παρακαλῶ τὸν φελλὸν ἐκ τοῦ στόματός σου, ἵνα δυνηθῶ νὰ βορῆσω τὰς ἀγγελίας σου.

ΚΕΛ. Τοιοῦτοτρόπως θὰ κατέπιες ἀνθρώπον.

ΡΟΖ. Εἶνε πλάσμα τοῦ θεοῦ; Τί εἶδους ἀνθρώπος εἶνε ; Εἶνε ἀξία πίλου ἢ κεφαλή του, καὶ πώγωνος ἢ σιαγῶν αὐτοῦ ;

ΚΕΛ. Ὅχι, ἔχει βραχὺν πώγωνον.

ΡΟΖ. Ὁ θεὸς θὰ προνοήσῃ περὶ τῆς ἀυξήσεώς του, ἀν φανῆ εὐγνώμων· θὰ περιμένω μεθ' ὑπομονῆς τὴν αὕξησιν τοῦ πώγωνος, ἀν δὲν βραδύνης νὰ μοὶ περιγράψῃς τὴν σιαγῶνά του.

ΚΕΛ. Εἶνε ὁ νέος Ὁρλάνδος ὅστις ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ στιγμῇ ἐνίκησε τὸν παλαιστὴν καὶ τὴν καρδίαν σου.

ΡΟΖ. Ἐστὸ διάβολο αἱ ἀστειότητές σου· ὁμίλητον μὲ ὑφρος σοβαρὸν ὡς φρόνιμος κόρη.

ΚΕΛ. Σέ βεβαίῳ ὅτι εἶνε ἐκεῖνος ἐξαδέλφη.

ΡΟΖ. Ὁ Ὁρλάνδος ;

ΚΕΛ. Ὁ Ὁρλάνδος.

ΡΟΖ. ὦ ἀποφράς ἡμέρα ! Τί θὰ κάμω μὲ τὸν ὑπενδύτην καὶ τὰς περισκελίδας μου ; Τί ἔκαμνεν ὅτε τὸν εἶδες ; τί εἶπε ; τί ὄψιν εἶχε ; πῶς ἦτον ἐνδεδυμένος ; τί κάμνει ἐδῶ ; ἠρώτησε περὶ ἐμοῦ ; ποῦ μένει ; πῶς σέ ἀφῆκε ; πότε θὰ τὸν ἴδῃς πάλιν ; ἀποκρίθητι μὲ μίαν λέξιν.

ΚΕΛ. Πρέπει πρῶτον νὰ μοὶ προμηθεύσῃς τὸ στόμα τοῦ Γαργαντούκ. Ἡ λέξις αὕτη εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε οὐδὲν ἐκ τῶν στομάτων τοῦ αἰῶ-

¹ Gomdoy complexion. Ἡ Ροζιλίδα ἀπακρινόμενη εἰς τὴν προηγουμένην ἐρώτησιν τῆς Κελίας, ἣτις λέγει αὐτῇ ὅτι ὠχρῆ, ἐπικαλεῖται οὕτως εἰπεῖν τὴν βοήθειαν τῆς ἰδιοσυγκρασίας τῆς ἵνα μὴ μεταβληθῇ τὸ χρῶμά της καὶ προδοθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην.

νος τούτου δύναται νὰ τὴν χωρέτῃ. Τὸ ν' ἀποκριθῇ τις δι' ἑνὸς ναὶ καὶ ὄχι εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας, εἶνε δυσκολώτερον, παρὰ ν' ἀποκριθῇ εἰς ἐρωτήσεις κατηχήσεως.

ΡΟΖ. Ἄλλ' ἤξεύρει ὅτι εἶμι ἐδῶ εἰς τὸ δάσος ἐνδεδυμένη ὡς ἀνήρ ;
Εἶνε τόσον ζωηρός, ὅπως ἦτο τὴν ἡμέραν τοῦ ἀγῶνος ;

ΚΕΛ. Εἶνε εὐκολώτερον νὰ μετρήσῃ τις λεπτότατα ἄτομα, παρὰ νὰ λύσῃ προβλήματα ἐρωμένου. Ἄλλ' ἀπόλαυτον τὴν ἀγγελίαν τῆς ἀνακάλυψώς μου, καὶ ἐντρύφησον ἐν αὐτῇ μετὰ προσοχῆς.¹ Τὸν εὔρον ὑποκάτω δένδρου, ὡς θάλασσαν καταπετοῦσαν.

ΡΟΖ. Τὸ δένδρον τοῦτο δύναται νὰ ὀνομασθῇ δένδρον τοῦ Διός, ὅταν εἴπτῃ τοιούτους καρπούς.

ΚΕΛ. Ἄκουτέ με σὲ παρακαλῶ, ἀγαπητή μου.

ΡΟΖ. Ἐξκκολούθει.

ΚΕΛ. Ἐκεῖ εἶνε ἐξηπλωμένος ὡς τετραυματισμένος ἰππότης.

ΡΟΖ. Ἄν καὶ θὰ εἶνε λυπηρὸν νὰ εἶδῃ τις τοιοῦτον θέαμα, οὐχ ἦττον οὐκ ἐπτόλιζε πολὺ τὸ τοκεῖον.

ΚΕΛ. Κράτησε τὴν γλῶσσαν σου, σὲ παρακαλῶ· κάμνει ἄτακτα πηδήματα. Ἦτον ἐνδεδυμένος ὡς κυνηγός.

ΡΟΖ. ὦ, κακὸς οἰωνός ! ἔρχεται διὰ νὰ διαπεράσῃ τὴν καρδίαν μου.

ΚΕΛ. Ἐπεθύμουν νὰ τραγωδήσω τὸ τραγωῦδι μου χωρὶς νὰ συνοδεύωμαι· ἀλλὰ σὺ μὲ κάμνεις νὰ παραφωνῶ.

ΡΟΖ. Δὲν ἤξεύρεις ὅτι εἶμι γυνή ; ὅταν σκέπτομαι πρέπει νὰ ὀμιλῶ. Ἐξκκολούθει φιλικῶς.

ΚΕΛ. Μὲ κάμνεις νὰ λησμονῶ τὴν σειράν τῆς διηγήσεώς μου. Σιωπή. Δὲν εἶν' αὐτὸς ποῦ ἔρχεται ;

Εἰσέρχονται ὁ ΟΡΑΝΔΟΣ καὶ ὁ ΙΑΚΩΒΟΣ

ΡΟΖ. Αὐτὸς εἶνε. Ἄς ἀποτυρῶμεν διὰ νὰ τὸν παρατηρήσωμεν.

ΙΑΚΩΒΟΣ. Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν συναναστροφήν σου, ἀλλὰ μὴ τὸν Θεόν, εὐχαρίστως θὰ ἔμενον καὶ μόνος.

ΟΡΑΝΔΟΣ. Καὶ ἐγώ· ἀλλὰ χάριν τῶν τύπων σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν συναναστροφήν σου.

ΙΑΚ. Ὁ Θεὸς μὲζί σου· εὐχομαι νὰ συναντώμεθα ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον.

ΟΡΑ. Εὐχομαι καὶ ἐλπίζω εἰς τὸ ἐξῆς ν' ἀποξενωθῶμεν περισσότερο.

ΙΑΚ. Σὲ παρακαλῶ, μὴ καταστρέφῃς πλέον τὰ δένδρα γράφων ἐπὶ τῶν φλοιῶν αὐτῶν ἐρωτικὰ ἔσματα.

ΟΡΑ. Σὲ παρακαλῶ, μὴ καταστρέφῃς πλέον τοὺς στίχους μου ἀνγιγνώσκων αὐτοὺς οὕτω ἀηδῶς.

¹ Δοκίμασε (ὡς φαγητὸν) τὴν ἀνακάλυψίν σου καὶ ἐντρύφησον ἐν αὐτῇ μετὰ προσοχῆς.

² But take a taste of my finding him and relish him, with good observance.

ΙΑΚ. Ροζκλίνδα εἶε τὸ ὄνομα τῆς ἐρωμένης σου ;

ΟΡΑ. Ναί, ἀκριβῶς.

ΙΑΚ. Δὲν μοῦ ἀρέσκει τὸ ὄνομά της.

ΟΡΑ. Δὲν ἐσκέπτοντο νὰ σὲ εὐχρηστῆτωσι ὅτε τὴν ἐβόαπτισαν.

ΙΑΚ. Τί ἀνάστημα ἔχει ;

ΟΡΑ. Ἀκριβῶς τόσον ὑψηλὸν ὅση εἶνε ἡ καρδίκα μου.

ΙΑΚ. Εἶσαι μετὸς κομψῶν ἀπικνησέων. Μήπως ἐγνώρισες τὰς γυναικας τῶν χρυσοχόων καὶ τὰς ἀπεστήθισες ἐκ τῶν δακτυλίων των ;

ΟΡΑ. Ὅχι, ἀποκρίνομαι διὰ τῆς φρασεολογίας τῶν τυχόντων, ἐπὶθεν ἔμκθες τὰς ἐρωτήσεις σου. ¹

ΙΑΚ. Ἐχεις πνεῦμα εὐκίνητον· νομίζω ὅτι κατεσκευάσθη ἀπὸ τὰς πτέρνας τῆς Ἀτκλάντης. Θέλεις νὰ καθίσῃς πλησίον μου; Θὰ σκώψωμεν τὸν δεσπότην ἡμῶν κόσμον, καὶ τὰς ἀθλιότητάς μας.

ΟΡΑ. Οὐδενὸς ἄλλου ἐν τῷ κόσμῳ θὰ μεμψθῶ, εἰμὴ τοῦ ἑαυτοῦ μου, οὔτινος γινώσκω πλεῖστα ἐλαττώματα.

ΙΑΚ. Τὸ χεῖριστον τῶν ἐλαττωμάτων σου εἶνε ὅτι εἶσαι ἐρωτευμένος.

ΟΡΑ. Εἶνε ἐλάττωμα τὸ ὅποιον οὐδ' ἀνεὶ τῆς μεγίστης ἀρετῆς σου θὰ ἀντήλλασσον. Σὲ ἐβχρέθηκα.

ΙΑΚ. Μὰ τὸν θεὸν, ἐζήτουν ἓνα τρελλὸν, ὅτε σὲ συνήντητα.

ΟΡΑ. Ἐπνίγη εἰς τὸν ῥόκακ' παρκτηήρητον ἐντὸς αὐτοῦ καὶ θὰ τὸν ἴδῃς.

ΙΑΚ. Θὰ ἴδω τὴν ἰδικὴν μου μορφήν.

ΟΡΑ. Τὴν ὁποῖαν θεωρῶ ὡς μορφήν τρελλοῦ ἢ ὡς μηδενικοῦ.

ΙΑΚ. Δὲν θὰ μείνω πλειότερον μετὰ σοῦ Χαῖρε, φίλε κύριε ἐρωτευμένε.

ΟΡΑ. Χαίρω πολὺ διὰ τὴν ἀνχωρήσιν σου. Χαῖρε φίλε κύριε Μελαγχολικέ. (ἐξέρχεται ὁ Ἰάκωβος.)

ΡΟΖ. (διὰ πρὸς τὴν Κελίαν.) Θὰ τῷ ὁμιλήσω ὡς αὐθάδης ὑπηρέτης, καὶ ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦτο θὰ ἐμπαίξω αὐτόν.² Ἐ δὲν ἀκούεις κυνηγέ ;

ΟΡΑ. Παλὸ καλὰ· τί θέλεις ;

ΡΟΖ. Σὲ πρρακκλῶ, τί ὄρα δεικνύει τὸ ὠρολόγιον ;

ΟΡΑ. Ἐπρεπε νὰ μὲ ἐρωτήσης εἰς ποῖον μέρος τῆς ἡμέρας εὑρισκόμεθα· δὲν ὑπάρχει ὠρολόγιον εἰς τὸ δάσος.

ΡΟΖ. Τότε δὲν ὑπάρχει ἀληθὴς ἐραττής εἰς τὸ δάσος· διότι ἄλλως, οἱ στεναγμοὶ ἐκάστης στιγμῆς καὶ οἱ στόνοι ἐκάστης ὥρας, θὰ ἐδείκνυον τὴν βραδεῖαν πορεῖαν τοῦ χρόνου τόσον καλῶς, ὅσον καὶ τὸ ὠρολόγιον.

ΟΡΑ. Καὶ δικτὶ ὄχι τὴν τυχεῖαν πορεῖαν τοῦ χρόνου ; δὲν θὰ ἦτο κατὰλληλοτέρη ἢ ἔκφρασις αὕτη ;

¹ Τὰ πρραπειάσματα τῶν δωρικῶν κατεσκευάζονται ἐξ ὑφίσματος πεποικιλμένου δι' εἰκόνας καὶ ἠθικῶν ἀπορθεαγμάτων. Wright.

² To play thkenave with him θὰ ἐξαπατήσω αὐτόν.

ΡΟΖ. Οὐδαμῶς, κύριε. Ἡ πορεία τοῦ χρόνου εἶνε διάφορος εἰς διαφόρους ἀνθρώπους. Θὰ σοὶ εἶπω διὰ ποίους βραδίζει ἡρέμα, διὰ ποίους τριποδίζει, διὰ ποίους καλπάζει, καὶ διὰ ποίους μένει ἀκίνητος.

ΟΡΑ. Διὰ ποίους σὲ περκαλιῶ τριποδίζει;

ΡΟΖ. Μὰ τὸ νυκί, τριποδίζει διὰ τὴν νέαν κόρην ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν ἀρραβώνων της, μέχρι τῆς ἡμέρας τῶν γάμων της· ἂν τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα εἶνε ἐπταήμερον, τὸ βῆμα τοῦ χρόνου εἶνε τότεν βραδύ, ὥστε φαίνεται ὅτι περῆλθον ἐπτὰ ἔτη.

ΟΡΑ. Διὰ ποίους βραδίζει ἡρέμα;

ΡΟΖ. Δι' ἱερέα ἀγνοοῦντα τὴν λατινικὴν, καὶ διὰ πλούτιον μὴ πάσχοντα ἐκ ποδάγρας· διότι ὁ εἰς κοιμᾶται ἡτύχως ὡς μὴ δυνάμενος νὰ μελετᾷ, ὁ δὲ ἄλλος ζῆ εὐθύμως, ὡς μὴ αἰσθανόμενος πόνους ὁ μὲν εἰς εἶνε ἀπηλλαγμένος τοῦ βάρους τῆς ἰσχυρῆς καὶ καταπιεστικῆς μαθήσεως, ὁ δὲ ἕτερος ἀγνοεῖ τὸ ἄχθος ἀνιαρῆς καὶ ἐπαχθοῦς πενίας. Δι' αὐτούς ὁ χρόνος χωρεῖ βραδέως.

ΟΡΑ. Διὰ ποῖον καλπάζει;

ΡΟΖ. Διὰ κλέπτην ὀδηγούμενον εἰς τὴν ἀγγλὴν, διότι ὅσῳ βραδέως καὶ ἂν βραδίζη, νομίζει ὅτι θὰ φθάσῃ πολὺ ταχέως.

ΟΡΑ. Διὰ ποίους μένει ἀκίνητος;

ΡΟΖ. Διὰ δικαστὰς ἔχοντας διακοπὰς· διότι κοιμώμενοι καθ' ὅλον τοῦτο τὸ χρονικὸν διάστημα, δὲν περκατηροῦσι τὴν πορείαν τοῦ χρόνου.

ΟΡΑ. Ποῦ κατοικεῖς ὥραϊς νέε;

ΡΟΖ. Μὲ τὴν βοσκοποῦλα αὐτὴν, τὴν ἀδελφὴν μου, ἐδῶ εἰς τὰ πέριξ τοῦ δάσους, ὅπως θίσανος ἐπὶ μισοφορίου.

ΟΡΑ. Ἐντοπία εἶσαι;

ΡΟΖ. Ὅπως τὸ κουνέλι, τὸ ὁποῖον καθὼς ἤξεύρεις κατοικεῖ ἐκεῖ ὅπου γεννηθῆ.

ΟΡΑ. Ἡ προφορά σου εἶνε κάπως κομψοτέρη παρ' ὅσον ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσῃς εἰς τόσον ἀπόκεντρον τόπον.

ΡΟΖ. Παρὰ πολλῶν ἤκουσα τοῦτο· τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι ἐδιδάχθην νὰ δμιλῶ ἀπὸ γηραιόν τινα ἱερωμένον θεῖόν μου, ὅστις κατὰ τὴν νεότητά του ἦτον ἀνθρώπος τοῦ κόσμου, καὶ ὅστις εἶχε πολὺ καλὴν συμπεριφορὰν, διότι ἦτον ἐρωτευμένος. Ἦν ἤκουσα νὰ ἀπαγγέλλη λόγους μετὰ τοῦ ἔρωτος, καὶ εὐχαριστῶ τὸν θεόν, διότι δὲν εἰμαι γυνή, ὥστε νὰ μοὶ προσάψωσι τὰ τόσα ἐπιπέλακα ἐλαττώματα, διὰ τῶν ὁποίων ἤλεγχεν ἐν γένει τὸ γυναικεῖον φύλον.

ΟΡΑ. Δύνασαι νὰ ἐνθυμηθῆς κἀνὲν τῶν κυριωτέρων ἐλαττωμάτων διὰ τὰ ὁποῖα ἐκατηγόρει τὰς γυναῖκας;

ΡΟΖ. Οὐδὲν ἐξέχον ἐνυπῆρχε· ὁμοιάζον ἀπκντα πρὸς ἄλληλα ὡς νεοκομμένα νομίσματα· ἕκαστον ἐλάττωμα ἐφαίνετο περκατῶδες, ἕως οὗ ἤθελε περκατεθῆ τὸ ἐπόμενον, τὸ ὁποῖον ἐξισοῦτο πρὸς τὸ πρῶτον.

ΟΡΑ. Ἀπαρίθμησον τινὰ ἐξ αὐτῶν σὲ παρακαλῶ.

ΡΟΖ. Ὅχι, μόνον εἰς τοὺς ἀσθενεῖς θὰ δώσω τὰ φάρμακά μου. Ἄνθρωπός τις ἐπισκέπτεται τὸ δάσος, καὶ καταστρέφει τὰ νέκ μας δένδρα χαράστων ἐπὶ τῶν φλοιῶν αὐτῶν τὸ ὄνομα «Ροζκλίνδα». Ἄναρτᾶ ὠδᾶς εἰς τὰς λευκακάνθας, καὶ ἐλεγεῖα εἰς τοὺς ἀσπαλάθους. Πάντα δὲ αὐτὰ θεοποιοῦσι τὴν Ροζκλίνδα. Ἄν ἠδυνάμην νὰ συναπκνήσω τὸν ἐρωτέμπορον τοῦτον, θὰ τῷ ἔδιδον καλὴν συμβουλήν, διότι φρίνεται ὅτι πάσχει ἀπὸ καθημερινὸν ἐρωτικὸν πυρετόν.

ΟΡΑ. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐρωτόπληκτος ἐκεῖνος· εἰπέ μου σὲ παρακαλῶ τὸ φάρμακόν σου.

ΡΟΖ. Οὐδὲν ἐκ τῶν συμπτωμάτων ἅτινα μὲ εἶπεν ὁ θεὸς μου βλέπω ἐπὶ σοῦ· μὲ ἐδίδαξες τίνι τρόπῳ νὰ ἀνκαλύπτω τὸν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος κατεχόμενον· εἶμαι δὲ βέβηκος ὅτι δὲν ἐφυλακίσθης εἰς τὸν ἐκ σχίνου τοῦτον κλωβόν.

ΟΡΑ. Ποῖα εἶνε τὰ συμπτώματα;

ΡΟΖ. Παρεῖα ἰσχνή, ὕπερ δὲν ἔχεις· ὀφθαλμοὶ πελιθνοὶ καὶ κοῖλοι, ὕπερ δὲν ἔχεις· διάθεσις σιωπηρὰ, ὕπερ δὲν ἔχεις· πώγων παρεμελημένος, ὕπερ δὲν ἔχεις· ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο σὲ συγχωρῶ, διότι ἡ κατοχὴ τοῦ πώγωνος εἶνε τὸ μόνον εἰσόδημα τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ· ἔπειτα αἱ περικνημίδες σου δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχουν γονατοδέσμους· ὁ πῖλος νὰ εἶνε λελυμένος, αἱ χειρίδες σου ἀνοικταί, τὰ ὑποδήματά σου ἄδετα, καὶ τὸ πᾶν ἐπὶ σὲ νὰ ἀγγέλλῃ τὸ ἀτημέλητον τοῦ ἀπεγνωσμένου· ἀλλὰ σὺ δὲν εἶσαι τοιοῦτος· ἡ ἐνδυμασίς σου εἶνε ἐπιμεμελημένη, καὶ φαίνεσαι μᾶλλον ἐραστής τοῦ ἑαυτοῦ σου ἢ ἄλλου τινος.

ΟΡΑ. Ἐπεθύμουν, ὦρξίε νέε, νὰ σὲ κάμω νὰ πιστεύσης ὅτι ἐρῶ:

ΡΟΖ. Ἐγὼ νὰ τὸ πιστεύσω! Εὐκολώτερον εἶνε νὰ πείτης περὶ τούτου τὴν ἐρωμένην σου· σοῦ ἐγγυῶμαι δὲ ὅτι εἶνε διατεθειμένη νὰ τὸ πιστεύσῃ παρὰ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ πιστεύει· αὕτη εἶνε μίξ ἐκ τῶν περιστάσεων ἐκείνων καθ' ἃς αἱ γυναῖκες διαψεύδουσι πάντοτε τὴν συνείδησιν αὐτῶν. Ἄλλ' εἰπέ μοι σπουδαίως, σὺ εἶσαι ὁ ἀναρτῶν ἐπὶ τῶν δένδρων τοὺς στίχους ἐκείνους ἐν οἷς ἐπικινεῖται τόσον ἡ Ροζκλίνδα;

ΟΡΑ. Σοῦ ὁμνῶ νέε, μὰ τὴν λευκὴν χεῖρα τῆς Ροζκλίνδας, ὅτι εἶμαι ἐκεῖνος, ὁ δύστηνος ἐκεῖνος.

ΡΟΖ. Ἄλλ' εἶσαι τόσον ἐρωτευμένος ὅσον ἐκφράζουσιν οἱ στίχοι σου;

ΟΡΑ. Οὔτε στίχοι, οὔτε λόγος, δύναται νὰ ἐκφράσῃ πόσον τὴν ἀγαπῶ.

ΡΟΖ. Ὁ ἔρως εἶνε καθαρὰ τρέλλα, καὶ σὲ βεβηκῶ ὅτι τοῦ χρειάζεται τὸ σκοτεινὸν κελλίον καὶ ἡ μάστιξ τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται διὰ τοὺς τρελλούς· ὁ λόγος δὲ διὰ τὸν ὁποῖον δὲν τιμωροῦνται καὶ δὲν θεραπεύονται διὰ τοῦ τρόπου τούτου εἶνε, ὅτι ἡ ἐρωτικὴ τρέλλα εἶνε τόσον κοινὴ, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ μαστιγῶνται καταλαμβάνονται ὑπ' αὐτῆς. Καὶ ὁμῶς ἐγὼ τὴν θεραπεύω διὰ συμβουλῆς.

ΟΡΑ. Ἐθεράπευσες ποτὲ κἀνένκ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ;

ΡΟΖ. Ναι, ἔνκ, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Συνεφωνήθη νὰ φαντάζε-
ται ὅτι ἦμην ἡ ἐρωμένη, ἡ ἀγκυπημένη του, καὶ καθ' ἐκάστην τὸν ἠνάγκ-
κᾶζον νὰ μοὶ παρέχη τὰς ἐρωτικὰς του περιποιήσεις· τότε δ' ἐγὼ, νέος
φαντασιόπληκτος, ἡμην δύσθυμος, ιδιότροπος, εὐμετάβολος, ἀκόρεστους
ἔχων ἐπιθυμίας, ἀλαζών, πικράδοξος, παλίμβουλος, ἐπιπόλαιος, ἄστατος,
πότε κλαίων καὶ πότε γελῶν, μετέχων μὲν πάσης συγκινήσεως, οὐδεμίαν
ὁμῶς αἰσθανόμενος, διότι τοιοῦτος εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁ χαρακτήρ τῶν
γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων· ὅτε μὲν τὸν ἠγάπων, ἄλλοτε δὲ τὸν ἀπεστρε-
φόμεν, ἄλλοτε τὸν περιποιούμεν, ἄλλοτε τὸν ἀπηρενοῦμεν, ἄλλοτε ἔκλαιον
χάριν αὐτοῦ, καὶ ἄλλοτε ἔπτυσον ἐπ' αὐτοῦ, οὕτως ὥστε, μετέβαλον τὴν
ἐρωτικὴν τρέλλαν τοῦ μνηστῆρος μου εἰς ἀληθῆ πικραφροσύνην, καὶ τὸν
ἠνάγκασα νὰ κατκλίπη τὸν θόρυβον τοῦ κόσμου καὶ νὰ ζήσῃ ἐν τινὶ γω-
νίᾳ βίον ὁλῶς μονήρη. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐθεράπευσα αὐτόν· διὰ τῆς
μεθόδου δὲ ταύτης ἀναδέχομαι νὰ θεραπεύσω τὴν καρδίαν σου, καὶ νὰ
καταστήσω αὐτὴν καθαρὰν, ὅσον καρδίαν ὑγιοῦς προβάτου, ὥστε οὐδ' ἡ
ἐλαχίστη ἐρωτικὴ κηλὶς νὰ ὑπάρχη ἐν αὐτῇ.

ΟΡΑ. Δὲν θὰ μὲ ἐθεράπευες νέε.

ΡΟΖ. Θὰ σὲ ἐθεράπευον, ἂν ἤθελες νὰ μὲ ὀνομάζης Ροζαλίνδα, καὶ νὰ
ἔρχεσαι καθ' ἡμέραν εἰς τὴν καλύβην μου νὰ μοὶ προσφέρῃς τὰς περι-
ποιήσεις σου.

ΟΡΑ. Καλὰ λοιπόν· μὰ τὴν ἐρωτικὴν μου πίστιν θὰ ἔλθω· εἰπέ μου
ποῦ εἶνε ἡ καλύβη σου.

ΡΟΖ. Ἐλα μαζί μου, θὰ σοῦ δείξω αὐτήν· καὶ καθ' ὁδὸν θὰ μοῦ εἴ-
πῃς εἰς ποῖον μέρος τοῦ δάσους κατοικεῖς. Θὰ ἔλθῃς ;

ΟΡΑ. Προθύμως, καλέ μου νέε.

ΡΟΖ. Ὅχι· πρέπει νὰ μὲ ὀνομάζης Ροζαλίνδαν. Ἐμπρός, ἔρχεσαι ἀ-
δελφή. (Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Τὸ Δάσος.

Εἰσέρχεται ὁ ΓΕΩΤΟΠΟΙΟΣ ἢ ΟΔΡΙΑ καὶ ὀπισθεν αὐτῶν ὁ ΙΑΚΩΒΟΣ.

ΓΕΑ. Ἐλα γρήγορα ἀγκυπητὴ Ὀδρία. Πηγαίνω νὰ φέρω τὰ γίδια σου.
Λοιπὸν Ὀδρία, εἶμαι πάντοτε ἰδιός σου ; Σὲ εὐχαριστεῖ ἡ ἀθῶα μου φυ-
σιογνωμία ;

ΟΔΡΙΑ.¹ Ἡ φυσιογνωμία σου ! Ὁ θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσῃ ! Τί μοῦτρο ;

¹ Doth my simple feature content you? Ἐνταῦθα λέγει ὁ Wright ὅτις ὑπάρχει λογο-
παίγνιον οὕτινος ἀπολέσθη κλεις. Τὸ feature ἐπὶ Σαίξπηρ δὲν ἐσήμαινε μόνον τὸ πρόσωπον,
ἀλλ' ἐν γένει τὸ σχῆμα τὴν μορφήν.

ΓΕΛ. Είμαι εδώ μαζί μου και με τὰ γιδιά σου, όπως ο μάλλον ιδιότροπος τῶν ποιητῶν, ὁ τίμιος Ὀβίδιος ἦτο μεταξὺ τῶν Γαιτῶν.¹

ΙΑΚ. (ἰδίᾳ) ὦ μάθησις κακῶς οἰκοῦσα, χεῖρον ἢ Ζεὺς ἐν ἀχυρίνῃ καλύδῃ!

ΓΕΛ. Ὅταν βλέπῃ τις ὅτι οἱ στίχοι του δὲν εἶνε καταληπτοί, καὶ ὅτι τὸ πνεῦμά του δὲν βοηθεῖται ἀπὸ τὸ εὐρύς παιδίον τὴν ἀντίληψιν, τοῦτο καταπλήττει πλειότερον, ἢ ἐξογκωμένος λογαρισμὸς ἐν μικρῷ δωματίῳ ξενοδοχείου. Μὴ τὸν Θεὸν ἐπεθύμουν νὰ σέ εἶχαν κάμει ποιητικὴν οἱ θεοί.

ΟΔΡ. Δὲν ἤξεύρω τί θὰ ᾤπῃ ποιητικὴ. Εἶνε πράγμα τίμιο μὲ ἔργα καὶ μὲ λόγια; εἶνε πράγμα ἀληθινό;

ΟΡΑ. Ὅχι ἀληθῶς· διότι ἡ ἀληθεστέραι ποίησις εἶνε ἢ μάλλον πλαστή. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐρχοῦνται δίδονται εἰς τὴν ποίησιν, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ ποιητικοὶ τῶν ὄρκοι, δὲν εἶνε ἄλλο, ἢ ἐρωτικὰ πλάσματα.

ΟΔΡ. Ἦθελες λοιπὸν νὰ μὲ εἶχαν κάμει ποιητικὴν οἱ θεοί;

ΓΕΛ. Μάλιστα· διότι μοῦ ὠρκίσθησθε ὅτι εἶσαι τίμια· ὥστε ἐὰν ἦσουν ποιήτρια, θὰ εἶχα κάποιαν ἐλπίδα ὅτι προσποιεῖσαι.

ΟΔΡ. Δὲν ἤθελες νὰ εἶμαι τίμια;

ΓΕΛ. Ὅχι· μὴ τὴν ἀλήθειαν, ἐκτὸς μόνον ἂν ἦτο ἀσχημὴ· διότι τιμιότης ζευγρωμένη μὲ ὠρκίότητα εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἀρτύῃς μέλι μὲ ζάχαρι.

ΙΑΚ. (ἰδίᾳ) Σοφὸς τρελλός!

ΟΔΡ. Ἐγὼ δὲν εἶμαι εὐμαρφη, καὶ διὰ τοῦτο περὶ τῶν θεῶν νὰ μὲ κάμουν τίμια.

ΤΡΑ. Ναι, ἀλλὰ τὸ νὰ δίδουν τιμιότητα εἰς ἕνα βρωμοκόριττο, εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ παρατίθεται ἐξίστεον φαγητὸν εἰς ρυπαρὸν πινάκιον.

ΟΔΡ. Δὲν εἶμαι βρωμερὰ, ἂν καὶ εὐχαριστῶ τὸν θεὸν ποῦ εἶμαι ἀσχημὴ.

ΓΕΛ. Εὐλογημένο νὰ ἦνε τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἀσχημίαν σου· ἡ ρυπαρότης ἤμπορεῖ νὰ ἔλθῃ ἀργότερα. Ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν γίνῃ, ἐγὼ θὰ σέ πάρω γυναικα, καὶ διὰ τοῦτο εὗρηκα τὸν σὶρ Ὀλδιέρον πεπετρέχα, ἐφημέριον τοῦ γειτονικοῦ χωρίου, ὁ ὁποῖος μοῦ ὕπεσθέθη ὅτι θὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ δάσους διὰ νὰ μὴς ζευγαρώσῃ.

ΙΑΚ. (ἰδίᾳ) Εὐχαρίστως θὰ ἔβλεπον τὴν συνέντευξιν αὐτήν.

ΟΔΡ. Ὁ θεὸς νὰ τὰ φέρῃ δεξιά!

ΓΕΛ. Ἀμήν. Ἐνας μικρόψυχος ἀλλοτριωπὸς ἤμποροῦσε νὰ διατάτῃ ἐνώπιον τοικύτης ἐπιχειρήσεως· διότι ἐδῶ ἔχομεν τὸ δάσος μόνον ἀντὶ ἐκκλησίας, καὶ ζῶα κερκασφόρα ἀντὶ μαρτύρων· ἀλλὰ τί πειράζει; Θάρος! Ὅσον μισητὰ, τόσον καὶ ἀναγκαιὰ εἶνε τὰ κέρματα. Λέγεται ὅτι πολλοὶ ἀνθρώποι εἶνε τόσον πλούσιοι, ὥστε δὲν ἤξεύρουν πόσα ἔχουν· εἶνε σωτὸν. Ἐπίσης πολλοὶ ἀνθρώποι ἔχουν τόσα πολλὰ κέρματα, ὥστε δὲν ἤξεύρουν

² Ἐνταῦθα ὁ Γελωτοποιὸς παίζει μὲ τὰς λέξεις goat καὶ Golts μὲ τὸ capricious ἐκ τοῦ capro.

τί νά τά κάρωσι. Καλά, ἀλλ' αὐτό εἶνε προῖξ τῆς γυναικός των, δέν εἶνε ἀπόκτημά των. Κέρκτα; Μάλιστα. Καί μόνοι οἱ πτωχοί; "Οχι, ὄχι. Καί ἡ εὐγενεστέρη ἔλαφος ἔχει τόσον μεγάλη, ὅσον καί ἡ ἀσχηματτέρα. Εἶνε λοιπόν εὐτυχῆς ὁ ἀγκυμὸς; ὄχι. Ὅπως ἀχυρωμένη πόλις εἶνε μεγαλοπρεστέρα χωρίου, οὕτω καί τὸ μέτωπον τοῦ ἐγγάμου εἶνε σεβαστότερον ἀπὸ τοῦς γυμνοῦς κρατάφους τοῦ ἀγάμου. Ὅσον δὲ ἡ εὐπορία τῶν ἀμυντικῶν μέσων εἶνε προτιμότερα τῆς ἀπορίας, τόσον καί τὰ κέρκτα εἶνε πολυτιμότερα τῆς ἐλλείψεως κερκτῶν. Ἐρχεται ὁ σὶρ Ὀλδιέρος.

(Ἐισέρχεται ὁ σὶρ Ὀλδιέρος ὁ παπατρέχας.)

ΓΕΑ. Καλῶς ὤρισες σὶρ Ὀλδιέρε παπατρέχα. Θέλεις νά μᾶς στεφκνώσης ἐδῶ ὑποκάτω ἀπὸ τὸ δένδρον, ἢ θά ἔλθωμεν μαζί σου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν;

ΣΙΡ-ΟΑΒΙΕΡΟΣ. Δέν ὑπάρχει ἐδῶ κένεις ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν γυναίκα;

ΓΕΑ. Δέν θέλω νά τὴν λάβω ὡς δῶρον ἀπὸ κένεντα.

ΣΙΡ-ΟΑΒ. Πρέπει νά ἀντιπροσωπευθῇ ἄλλως ὁ γάμος δέν εἶνε νόμιμος.

ΙΑΚ. (Προχωρῶν.) Ἐξακαλούθει, ἐξακαλούθει ἐγὼ θά τὴν ἀντιπροσωπεύσω.

ΓΕΑ. Καλὴσπέρα, φίλε κύριε πῶς ἐνομάζεσαι; πῶς εἶσαι κύριε; καλῶς ὤρισες. Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν πρὸ ὀλίγου καλὴν συναναστροφὴν σου. Χάρω πολὺ ποῦ σὲ βλέπω. Ἐδῶ ἔχομεν μιὰ μικρὰ δουλειά. Σκεπάσου σὲ παρακαλῶ.

ΙΑΚ. Μήπως θά νυμφρευθῆς τρελλέ;

ΓΕΑ. Ὅπως τὸ θόδι ἔχει τὸν ζυγὸν, τὸ ἄλογον τὸν χαλινὸν καί τὸ γερᾶκι τὰ κουδούνια, οὕτω καί ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὰς ἐπιθυμίας του, καί ὅπως τὰ περιστέρια χαϊδεύονται, οὕτω καί οἱ σύζυγοι ἀγκυποῦν νά ἔλαφροδαγκάνωνται.

ΙΑΚ. Πῶς, ἄνθρωπος τῆς ἀνατροπῆς σου νά νυμφρευθῇ ὑπὸ θάμνον ὡς ἐπαίτης; Ὑπάγετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καί ζητήσατε ἐνὰ καλὸν ἱερέα ὅστις νά σᾶς ἐξηγήσῃ τί ἐστὶ γάμος· αὐτὸς ἐδῶ θά σᾶς ἐνώσῃ ὅπως κολλοῦν τὰ σκιδῶματα τῶν τοίχων, ὁ εἰς ἐξ ὑμῶν θά συστκλῆ καί ὡς χλωρὸν ξύλον θά ζαρῶσῃ, θά ζαρῶσῃ.

ΓΕΑ. (ἰδία.) Νομίζω πῶς θά ἦτο καλλίτερον νά στεφανωθῶ ἀπ' αὐτὸν, παρὰ ἀπὸ ἄλλον, διότι μοῦ φαίνεται ὅτι δέν θά μᾶς στεφκνώσῃ καλῶς, καί ἐν δέν στεφανωθῶ καλῶς, θά ἔχω ἀργότερα μιὰ καλὴ πρόφασι ν' ἀφήσω τὴν γυναϊκά μου.

ΙΑΚ. Ἐλθέ μαζί μου καί ἄκουσον τὰς συμβουλίας μου.

ΓΕΑ. Ἐλα γλυκεῖα Ὀδριά. Χαῖρε παπα Ὀλδιέρε· ὄχι, ὅπως λέγει τὸ τραγοῦδι.

*Ω γλυκὸς Ὀλιβιέρε
 *Ω καλὸς Ὀλιβιέρε †
 »Μὴ μ' ἀφήσης ὀπισθὲν σου
 »Ἀλλὰ φύγε, φύγε ἀπ' ἐδῶ
 »Ἀδειάζε μας τὴν γωνιά
 »Δὲν θέλω νὰ στεφανωθῶ
 »Παππᾶ μου ἀπὸ σένα.

ΣΙΡ ΟΛΙΒ. Ἀδιάφορον. Οὐδέποτε οἱ σαρκαπτοὶ τῶν φαντασιοπλήκτων τούτων ἀνοήτων θὰ μὲ ἀποτρέψωσιν ἀπὸ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός μου.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Τὸ Δάσος.

Εἰσέρχεται ἡ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ καὶ ἡ ΚΕΛΙΑ.

ΡΟΖ. Μὴ μοῦ λέγῃς τίποτε πλέον. Θὰ κλαύσω.

ΚΕΛ. Κλαῦσον, ἀλλὰ συλλογίσθητι, ὅτι τὰ δάκρυα δὲν ἀρμόζουν εἰς ἄνδρα.

ΡΟΖ. Ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀφορμὴν νὰ κλαίω ;

ΚΕΛ. Ἀφορμὴν τόσον καλὴν, ὅσον δύναται τις νὰ ἐπιθυμήσῃ κλαῦσον λοιπόν.

ΡΟΖ. Καὶ αὐτῆς τῆς κόμης του τὸ χρῶμα εἶναι πλαστόν.

ΚΕΛ. Ὀλίγον μελανοτέρα ἀπὸ τὴν κόμην τοῦ Ἰούδα. Μὰ τὸν Θεὸν τὰ φιλήματά του εἶνε τέκνη τοῦ Ἰούδα.

ΡΟΖ. Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι ἡ κόμη του εἶνε χρώματος ὄραϊου.

ΚΕΛ. Χρώματος ἐξαιρέτου· τὸ καστκόνον εἶνε ἀναμφιλέκτως τὸ ἀριστον χρῶμα.

ΡΟΖ. Καὶ τὰ φιλήματά του περιέχουν τόσην ἀγιότητα, ὅσην ἡ ψυχοῦς τοῦ ἀγίου ἄρτου.

ΚΕΛ. Ἐχει ἀγοράσει ἐν ζεύγος παλαιῶν χειλέων Ἀρτέμιδος· οὐδὲ φιλήμα κηλογκίαις ἐκ τῶν τῆς ἀδελφότητος τοῦ χειμῶνος εἶνε ἀγιώτερον.

ΡΟΖ. Ἀλλὰ δικτὶ ὠρκίσθη ὅτι θὰ ἤρχετο σήμερον τὸ πρῶτ, καὶ δὲν ἔρχεται ;

ΚΕΛ. Ὡ βεβαίως δὲν εἶνε εἰλικρινής.

ΡΟΖ. Νομίζεις ;

ΚΕΛ. Ναί· πιστεύω ὅτι δὲν εἶνε οὔτε βλακηνιοτόμος, οὔτε ζωοκλόπος· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἐρωτικὴν αὐτοῦ πίστιν νομίζω ὅτι εἶνε τόσον κενὴ ὅσον ἀνεστραμμένον ποτήριον, ἢ ὡς σκωληκόβρωτον κάουον.

† Παλαιὰ χειροῦρα μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Josephus ἠσχιζε διὰ τῶν λέξεων τούτων,

ΡΟΖ. Δὲν εἶνε πιστὸς εἰς τὸν ἔρωτα ;

ΚΕΑ. Ναί· ὅταν εἶνε ἐρωτευμένος· ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν εἶνε.

ΡΟΖ. Τὸν ἤκουσες ὁμῶς ὀρκιζόμενον καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἦτο.

ΚΕΑ. « ἦτο » δὲν εἶνε « εἶνε »· ἄλλως τε ὁ ὄρκος τοῦ ἐραττοῦ δὲν ἔχει περισσοτέραν βικρύτητα ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ οἰνοπώλου, ἀμφότεροι ἐπιθετικιοῦτι ψευδεῖς λογαριασμούς. Ὑπηρετεῖ τὸν δοῦκα πατέρα σου ἐδῶ εἰς τὸ δάσος.

ΡΟΖ. Συνήντησα χθὲς τὸν δοῦκα καὶ ὁμίλησα ἐπὶ μακρὸν μετ' αὐτοῦ· μὲ ἠρώτησε περὶ τῆς οἰκογενείας μου· τῷ εἶπον ὅτι εἶνε τόσο καλὴ ὅσον καὶ ἡ ἰδική του· ἐγένετο καὶ μὲ ἀφῆκε ν' ἀπέλθω. Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ὁμιλῶμεν περὶ πατέρων, ὅταν ὑπάρχη Ὁρλάνδος ἐν τῷ κόσμῳ ;

ΚΕΑ. Ὡ εἶνε λαμπρὸς ἄνθρωπος! γράφει λαμπροὺς στίχους, ἑμιλεῖ λαμπρὰ, ὀρκίζεται λαμπροὺς ὄρκους, θραύει αὐτοὺς γενναίως ἐνώπιον τῆς ἐρωμένης του, καὶ ὡς ἐλεεινὸς μονομάχος κεντᾷ μόνον τὴν μίαν πλευρὰν τοῦ ἵππου του καὶ θραύει ἀδεξίως τὸ δόρυ του. Ἀλλὰ πᾶν οὐτινος ἐπιβρίνει ἡ νεότης καὶ ὀδηγεῖ ἢ τρέλλει εἰς γενναῖον. (Ποῖος ἔρχεται ;)

Ἐισέρχεται ὁ ΚΟΡΙΝΝΟΣ.

ΚΟΡ. Κυρία... κύριε· συχνὰ ἠρωτήθητε διὰ τὸν βροσκὸν ἐκείνον ὁ ὁποῖος ἐπικροπονεῖτο ὅτι ἦτο ἐρωτευμένος· ἐκεῖνον ποῦ ἴδετε νὰ κἀθετε πλησίον μου εἰς τὰ χόρτα καὶ νὰ ἐπαινῇ τὴν ὑπερήφανον καὶ ἀκατάδεκτον βροσκοπούλαν τὴν ἐρωμένην του.

ΚΕΑ. Ἔ τί ἔγεινε.

ΚΟΡ. Ἄν θέλετε νὰ ἴδῃτε μίαν προγματικὴν σκηνὴν μεταξὺ τοῦ ὄχρου προσώπου ἀληθινοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ ζωηροῦ (πυροῦ) χρώματος, τοῦ σαρκωτοῦ καὶ τῆς ἀγερώχου ὑπεροφίας, ἔλθετε εὐλίγα βήματα ἀπ' ἐδῶ, καὶ θὰ σὰς ὀδηγήσω ἂν θέλετε νὰ ἴδῃτε τὸ θέαμα.¹

ΡΟΖ. Ὡ, ἔλθετε, ἃς ὑπάγωμεν· ἡ θέα τῶν ἐραστῶν τρέφει τοὺς ἐρώντας. Ὁδήγησέ με εἰς τὸ θέμα τοῦτο, καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι θὰ λάβω ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν κωμωδίαν των (ἔίρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

¹ Ἄλλο μέρος τοῦ δάσους.

Ἐισέρχεται ὁ ΣΙΑΒΙΟΣ καὶ ἡ ΦΟΙΒΗ.

ΣΙΑΒΙΟΣ. Μὴ μὲ περιφρονῆς, μὴ, γλυκεῖά μου Φοίβη. Εἶπέ ὅτι δὲν μὲ ἀγαπᾷς, ἀλλ' ὅχι μὲ τόσο πικρίαν. Καὶ αὐτὸς ὁ δῆμιος τοῦ ὁποίου ἡ καρδίαν ἔχει σκληρυνθῆ ἀπὸ τὸ σύνηθε; αὐτῷ θέαμα τοῦ θανάτου δὲν ἀφί-

¹ Between the pale complexion of true love and the red glow of scorn and proud pride's gain. Τὸ ἔφος τοῦ ποιμένου εἶνε τόσο ὑψηλόν, ὥστε κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ τηρηθῇ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῇ μεταφράσει.

νει τὸν πέλεκυν νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ κεκλιμένου λαίμου, πρὶν ἢ ζητήσῃ συγχώρησιν. Θέλεις λοιπὸν νὰ ἦσαι σκληροτέρα ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ἔποτος περνᾷ τὴν ζωὴν του σκοτώνων ἀνθρώπους;

ΦΟΙΒΗ. Δὲν ἤθελα νὰ εἶμαι δῆμιός σου· σὲ ἀποφεύγω διότι δὲν θέλω νὰ σὲ βλάψω· μοῦ λέγεις πῶς τὰ ἴματια δολοφονοῦν. Αὐτὸ δὲ πάλιν εἶνε νόστιμο, εἶνε ἀπὸ τ' ἀγορᾶ· τὰ ἴματια τὸ πλέον ἀδύνατον καὶ πλέον τρυφερὸν ποῦγμα τοῦ κόσμου, ποῦ κλείουν τὰ δειλά των παρόθυρα καὶ εἰς τὰ μικρότατα μόρια, νὰ ὀνομάζωνται τύραννοι, σφαγεῖς, δολοφόνοι! Νὰ ἐγὼ σὲ ἀγριοκυττάζω μὲ ὄλη μου τὴν καρδίαν· ἂν τὰ ἴματιά μου ἤμποροῦν νὰ πληγώσουν, ἄς σὲ σκοτώσουν. Προσποιήσου τώρα ὅτι λιποθυμεῖς, πέσε κατὰ γῆς· ἂν ὁμως δὲν εἴμπορεῖς, τότε ἐντροπή, ἐντροπή σου! νὰ ψεύδῃσαι καὶ νὰ λέγῃς ὅτι τὰ ἴματιά μου εἶνε δολοφόνοι! Δεῖξέ μου τώρα τὴν πληγὴν ὅπου σοῦ ἔκαμν τὰ ἴματιά μου. Κεντήσου μὲ μίαν βελόνη, καὶ θὰ ἴδῃς καὶ θὰ μείνῃ τὸ σημεῖον· στηρίξου εἰς ἓνα κλάμι καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι ἡ κλάμη σου θὰ φέρῃ δι' ὀλίγας στιγμὰς τὰ σημεῖα· ἀλλὰ τὰ βλέμματα ποῦ ἔρριψα ἐπάνω σου δὲν σὲ ἔβλαψαν, καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι τὰ ἴματια δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ βλάψουν.

ΣΙΑ. Ὡ ἀγαπητὴ μου Φοίβη! ἂν κάμμικ ἡμέρα—καὶ ἴσως πλησιάζει—σὲ σαγηνεύσει κανέν ἀνθρώπῳ πρόσωπον, τότε θὰ μάθῃς τὰς ἀοράτους πληγὰς τὰς ὁποίας προξενοῦν τὰ κοπτερὰ βέλη τοῦ ἔρωτος.

ΦΟΙΒ. Ἀλλ' ἕως τότε, μὴ μὲ πλησιάζῃς· ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, εἴμπορεῖς νὰ μὲ λυπῇς καὶ νὰ μὲ περιγελάς ἀσπλάγχχνως, διότι κ' ἐγὼ ἕως τότε θὰ εἶμαι ἀσπλάγχχνος μὲζὺ σου.

ΡΟΖ. Καὶ δικτὶ σὲ περκακλῶ; Ποία μητέρα σὲ ἐγέννησεν, ὥστε νὰ ὑβρίζῃς τοὺς δυστυχεῖς καὶ νὰ χαιρεκκῆς οὕτω πως; Νομίζεις ὅτι ἐπειδὴ δὲν εἶσαι εὐμορφη—διότι μὲ τὸν θεὸν δὲν βλέπω τὴν ὠραιότητά σου, ὅπως δὲν βλέπω οὐδὲ τὴν κλίνην μου εἰς τὸ σκότος—πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἦσαι ἀλαζὼν καὶ ἀσπλάγχχνος; Ἔ, τί σημαίνει τοῦτο; διατί μὲ περκατῆρεῖς; εἰς σὲ βλέπω ὅ,τι καὶ εἰς τὸ κοινότατον πλάσμα τῆς φύσεως. Μὲ τοὺς θεοὺς φαίνεται ὅτι σκοπεύει νὰ σαγηνεύσῃ καὶ τοὺς ἰδικούς μου ὀφθαλμούς· ὄχι, ὄχι, μὴ ἐλπίζῃς τοιοῦτόν τι, ὡ ὑπερήφανος κυρά. Οὔτε τὰ μαῦρα βλέφαρά σου, οὔτε ἡ ὡς μαύρη μέταξα κόμη σου, οὔτε οἱ μέλανες ὀφθαλμοί σου, οὔτε ἡ γαλακτώδης πνευρία σου θὰ δυναθῶσι νὰ ὑποδουλώσωσι τὴν ψυχὴν μου οὕτως, ὥστε νὰ μὲ καταστήσωσι λάτριν σου. Σὺ δὲ βροκέ ἀνόητε, δικτὶ τὴν ἀκολουθεῖς ὡς ὑγρὸς νότος μεστὸς ἀνέμου καὶ βροχῆς; Ὡς ἀνὴρ εἶσαι γιλιάκις εὐμορφότερος ἐκείνης ὡς γυναικός. Ἐνεκα ὑμῶν τῶν ἀνοήτων πληροῦται ὁ κόσμος δυσειδῶν παιδίων. Σὺ τὴν κολλακεύεις, ὄχι τὸ κάτοπτρόν της· εἰς σὲ κατοπτριζομένη βλέπει ἐκυτὴν ὠρκατέραν παρ' ὅσον τὴν δεικνύουσι τὰ χαρακτηριστικὰ της. Ἰνώρισε τὸν ἐκυτόν σου, κυρά μου· γονάτισε, νήστευσε καὶ εὐχαρίστησε

τὸν θεόν, διότι ἀγαπᾶται ἀπὸ ἀγαθὸν ἄνθρωπον· σοῦ λέγω δὲ κατ' ἰδίαν, ὡς φίλος· ἀπώληθητι ὅταν εὐρῆς εὐκαιρίων, δὲν εἶται διὰ κάθε ἀγοράν. Ζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τούτον, ἀγάπη αὐτὸν καὶ δέξαι τὴν πρότασίν του. Ὁ ἄσχημος καθίσταται ἀτιμητότερος, ὅταν εἶνε σκώπτῃς. Λάβε λοιπὸν αὐτὴν βοσκέ. Χαίρετε.

ΦΟΙΒ. Χαριτωμένε νέε· μάλωνέ με σὲ παρκαλῶ ἐπὶ ἓνα χρόνον δικρῶς· προτιμῶ ν' ἀκούω τὰς ἐπιπλήξεις σου, παρὰ τὰς ἐρωτικὰς ἐκφράσεις τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

ΡΟΖ. (πρὸς τὴν Φοίβην) Ἐκεῖνος μὲν ἠράσθη τῆς δυσμορφίης σου (πρὸς τὸν Σίλβιον) αὕτη δὲ τῆς ὀργῆς μου. Ἄν τὸ πρῶγμα ἔχη οὕτω, δόσκις θὰ σοὶ ἀποκρίνεται δι' ἀγρίων βλεμματίων, θὰ τὴν πεπερίξω μὲ πικροὺς λόγους (πρὸς τὴν Φοίβην) διὰ τί μὲ παρατηρεῖς οὕτω πως;

ΦΟΙΒ. Ὅχι μὲ κακὸν σκοπόν.

ΡΟΖ. Μὴ μὲ ἐρωτευθῆς σὲ παρκαλῶ, διότι εἶμαι κισθητότερος καὶ ἀπὸ τοὺς ὄρκους ἀκόμη ἐκείνους οἵτινες γίνονται ἐν ὄρφ μέρη. Ἐκτὸς τούτου, δὲν σὲ ἀγκυρῶ· ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς τὸ σπῆτί μου, εἶνε ἐδῶ πλησίον τοῦ ἐλαϊῶνος. Θὰ ἔλθῃς ἀδελφή; βοσκέ μὴ τῆς χαρίσεως κάστανα. Ἐλθέ ἀδελφή. Βοσκοπούλα, βλέπε τον μὲ γλυκύτερα ῥάτια, καὶ μὴ εἶσαι τόσο ὑπερήφανος. Καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἂν ἠδύνατο νὰ σὲ ἴδῃ, κανένα ἢ ὄρκους δὲν θὰ ἠπάτα ὡς αὐτόν. Ἐμπρὸς, ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὰ πρόβιατά μας. (Ἐξέρχεται ἡ Ροζαλίδα, ἡ Κελία καὶ ὁ Κόρινος)

ΦΟΙΒ. Τώρα, ὦ μακαρίτη βοσκέ, ἀνγνωρίζω τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων σου.¹ «Τίς ἐραστής δὲν ἠράσθη μὲ τὸ πρῶτον βλέμμα;»

ΣΙΑ. Ἀγαπητὴ Φοίβη.

ΦΟΙΒ. Ἐ, τί λέγεις Σίλβιε;

ΣΙΑ. Λυπήσου με γλυκειά μου Φοίβη.

ΦΟΙΒ. Σὲ λυποῦμαι καλέ μου Σίλβιε.

ΣΙΑ. Τὴν λύπην πρέπει νὰ παρκαλοῦθῃ ἢ παρηγορίῃ. Ἄν λυπῆσαι διὰ τὰ ἐρωτικὰ βότανα, δός μου τὴν ἀγάπην σου, καὶ τότε καὶ ἡ λύπη καὶ τὰ βότανά μου ἐξοφανίζονται.

ΦΟΙΒ. Ἐχεις τὴν ἀγάπην μου, δὲν εἶνε πρῶγμα φιλάνθρωπον;

ΣΙΑ. Ἦθελε νὰ ἦσαι ἰδική μου.

ΦΟΙΒ. Ἄ, αὐτὸ θὰ ἦτο ἀπληστία. Ἦτο καιρὸς ποῦ σὲ ἐμισοῦτα. Καὶ ὅμως ὄχι ὅτι σὲ ἀγκυρῶ, ἀλλ' ἐπειδὴ ὀμιλεῖς τόσο καλὰ τὴν γλῶσσαν τῆς ἀγάπης, ἢ συντροφίης σου, ἢ ὁποῖα ἕως τώρα μαῦ ἦταν ἐνοχλητικὴ, εἶνε τώρα ὑποφερτὴ· θὰ σοῦ ἀναθέσω καὶ μίαν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ μὴ περιμένης ἄλλην ἀμοιβὴν, ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ μὲ ὑπηρετῆς.

¹ Ὁ ὑπαινιττόμενος ποιητὴν εἶνε ὁ Χριστοφόρος Μαρλιῶ ἀποθανὼν τῆ 4 Ἰουνίου 1593, οἱ δὲ ἀναφερόμενοι στίχοι εἶνε ἐκ τοῦ ποιήματός του «Πρῶ καὶ Λέανδρος», δημοσιευθέντος τῷ 1598. — Wright.

ΣΙΑ. Τόσον ἱερὸν καὶ τόσον τελείον εἶνε ἡ ἀγάπη μου, τόσον δὲ ὀλίγη ἢ εὐνοικὴ τὴν ὁποίαν μου δεικνύεις, ὥστε θὰ θεωρήσω ἀφρονον θερισμὸν, ἂν ὀπισθεν ἐκείνου ὁ ὁποῖος θερίζει, ἢ μπορέσω νὰ σταχυολογήτω. "Αἴνε λοιπὸν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ σοῦ διαφρεύῃ κἀνὲν μειδίαιμα, καὶ τοῦτο μου ἀρκεῖ διὰ νὰ ζῶ.

ΦΟΙΒ. Γνωρίζεις τὸν νέον ὁ ὁποῖος μου ὠμίλησε πρὸ ὀλίγου;

ΣΙΑ. "Οχι πολὺ καλὰ, ἀλλὰ τὸν συνήνητησα πολλάκις. Εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἠγόρασε τὴν καλλύβην καὶ τὰς βουτὰς ποῦ εἶχεν ἄλλοτε ὁ γέρον Κάρολος.

ΦΟΙΒ. Μὴ νομίσῃς ὅτι τὸν ἀγαπῶ ἐπειδὴ ἐρωτῶ δι' αὐτόν. Εἶνε προπετιὲς παιδίον· καὶ ὅμως ὁμιλεῖ καλὰ. Ἀλλὰ τί μὲ μέλλει διὰ τὰ λόγια; καὶ ὅμως τὰ λόγια κἀμνοῦν καλὰ, ὅταν ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὰ λέγει, εὐχαριστεῖ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τ' ἀκούουν. Εἶνε εὐμορφος νέος, ὅχι πολὺ εὐμορφος, ἀλλὰ βέβαιον εἶνε ὑπερήφανος· καὶ ὅμως ἡ ὑπερηφάνεια τοῦ ταιριάζει. Θὰ γίνῃ ὠραῖος ἄνδρας, τὸ καλλίτερον ποῦ ἔχει εἶνε τὸ χροῶμά του, καὶ ἂν ἡ γλώττα του πληγόνει, τὰ ῥιμάκια του γικτρεύουν γρηγορότερον. Δέν εἶνε πολὺ ὑψηλός, καὶ ὅμως διὰ τὴν ἡλικίαν του εἶνε ὑψηλός· τὰ σκέλη του εἶνε ἔτσι κ' ἔτσι, καὶ ὅμως εἶνε καλὰ. Τὰ χεῖλη του εἶχον ὠραῖον κόκκινον χροῶμα, ὀλίγον ζωηρότερον καὶ ἀνθηρότερον ἀπὸ ἐκεῖνο ποῦ ἐχρωμάτιζε τὸ πρόσωπόν του. Ἦτον ἀκριβῶς ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ καθαροῦ κοκκίνου καὶ τοῦ ὀλίγον ἀνοικτοῦ ροδίνου. Ἐπάρχουν γυναῖκες, Σίλβιε, αἱ ὁποῖαι ἂν τὸν εἶχαν παρατηρήσει μὲ τὴν προσοχὴν ὅπως ἐγώ, σχεδὸν θὰ τὸν ἐρωτεύοντο. Ἀλλὰ, ὅσον δι' ἐμέ, οὔτε τὸν ἀγαπῶ, οὔτε τὸν μισῶ· καὶ ὅμως ἔχω μεγαλειτέραν ἀφοσίωσιν νὰ τὸν μισῶ παρὰ νὰ τὸν ἀγαπῶ. Τί δικαίωμα εἶχε νὰ μὲ μαλώσῃ; Εἶπε πῶς τὰ ῥιμάκια μου εἶνε μαῦρα, καὶ μαῦρα τὰ μαλλιά μου, καὶ τώρα ἐνθυμοῦμαι ὅτι μὲ ἐπεριφρόνει. Ἀπορῶ πῶς δέν τοῦ ἀπεκρίθη. Ἀλλὰ δέν πειράζει· δέν ἐξοφλεῖ κανεὶς ὅ,τι ἀναδύλλει. Θὰ τοῦ γράψω ἕνα περιπαικτικὸν γράμμα, τὸ ὁποῖον θὰ τοῦ φέρεις· θέλεις Σίλβιε;

ΣΙΑ. Ἀκοῦς ἐκεῖ; ἀμέτω; Φοίβη.

ΦΟΙΒ. Θὰ τὸ γράψω ἀμέτω; τὸ περιεχόμενον εἶνε εἰς τὴν κεφαλήν καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου. Θὰ τοῦ γράψω ὀλίγον, ἀλλὰ ἐγγικτικὰ. "Ελα μαζί μου Σίλβιε. (ἐξέρχονται.)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Τὸ Δάσος.

Εισέρχεται ἡ ΚΕΛΙΑ ἢ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ καὶ ὁ ΙΑΚΩΒΟΣ.

ΙΑΚΩΒΟΣ. Ἐπιθυμῶ νὰ γνωρισθῶμεν κκαλλίτερον, κομψέ μου νέε.

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ. Λέγουν ὅτι εἶσαι μελαγχολικός.

ΙΑΚ. Εἶμαι πράγματι· ἀγαπῶ περισσότερο τὴν μελαγχολίαν παρὰ τὸν γέλωτα.

ΡΟΖ. Ὅσοι κατέχονται εἰς ὑπερβολὴν ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης τῶν διαθέσεων τούτων, εἶνε ἄνθρωποι μισχροὶ καὶ ἐκτίθενται εἰς τὴν κοινὴν κατὰκρισιν πλειότερον καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν μεθύτων.

ΙΑΚ. Πῶς! εἶνε καλὸν νὰ ἦνέ τις σκυθρωπὸς καὶ νὰ μὴ λέγη τίποτε.

ΡΟΖ. Τότε εἶνε καλὸν νὰ ἦνέ τις πάσσαλος.

ΙΑΚ. Δὲν ἔχω οὔτε τοῦ λογίου τὴν μελαγχολίαν, ἥτις εἶνε ἀμιλλα, οὔτε τὴν τοῦ μουσικοῦ, ἥτις εἶνε ἰδιότροπος, οὔτε τὴν τοῦ αὐλικοῦ, ἥτις εἶνε ἀλαζονεία, οὔτε τὴν τοῦ στρατιώτου, ἥτις εἶνε φιλοτιμία, οὔτε τὴν τοῦ νομικοῦ, ἥτις εἶνε πολιτικὴ, οὔτε τὴν τῆς γυναικὸς, ἥτις εἶνε χάρις, οὔτε τὴν τοῦ ἔραστοῦ, ἥτις εἶνε πάντα τκῦτκ· ἀλλ' εἶνε μελαγχολία ἰδιάζουσα εἰς ἐμέ, συγκειμένη ἐκ πολλῶν οὐσιῶν καὶ ἐξηγμένη ἐκ πολλῶν πραγμάτων· καὶ τῷ ὄντι καὶ ποικίλαι περὶ τῶν περιηγήσεών μου σκέψεις, εἰς τὰς ὁποίας μὲ βυθίζουσι συνεχῶς οἱ δικλογισμοί μου, μοὶ ἐμπνέουσιν ἀλλόκοτον δυσθυμίαν.

ΡΟΖ. Περιηγητής! Μὰ τὴν ἀλήθειαν ἔχει πολὺ δίκαιον νὰ μελαγχολῆς. Φοβοῦμαι ὅτι ἐπώλησες τὰς γαίεις σου διὰ νὰ ἴδῃς τὰς τῶν ἄλλων. Τὸ νὰ ἔχη τις ἴδαι πολλά, καὶ νὰ μὴν ἔχη τίποτε, εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἔχη πλουσίους ὀφθαλμοὺς, καὶ πτωχὰς χεῖρας.

ΙΑΚ. Ναί· ἀλλ' ἀπέκτησα πεῖραν.

ΡΟΖ. Καὶ ἡ πεῖρά σου αὕτη σὲ καθιστᾷ μελαγχολικόν. Θὰ προστίμων τρέλλαν ἢ ὁποία νὰ μὲ καθιστᾷ εὐθυμον, ἢ πεῖραν, ἥτις νὰ μὲ ἐμπνέη μελαγχολίαν· καὶ ἔπειτα νὰ ταξιδεύσῃ τις πρὸς τοῦτο!

ΟΡΑ. Χαῖρε καὶ εὐτύχει φιλότατη Ροζαλίινδα.

ΙΑΚ. Ἄ, ὁ θεὸς μαζί σου, ἂν ὁμιλῆς εἰς στίχους ἀνομοιοκαταλήκτους.

ΡΟΖ. Χαῖρε, κύριε περιηγητά· πρόσθε νὰ ὁμιλῆς μὲ προφορὰν προστεποιημένην, νὰ ἐνδύεσκι πρῶξενα ἐνδύμκτα, νὰ φέγῃς πάντα τὰ πλεονεκτήμκτα τῆς πατριδος σου, νὰ κατακρατῇ τὴν ὄραν τῆς γεννήσεώς σου καὶ νὰ μέμρεσκι σχεδὸν καὶ τοῦ θεοῦ διὰ τὴν φυτιογνωμίαν ἣν σοὶ ἔδωκε.

διότι ἄλλως θὰ διστάσω νὰ πιστεύσω ὅτι ἐπλευσεσ ποτέ μὲ γονδόλκην¹ (ἐξέρχεται ὁ Ἰάκωβος.)—(Πρὸς τὸν Ὀρλάνδον) Λοιπὸν Ὀρλάνδε! ποῦ ἦσο καθ' ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα; σὺ ἐραστής! ἂν μοῦ ξεκπαίξεις αὐτὸ τὸ παίγνιδι, νὰ μὴ σέ ἴδωσιν πλέον τὰ ῥόκιά μου.

ΟΡΑ. Μόλις μίκαν ὦρην ἐβράδυνα ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσίν μου, ὦραία μου Ροζαλίνδα.

ΡΟΖ. Βραδύτης μιᾶς ὥρας εἰς ἐρωτικὴν συνέντευξιν! Δι' ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε διακιρᾶσαι τὸ λεπτὸν τῆς ὥρας εἰς χίλια μέρη, καὶ βραδύνει ἐν χιλιοστὸν τοῦ λεπτοῦ εἰς ἐρωτικὴν συνέντευξιν, δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἤγγισε μὲν αὐτὸν ὁ ἔρωσ εἰς τὸν ὦμον, ἢ καρδίαν του ὅμως εἶνε ἄτρωτος.

ΟΡΑ. Συγγνώμην, φιλτάτη Ροζαλίνδα.

ΡΟΖ. Ὅχι· ἂν βραδύνῃς τόσον, μὴ παρυσικωθῆς πλέον ἐνώπιόν μου. Θὰ μοῦ ἦτο τὸ ἴδιον νὰ εἶνε ἐραστής μου ἓνας κοχλίας.

ΟΡΑ. Ἐνας κοχλίας;

ΡΟΖ. Βέβαια κοχλίας· διότι, ἂν καὶ ἔρχεται βραδέως, φέρει ὅμως τὸν οἶκόν του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ὅπερ εἶνε νομίζω πραγματικὰ δωρεὰ, καλλιτέραν ἐκείνης, ἣν σὺ δύνασαι νὰ κάμῃς εἰς γυναῖκα. Ἐκτὸς τούτου φέρει μαζί του καὶ τὴν τύχην του.

ΟΡΑ. Τί πρᾶγμα;

ΡΟΖ. Μπᾶ, τὰ κέρκτα, τὰ ὀποῖα σεῖς ἐκόντες ἄκοντες, ὀφείλετε εἰς τὰς συζύγους σας, ἐνῶ αὐτὸς ἔρχεται μὲ ὀπλισμένην τύχην, προφυλάττων οὕτω τὴν σύζυγόν του ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν.

ΟΡΑ. Δὲν εἶνε κερκτοποιὸς ἢ ἀρετῆ· ἢ δὲ Ροζαλίνδα μου εἶνε ἐνᾶρετος.

ΡΟΖ. Καὶ εἶμαι ἢ Ροζαλίνδα σου.

ΚΕΑ. Ἀρέσκειται νὰ σέ ὀνομάξῃ οὕτω, ἀλλ' ἔχει μίαν Ροζαλίνδαν τῆς ὁποίας τὸ χρῶμα εἶνε ὠραιότερον τοῦ ἰδικοῦ σου.

ΡΟΖ. Ἐλα, γίνου ἐραστής μου,² διότι τώρα εἶμαι κυριακάτικη,³ καὶ ἀρκετὰ διατεθειμένη νὰ συναινέσω. Τί θὰ μοῦ ἔλεγες τώρα ἂν ἤμην ἢ καθαυτὸ Ροζαλίνδα σου;

ΟΡΑ. Θὰ σέ ἐφίλουν πρὶν ἢ ὀμιλήσω.

ΡΟΖ. Ὅχι· θὰ ἔκαμνες καλλιτέρα νὰ ὀμιλήσης πρῶτον, ὅταν δὲ περιέλθῃς εἰς ἀμνηχνίαν δι' ἔλλειψιν ὕλης, τότε δύνασαι νὰ καταφύγῃς εἰς τὸ φίλημα. Κάλλιστοι ρήτορες ξηροβήχουν ὅταν δὲν ἤξούρουν τί νὰ εἴποῦν. Ὡς πρὸς τοὺς ἐρχστὰς δὲ (ὁ θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ), ὅταν δὲν ἔχωσιν ἀντικείμενον ὀμιλίας, καταφεύγουν ἀμέσως εἰς τὸ φίλημα.

¹ Swam in a gondola. Ἐρμηνεύεται ὑπὸ τοῦ Johnson, ὅτι ἦσο εἰς Βενετίαν, πρωτεύουσαν πάσης ἀκολασίας κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους, καὶ ἔνθα πάντες οἱ εὐγενεῖς Ἀγγλοὶ ἑδαπάνων τὴν περιουσίαν των, ἐφθαιρον τὰ ἦθη των καὶ ἤρνοοντο καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν θρησκείαν των, Wright.

² Woo me, Woo me, πρόσφερε μὲ τὰς ἐρωτικάς σου περιποιήσεις.

³ Διότι σήμερον ἔχω διάθεσιν ἐορτάσιμον· holiday humour.

ΟΡΑ. Ἄλλ' ἂν δὲν τοῖς δοῖῃ τὸ φίλημα;

ΡΟΖ. Τότε σὲ ἀναγκάζει νὰ καθικετεύσῃς, καὶ τοῦτο παρέχει νέαν βλῆν.

ΟΡΑ. Καὶ τίς ἠδύνατο νὰ περιέλθῃ¹ εἰς ἀπορίαν λόγων, ἐνώπιον τῆς φιλιτάτης του ἐρωμένης;

ΡΟΖ. Σὺ αὐτὸς, ἂν ἤμην ἐρωμένη σου, ἄλλω; ὄκ' ἐθεώρουν τὴν ἀρετὴν μου ἰσχυροτέραν τοῦ πνεύματός μου. Δὲν εἶμαι ἡ Ροζαλίνδα σου;

ΟΡΑ. Ἀρέσκομαι λέγων ὅτι εἶσαι, διότι ἐπιθυμῶ νὰ ὁμιλῶ περὶ αὐτῆς.

ΡΟΖ. Ἐ λοιπὸν, δι' ἐμοῦ ὡς ἀντιπροσώπου, ἡ Ροζαλίνδα σοῦ λέγει ὅτι δὲν σὲ θέλει.

ΟΡΑ. Τότε δ' ἐγὼ ἀποθνήσκω κῦτοπροσώπῳ.

ΡΟΖ. Ὅχι, ἀπόλανε δι' ἐπιτροπείας. Ὁ κόσμος ἐκτίθη πρὸς εἴς χιλιάδων ἐτῶν, καὶ ὅλον δὲ τοῦτο τὸ διάστημα οὐδεὶς ἀπέθανεν αὐτοπροσώπως, ἐνεκα ἐρωτικῆς ἀφορμῆς. Ῥόπαλον ἐλληνικόν² ἔθραυσε τὸ κρῆνιον τοῦ Τρωίλου, καὶ ὅμως οὗτος ἐπραξεν ὅτι ἠδυνήθη διὰ νὰ προαπαθάνῃ· εἶνε δὲ πρότυπον ἔρωτος. Πολλὰ εὐδαιμόνια ἔτη θὰ ἔζη ὁ Λέανδρος, καὶ ἂν ἔτι ἡ Ἥρῃ ἐγένετο καλόγραϊα, ἂν μὴ παρενέπιπτε θερμὴ θερινὴ νύξ, διότι, ὁ καλὸς οὗτος νέος, μεταβίβας εἰς τὸν Ἑλλήσποντον διὰ νὰ λουσθῇ, κατελήφθη ὑπὸ νάρκης, καὶ ἐπνίγη· οἱ δὲ ἀνόητοι χρονογράφοι τοῦ καιροῦ ἐκεῖνου ἀπέδωκαν τὸν θάνατόν του εἰς τὴν Ἥρῃ τῆς Σηστοῦ. Πάντα ταῦτα εἶνε ψεύδη. Οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκουσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ τρώγονται ὑπὸ τῶν σκωλήκων, οὐδεὶς ὁμῶς ἀπέθανεν εἴς ἔρωτος.

ΟΡΑ. Δὲν ᾔθελον νὰ ἔχη τιασθτα αἰσθημῆματα ἢ ἀληθῆς μου Ροζαλίνδα, διότι σὲ βεβαίῳ ὅτι τὸ συνοφρύωμά της ἠδύνατο νὰ μὲ φονεύσῃ.

ΡΟΖ. Μὰ τὴν χειρὰ μου, οὐδὲ ἔμπορον θὰ ἐρόνευε. Ἄλλ' ἔστω· τῶρα θὰ εἶμαι ἡ Ροζαλίνδα σου μὲ εὐμενεστέρως δικθέσεις. Ζήτητόν μοι ὅ,τι θέλεις· θὰ σοὶ τὸ χορηγήσω.

ΟΡΑ. Ἀγάπη με, λοιπὸν, Ροζαλίνδα.

ΡΟΖ. Ἐν τῷ κάμῳ εὐχαρίστως, κάθε Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν, καὶ ὅλας τὰς ἡμέρας.

ΟΡΑ. Μὲ θέλεις;

ΡΟΖ. Βεβαίως· καὶ εἴκοσι ἄλλους.

ΟΡΑ. Τί λέγεις;

ΡΟΖ. Δὲν εἶσαι καλός;

ΟΡΑ. Πιστεύω.

ΡΟΖ. Λοιπὸν, εἶνε δυνατὸν νὰ χορτάσῃ τις τὸ καλόν; Ἐλα ἀδελφὴ μου,

¹ R. Not out of your apparel and yet out of your suit. Ἡ Ροζαλίνδα παίζει μὲ τὰς λέξεις apparel καὶ suit, σημαίνουσας ἑνδομασίαν καὶ παράκλησιν. Τοῦ λογοπαιγνίου τούτου μὴ μεταφραζομένου ἑλληνιστί, παρελείψαμεν αὐτὸ ἐν τῇ μεταφράσει.

² Ὁ Τρωίλος ἐφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως· τὸ δὲ ἐλληνικὸν ῥόπαλον ὅπερ ἔθραυσε τὸ κρῆνιον του καὶ ἡ νάρκη ὑφ' ἧς κατελήφθη ὁ Λέανδρος, εἶνε ἐπιπόημα τῆς Ροζαλίνδας.

σύ θά εἶσαι ὁ ἱερεὺς ὅστις θὰ μᾶς στεφανιώσῃ. Δός μοι τὸ χέρι σου Ὀρλάνδε. Τί λέγεις ἀδελφή μου;

ΟΡΑ. Στεφάνωτέ μας, σὲ πικραλῶ.

ΚΕΛ. Δὲν ἤξεύρω τί πρέπει νὰ εἶπω.

ΡΟΖ. Ἰδοὺ πῶς πρέπει ν' ἀρχίσῃς: «Θέλεις Ὀρλάνδε...;»

ΚΕΛ. Κελά, ἐνόησα. Θέλεις Ὀρλάνδε νὰ λάβῃς σύζυγον αὐτὴν ἐδῶ τὴν Ροζαλίνδαν;

ΟΡΑ. Θέλω.

ΡΟΖ. Ναι, ἀλλὰ πότε;

ΟΡΑΑΝ. Τώρα ἀμέσως, ὅσον ταχύτερον εὐπορέσῃ νὰ μᾶς στεφανώσῃ.

ΡΟΖ. Τότε πρέπει νὰ εἶπῃς «Σὲ λαμβάνω ὡς σύζυγον Ροζαλίνδα.»

ΟΡΑΑΝ. «Σὲ λαμβάνω ὡς σύζυγον Ροζαλίνδα.»

ΡΟΖ. Ἰδυνάμην νὰ ζητήσω καὶ τὰ ἔγγραφα σου, ἀλλὰ δὲν πειράζει. «Σὲ λαμβάνω ὡς σύζυγον Ὀρλάνδε.» Ἴδου μία κόρη ἡ ὁποία προλαμβάνει τὸν ἱερέα.» Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι αἱ σκέψεις τῆς γυναικὸς προτρέχουσι τῶν πράξεών της.

ΟΡΑΑΝ. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς ὅλας τὰς σκέψεις· εἶνε πτερωτά.

ΡΟΖ. Εἶπέ μου τώρα, ἐπὶ πότον καιρὸν θὰ τὴν ἔχῃς, ἀφοῦ γίνῃς κύριος αὐτῆς;

ΟΡΑΑΝ. Πάντοτε, καὶ μίαν ἡμέραν.

ΡΟΖ. Εἶπέ μίαν ἡμέραν χωρὶς τὸ «πάντοτε», ὄχι, ὄχι Ὀρλάνδε· οἱ ἄνδρες ὁμοιάζουσι πρὸς Ἀπρίλιον ὅταν ἐρῶσι καὶ πρὸς Δεκέμβριον ὅταν εἶνε νυμφευμένοι· αἱ δὲ κόραι εἶνε μὲν Μάιος ἐφ' ὅσον εἶνε κόραι, ἀλλὰ μεταβάλλεταί ὁ καιρὸς των, ὅταν γίνωσι σύζυγοι. Θὰ σὲ ζηλεύω περισσότερο πρὸ ὅσον ἀγριωπερίτερον τῆς Βαρβαρίας τὸ θῆλυ του· θὰ εἶμαι θορυβωδεστέρα ψιττακοῦ ἐκτεθειμένου εἰς βροχὴν, ἰδιοτροποτέρα πιθήκου, καὶ μᾶλλον ἀκράτητος εἰς τὰς ἐπιθυμίας μου ἢ κερκοπίθηκος. Ὅπως ἡ Ἄρτεμις παρὰ τῷ ἀναδρυτηρίῳ, θὰ κλαίω ἄνευ λόγου, καὶ θὰ πράττω τοῦτο, ὅταν σὺ θὰ εἶσαι εὐθυμος· θὰ γελῶ δὲ ὡς βαινα ὅταν σὺ θὰ ἔχῃς διάθεσιν ὕπνου.

ΟΡΑ. Ἀλλὰ θὰ πράττῃ ὅλα ταῦτα ἡ Ροζαλίνδα μου;

ΡΟΖ. Μὰ τὴν ζωὴν μου θὰ πράξῃ ὅπως ἐγώ.

ΟΡΑ. Ὄ, ἀλλ' ἐκείνη εἶνε συνετή.

ΡΟΖ. Βεβαίως, διότι ἄλλως δὲν θὰ εἶχε τὴν εὐφυΐαν νὰ πράξῃ ὅλα ταῦτα· ὅσον νοημονεστέρα, τόσον καὶ δυστροπώτερα. Ἄν κλείσῃς τὴν θύραν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς γυναικὸς, θὰ ἐξέλθῃ διὰ τοῦ παραθύρου· ἂν κλείσῃς τὸ παράθυρον, θὰ ἐξέλθῃ διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ· ἂν δὲ φράξῃς καὶ ταύτην, θὰ ἐξέλθῃ μετὰ τοῦ καπνοῦ διὰ τῆς καπνοδόχου.

ΟΡΑ. Ὁ ἔχων σύζυγον μὲ τοιοῦτον πνεῦμα ἠδύνατο νὰ εἶπῃ. «Ποῦ τρέχεις, ὦ πνεῦμα.»

ΡΟΖ. "Οχι, τὴν ἐπίπληξιν ταύτην ἠδύνητο νὰ μεταχειρισθῆ, ὅταν θὰ ἔβλεπες τὸ πνεῦμα τῆς γυναίκός σου μεταβαῖνον εἰς τὴν κοίτην τοῦ γείτονός σου.

ΟΡΑ. Καὶ διὰ ποίας εὐφροσύνης θὰ ἐδικαιολογεῖτο τὸ πνεῦμα;

ΡΟΖ. Μὰ τὸ ναι, θὰ ἔλεγεν ὅτι μετέδκινεν ἐκεῖ εἰς ἀνεζήτητίν σου. Οὐδέποτε θὰ εὐφρῆς γυναῖκα ἥτις νὰ μὴν ἔχη πρόχειρον τὴν ἀπάντησιν, ἐκτὸς μόνον αὐτῆς λαίπει ἢ γλῶσσα. Γυνὴ ἢ ὁποῖα δὲν εἶνε ἰκανὴ ν' ἀποδίδῃ τὴν αἰτίαν τῶν σφαλμάτων της εἰς τὸν σύζυγόν της, δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἀνατρέφῃ μόνη τὸ τέκνον της, διότι θὰ τὸ κάμῃ βλάκα.

ΟΡΑ. Θὰ σὲ ἀρήσω διὰ δύο ὄρκους, Ροζαλίνδα.

ΡΟΖ. Ἀλλοίμονον! Δὲν δύναμαι, ἀγάπη μου, νὰ σὲ στερηθῶ ἐπὶ δύο ὄρκους.

ΟΡΑ. Πρέπει νὰ παρευρεθῶ εἰς τὸ γασμα τοῦ δουκός· εἰς τὰς δύο θὰ εἶμι πάλιν μετὰ σοῦ.

ΡΟΖ. Καλά, καλά, πήγαίνε· ἤξευρα ποῖος θὰ ἐδεικνύεσθ' οἱ φίλοι μου μὲ εἶχον εἰδοποιήσει, καὶ τὸ ἐπερίμενα. Ἡ κολλακευτικὴ σου γλῶσσα μὲ παρεπλόκησε. Δὲν πειράζει· μία ἐγκαταλελειμμένη, ὡς ἀποθάνῃ καὶ αὐτή! Εἰς τὰς δύο εἶπες;

ΟΡΑ. Ναι, φιλότατη Ροζαλίνδα.

ΡΟΖ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, σοῦ ὁμιλῶ σπουδκίως· μὴ τοὺς ὄρκαιους ἐκείνους ὄρκους οἵτινες εἶνε ἀκίνδυνοι, ἀν' ἐν ἰῶτα προκλείψῃς ἐκ τῆς ὑποσχέσεώς σου ἢ ἔλθῃς ἐν μόνον λεπτόν βραδυτέρου τῆς ὠριθείσης ὄρκου, θὰ σὲ θεωρήσω ὡς τὸν δεινότατον ἐπίορκον, τὸν μάλιστα κίβδηλον ἐρκιστὴν ἐξ ὅσων δύναται τις νὰ εὐφρῆ μετὰ τῆς μεγάλης ἀγάπης τῶν ἀπίστων, καὶ τὸν μάλιστα ἀνάξιον ἐκείνης τῆς ὁποίας ὀνομάζεις Ροζαλίνδα. Φοβοῦ λοιπὸν τὰς ἐπιπλήξεις μου, καὶ τήρησον τὴν ὑπόσχεσίν σου.

ΟΡΑ. Μετὰ τοσαύτης εὐλαθείας, ὡς ἐάν προχγμκτι ἦσο ἡ Ροζαλίνδα μου. Χαῖρε.

ΡΟΖ. Καλά· ὁ Χρόνος εἶνε ὁ γηραιὸς δικαστὴς ὅστις ἐξελέγχει τὰ τοιαῦτα πταίσματα· ὡς ἀφήσωμέν τὸν χρόνον νὰ κρίνῃ. Χαῖρε.

(Ἐξέρχεται ὁ Ὀρλάνδος)

ΚΕΑ. Ἐκακολόγησες ἀφελῶς τὸ γυναικεῖον φύλον ἐν τῇ ἐρωτικῇ σου φλυαρίᾳ· σοῦ ἀξίζει νὰ ἀραιρέσῃ τις τὸν ὑπενδύτην καὶ τὰς περικνημίδας σου, καὶ νὰ δείξῃ εἰς τὸν κόσμον ὅτι τὸ πτηνὸν κατέστρεψε τὴν φωλεάν του.

ΡΟΖ. "Ω ἐξιδέλφη, ἐξιδέλφη, ἀγαπητή μου ἐξιδέλφη. Ἄν ἤξευρες πόσον βαθέως εἶμαι βεβυθισμένη εἰς τὸν ἔρωτα! Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μετρηθῆ. Ὅπως ὁ κόλπος τῆς Πορτογαλλίας, οὕτω καὶ ὁ ἔρωτός μου εἶνε ἀγνώστου πυθμένος.

ΚΕΛ. Ἡ μᾶλλον εἶνε ἄνευ πυθμένου, διότι ὅσῃν ἀγάπην ἂν ἐκχύσῃς, ἐκχέεται πάλιν.

ΡΟΖ. Ὅχι, τὸ κηκότροπον ἐκεῖνο καὶ νόθον τέκνον τῆς Ἀφροδίτης, καρπὸς σκέψως, σύλληψις φαντασιοκοπίας, γέννημα τρέλλας, ὁ τυφλὸς ἐκεῖνος καὶ ἀχρεῖος παῖς ὅστις ἀπὸ τῶν τοῦς ὀρθοκλυοῦς πάντων, διότι ἀπώλεσε τοὺς ἰδικούς του, ἄς κρίνῃ περὶ τοῦ βήθους τοῦ ἔρωτός μου. Μάθε, Ἀλιένε ὅτι δὲν δύνῃμι νὰ ζήτω μακρὰν τῆς θέας τοῦ Ὁρλάνδου. Ὑπάγω εἰς ἀναζήτησιν σκιεροῦ μέρους, ὅπου θὰ στενάξω μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του.

ΚΕΛ. Καὶ ἐγὼ πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ. (Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Β΄

Τὸ δάσος

Εἰσέρ. ὁ ΙΑΚΩΒΟΣ οἱ εὐπατρίδαι, καὶ τινες κυνηγοί.

ΙΑΚΩΒΟΣ. Ποῖος ἐρόνευσε τὴν ἔλαφρον;

Α΄ ΕΥΠΑΤΡΙΔΗΣ. Ἐγὼ, κύριε.

ΙΑΚ. Ἄς τὸν παρουσιάσωμεν εἰς τὸν δοῦκα ὡς Ρωμαῖον κατακτητὴν· θὰ ἦτο δὲ κηλὸν νὰ θέσωμεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τὰ κέρατα τῆς ἐλάφου ὡς στέφανον νίκης. Κυνηγέ, δὲν ἤξεύρεις κανέναν τραγοῦδι κατὰλληλον διὰ τὴν περίστασιν ταύτην.

ΚΥΝΗΓΟΣ. Ναί, κύριε.

ΙΑΚ. Τραγοῦδησέ το· ἀδιάφορον ἂν δὲν ἀποτελεῖται ἀρμονία, ἀρκεῖ μόνον νὰ γίνεταί θόρυβος.

ΚΥΝ.

Τί θὰ πάρῃ ὅποιος ἐσκότωσε τὸ λάφι;

τὸ δέρμα καὶ τὰ κέρατα.

Τραγοῦδῶντας λοιπὸν ἄς τὸ πᾶμε εἰς τὸ σπίτι.

Μὴν ἐντρέπεσαι νὰ τα φορέσῃς,

ἦτο περικεφαλαία πρὶν ἀκόμη γεννηθῆς.

Τὰ ἐφόρεσε ὁ πεποῦς σου,

τὰ ἐφόρεσε ἀκόμη κ' ὁ πατέρας σου αὐτός,

δὲν εἶνε γιὰ περίγελο οὔτε γιὰ περιφρόνησι.

ΣΚΗΝΗ Γ΄

Τὸ δάσος.

(Εἰσέρχεται ἡ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ μετὰ τῆς ΚΕΛΙΑΣ).

ΡΟΖ. Τί λέγεις τώρα; δὲν ἐπέρασαν αἱ δύο; καὶ ὅμως ὁ Ὁρλάνδος δὲν ἐφάνη.

ΚΕΑ. Σὲ βεβαιῶ ὅτι περυσυρθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀγνοῦ ἔρωτος καὶ τῆς τετρα-
ραγμένης διακονίας σου, ἔλαβε τὸ τόξον καὶ τὰ βέλη του καὶ ἐξῆλθε νὰ
κοιμηθῇ. Ποῦρος ἔρχεται; (Εἰσέρχεται ὁ ΣΙΑΒΙΟΣ)

ΣΙΑΒΙΟΣ. Ἐχω μίαν περαγγελίαν διὰ σὲ ὠρκίε μου νῆε καλήν. Ἡ Φοί-
βη μοῦ εἶπε νὰ σοῦ δώσω αὐτό (τῇ ἐγχειρίζει ἐπιτολὴν) δὲν ἤξεύρω τὸ
περιεχόμενον, ἀλλὰ καθὼς συμπεραίνω ἀπὸ τὸ ἀγριεμένο πρόσωπο καὶ
τὸν θυμωμένο τρόπον ποῦ εἶχε ὅταν τὸ ἔγραφε, πρέπει νὰ γράφῃ μὲ θυμό.
Μὲ συγχωρεῖς, ἐγὼ εἶμαι ἀθῶος γραμματοκομιστής.

ΡΟΖ. Ἐπιτολὴ τοιαύτη δύναται καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὑπομονὴν νὰ
φέρῃ εἰς ἀγκυάκτησιν καὶ νὰ τὴν ἀνγκυάσῃ νὰ ὑποκριθῇ πρόσωπον φιλο-
νείκου· ὅστις ὑπομένει τοῦτο, ἀνέχεται τὸ πᾶν. Λέγει ὅτι δὲν εἶμαι ὠραῖος,
ὅτι δὲν ἔχω καλοῦς τρόπους· μὲ ὀνομάζει ἀλαζόνκα, καὶ ὅτι θὰ ἦτο ἀδύ-
νατον νὰ μὲ ἀγκυπῆσῃ καὶ ἂν ἔτι οἱ ἄνδρες ἦσαν τόσοι σπάνιοι, ὅσον ὁ
φοῖνιξ. Μὰ τὸν θεόν, ἡ ἀγκυπὴ του δὲν εἶνε ὁ λαγυρὸς τὸν ὁποῖον κυνηγῶ.
Διατί μοῦ γράφει αὐτὰ τὰ πράγματα; Ἄκουσ βροσκέ, τὸ γράμμα αὐτὸ
εἶνε στρατήγημα ἰδικόν σου.

ΣΙΑ. Ὅχι, μὰ τὸν θεόν· δὲν ἤξεύρω τί γράφει μέτα. Ἡ Φοίβη τὸ ἔγραψε.

ΡΟΖ. Ἐλα, ἔλα, εἶπαι τρελλὸς καὶ σὲ περαζάλισεν ὁ ἔρωτος· εἶδα τὴν
χεῖρά της· ἔχει χεῖρα δερματίνην, χρώματος κεραμόλιθου. Ἀλήθεια, ἐνόμι-
ζαν ὅτι ἐφόρει τὰ χειρόκτια της, ἀλλ' ἦτο τὸ χρῶμα τῆς χειρός της· ἔχει
χεῖρα οἰκοκυρῆς· ἀλλὰ δὲν πειράζει· λέγω ὅτι δὲν συνέλαβεν αὐτὴ τὴν
ιδεάν τῆς ἐπιτολῆς ταύτης· εἶνε ἐπίνοα καὶ γράψιμον ἀνδρός.

ΣΙΑ. Χωρὶς ἄλλο εἶνε ἰδικόν της.

ΡΟΖ. Μπα, αὐτὸ εἶνε ἀγριον καὶ ἀπότομον ὕψος, ὕψος μονομάχου· αὐτὴ
μὲ προκαλεῖ ὅπως ὁ Τοῦρκος τὸν Χριστιανόν· ὁ λεπτοφυῆς ἐγκέφαλος τῆς
γυναίκης δὲν δύναται νὰ παραγκύη τὸτον τερατωδῶς ἀγρίως ἐπινοίας, λέ-
ξεις τὸτον αἰθιοπικῆς, τῶν ὁποίων ἡ ἔννοια εἶνε μελκνωτέρκα τῆς μελάνης
δι' ἧς ἐγράφησαν. Θέλεις νὰ ἀκούσῃς τὴν ἐπιτολὴν;

ΣΙΑ. Ναι σὲ περακκλῶ, γιατί δὲν ἤξεύρω τί λέγει· γνωρίζω ὅμως μὲ
τὸ περαπένω τὴν σκληρότητα τῆς Φοίβης.

ΡΟΖ. Μὲ Φοιβίζει πολὺ,¹ Ἄκουσε πῶς γράφει ἡ τύραννος (ἀναγινώσκει.)
«Μήπως εἶσαι θεός καὶ μεταμορφώθης εἰς βασκὸν σὺ ὅστις ἔκκυσες τὴν
καρδίαν βοσκοπούλας; Εἶνε δυνατὸν γυνὴ νὰ χλευάζῃ τοιοῦτοτρόπως;»

ΣΙΑ. Χλεύην τὸ λέγεις αὐτό;

ΡΟΖ. (ἀναγινώσκει.) «Διατί ἀποδοκλῶν τὸν θεῖόν σου χαρακτηῖρα, ἐκήρυξες
πόλεμον κατὰ τῆς γυναικείας καρδίας;» Ἦκουσες ποτὲ τοιαύτας ὕβρεις;
«Ὅταν ἀνθρώπινκα ῥάκτικα μὲ ἐγλυκοκύνταζον, δὲν μοῦ ἔκκμνον κανένα

1 Ἐκ τοῦ ὀνόματος Rhebe παράγει ὁ ποιητὴς ῥῆμα ἐκφράζον τὸ τραχὺ καὶ ἀπότομον
ἦθος τῆς ποιμενίδας, ὅπως καὶ ἐν τῷ Κοριολανῶ παράγει ῥῆμα «Ἀμφιδιάζω» ἐκ τοῦ ὀνό-
ματος τοῦ Ἀμφιδίου.—Σ. Μ.

υκακόν. Μὲ ἐλκρβάνει ὡς ζῶον. Ἄφου ὁ χλευασμὸς τῶν λαμπρῶν ὀφθαλμῶν σου, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μοῦ ἐμπνεύσῃ τόσον ἔρωτα, ἀλλοίμονον πόσον παράδοξα ἀποτελέσμακτα θὰ εἶχεν ἐπ' ἐμοῦ τὸ γλυκύ σου μειδίαμα! οὔτε σὺ μὲ ἐπέπληττες, ἐγὼ σὲ ἠγάπων φαντάτου λοιπὸν πόσον θὰ μὲ συνεκίνουν αἱ δεήσεις σου!» Ὁ κομιστὴς τῆς ἐρωτικῆς μου ἐπιστολῆς ἀγνοεῖ τὸν ἔρωτά μου. Στείλέ μου δι' αὐτοῦ τὴν ἀπάντησίν σου, ἂν ἡ νεότης καὶ ἡ συμπάθειά σου δέχωνται τὴν εἰλικρινῆ προσφορὰν τοῦ ἐκυτοῦ μου καὶ παντὸς ὅτι μοῦ ἀνῆκει, ἢ ἀπόρριψον δι' αὐτοῦ τὸν ἔρωτά μου καὶ τότε θὰ ἐπιδιώξω τὸν θάνατον.

ΣΙΑ. Μάλωμκ τὸ λέγεις; αὐτὸ ἀδελφέ;

ΚΕΑ. Δύστηνε ποιμήν.

ΡΟΖ. Τὸν λυπεῖται; ὄχι, δὲν εἶνε ἀξίος οἴκτου (πρὸς τὸν Σίλβιον.) Εἶνε δυνατὸν ν' ἀγαπήσῃς τοιαύτην γυναῖκα; Νὰ σὲ μεταχειρίζεται ὡς ὄργανον καὶ νὰ παίξῃ ἐπὶ σοῦ παράτονον μουσικὴν; Αὐτὸ εἶνε ἀνυπόφορον! Καλὰ, ὕπαγε πρὸς αὐτήν, διότι βλέπω ὅτι ὁ ἔρωσ σου κατέστησεν ἔρπετον χειρόηδες, καὶ εἶπέ της τοῦτο: "Ἄν μὲ ἀγκῶ, τὴν δικτάσσω νὰ σὲ ἀγαπήσῃ· ἂν ἀρνηθῇ, δὲν θὰ τὴν ἀγαπήσω ποτέ, ἐκτὸς ἂν σὺ μεσιτεύσῃς ὑπὲρ αὐτῆς." Ἄν εἶται ἀληθὴς ἐραστὴς, ἔπελθε χωρὶς νὰ εἴπῃς λέξιν, διότι ἔρχεται κάποιος. (Ἐξέρχεται ὁ Σίλβιος.)

Ἐισέρχεται ὁ ΟΛΒΙΕΡΟΣ.

ΟΛΒ. Καλ' ἡμέρα ὠραῖοί μου κύριοι. Σὲς παρκακλῶ δύνασθε νὰ μοῦ εἴπητε ἂν ἤξεύρατε, ποῦ εἰς τὰ περίξ τοῦ δάτους τούτου εὐρίσκεται ποιμενικὴ καλύβη περικυκλουμένη ἀπὸ ἐλκιόδενδρα;

ΚΕΑ. Πρὸς δυσμὰς τῆς θέσεως τούτης, πρὸς τὸ κάτω μέρος τῆς γειτονικῆς κοιλάδος. Ἄφες πρὸς τὰ δεξιὰ τὴν σειρὰν ἐκείνην τῶν ἰτεῶν, αἱ ὁποῖα περιβάλλουσι τὸν μορμουρίζοντα ρύκκα, καὶ φθάνεις ἐκεῖ. Ἄλλ' αὐτὴν τὴν ὄρκν ἢ καλύβη εὐρίσκεται μόνη δὲν ὑπάρχει μέσα οὐδεὶς.

ΟΛΒ. Ἄν ἡ γλῶσσά σου δύναται νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, νομίζω ὅτι σὲς ἀνγνωρίζω ἐκ τῆς γενομένης περιγραφῆς. Τὰ αὐτὰ ἐνδύματα, ἢ αὐτὴ ἡλικία. Ὁ νέος εἶνε εὐειδής, ἔχει γυναικείαν φυσιογνωμίαν καὶ φέρεται ὡς πρωτότοκος ἀδελφῆ. Ἡ γυνὴ εἶνε μικροῦ ἀναστήματος, καὶ μελανωτέρη τοῦ ἀδελφοῦ της. Μήπως εἴσθε οἱ ἰδιοκτῆται τῆς οἰκίας τὴν ὁποίαν ζητῶ;

ΚΕΑ. Ἐπειδὴ ἔρωτῃς, δὲν εἶνε μεγαλχυχία νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡμεῖς ἤμεθα.

ΟΛΒ. Ὁ Ὀρλάνδος προσφέρει εἰς ἀμφοτέρους τὰς προσρήσεις του· ἀποστέλλει δὲ τὸ αἰμόστικτον ταῦτο κινδῆλιον εἰς τὸν νέον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ὀνομάζει Ροζαλίνδαν του. Σὺ εἶσαι ἐκεῖνος;

ΡΟΖ. Ἐγώ. Τί σημαίνει ταῦτο;

ΟΡΑ. Θὰ σὲς εἴπω πρὸς κατασχόνην μου, ἂν θέλητε νὰ μάθητε παρ'

ἐμοῦ, τίς εἶμαι, πῶς, δικαί, καὶ ποῦ ἐκηλιδώθη τὸ μυνδήλιον τοῦτο.

ΚΕΑ. Εἶπέ το σὲ παρακαλῶ.

ΟΡΑ. Ὅτε τελευταῖον σᾶς ἀφῆκέν ὁ γέος; Ὁρλάνδος, ὑπεσχέθη νὰ ἐπιστρέψῃ ἐντὸς μιᾶς ὥρας· καθ' ἣν δὲ στιγμήν διήρχετο τὸ δάσος βεβουλισμένος εἰς γλυκοπίκρους ῥεμβασμούς. Ὡ! ὁποῖον θέαμα! ἔστρεψε τὸ βλέμμα καὶ, ἀκούσατε τί ἐπαρουσιάθη ἐνώπιόν του. Ὑπὸ δρυὸν ἧς οἱ μὲν κλάδοι ἦσαν κεκλωσμένοι ἐκ βρύων ὡς ἐκ τῆς πολυκιρίως, ἡ δὲ κορυφή φαλακρά ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας, ἀλλοῖος ῥυκενδύτης μὲ μακρὰν καὶ ἀτημέλητον κόμην, ἐκοιμάτο ὑπτιός. Περὶ τὸν λαιμὸν αὐτοῦ εἶχε τυλιχθῆ χρυσοπράσινας ὄφεις, αὐτίνος ἡ εὐκίνητος καὶ ἀπειλητικὴ κεφαλή ἐπλησίαζε πρὸς τὸ ἀνοικτὸν στόμα τοῦ κοιμωμένου· εὐθύς ὡς εἶδε τὸν Ὁρλάνδον ἐξετυλίχθη ἀμέσως καὶ δι' ἐλικοειδῶν συστροφῶν ὑπεισήλθεν εἰς τινὰ θάμνον. Ὑπὸ τὸν θάμνον τοῦτον ἔκειτο λέκινα κηκροβρωτοκομένη ὑπὸ τῆς πίενης¹, ἣτις στηρίζουσα ἐπὶ τῆς γῆς τὴν κεφαλὴν παραρύλαττεν ὡς γαλῆ τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἤθελε κινηθῆ ὁ κοιμώμενος, διότι εἶνε ἴδιον τῆς βασιλικῆς φύσεως τοῦ ζώου τούτου νὰ μὴν ἐφορμᾷ ἐπὶ παράγματος φαινομένου νεκροῦ. Ταῦτα ἰδὼν ὁ Ὁρλάνδος, ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀνεκάλυψεν ὅτι οὗτος ἦτον ὁ ἀδελφός του, ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ ἀδελφός.

ΚΕΑ. Ὡ, τὸν ἤκουσα νὰ ἐμίληῃ περὶ τοῦ ἀδελφοῦ τούτου, καὶ νὰ παριστάνῃ αὐτὸν ὡς τὸν μᾶλλον ἀπάνθρωπον τῶν θνητῶν.

ΟΑΒ. Καὶ εἶχε δίκαιον νὰ ἐμίληῃ οὕτω, διότι κ' ἐγὼ γινώσκω ὅτι εἶνε τῶ ὄντι ἀπάνθρωπος.

ΡΟΖ. Ἀλλ' ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸν Ὁρλάνδον· μήπως τὸν ἔφηκεν ἐκεῖ βορὰν εἰς τὴν πειναλέαν καὶ ἐκμερυζημένην λέκιναν;

ΟΑΙΒ. Δὲς ἔστρεψε τὰ νῶτα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ἀλλ' ἡ στοργὴ εὐγενεστέρᾳ πάντοτε τῆς ἐκδικήσεως, ἡ δὲ φύσις ἰσχυροτέρᾳ τῆς δικαίας του ἀγανακτήσεως, τὸν ἠνάγκασεν νὰ παλαίσῃ κατὰ τῆς λεαίνης, ἣν ταχέως κατέρριψεν ἐνώπιόν του, ὁ δὲ θόρυβος τῆς πάλης μὲ ἀφύπνισεν ἐκ τοῦ ἀθλίου μου ὕπνου.

ΚΕΑ. Εἶσαι ὁ ἀδελφός του;

ΡΟΖ. Σὺ εἶσαι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἔσωσε;

ΚΕΑ. Σὺ εἶσαι ἐκεῖνος ὅστις συνώμοσε τοσάκις διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ;

ΟΑΙΒ. Ἐγὼ ἤμην· ἀλλὰ δὲν εἶμαι πλέον. Δὲν ἀισχύνομαι νὰ εἶπω ποῖος ἤμην ἀφοῦ ἡ ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολὴ μὲ καθιστᾷ εὐτυχῆ, ἐπειδὴ ἔγινεν ἄλλοις παρ' ὅτι ἤμην.

ΡΟΖ. Ἀλλὰ τί σημαίνει τὸ αἵμοσταγὲς μυνδήλιον;

ΟΑΙΒ. Εὐθύς ὡς διηγήθημεν ἀλλήλοις τὰ συμβάντα ἡμῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου, ὑγραίνοντες διὰ θαυρῶν στοργῆς τὴν διήγησιν ἡμῶν εὐθύς ὡς διηγήθημεν αὐτῶ τίνι τρόπῳ ἦλθον εἰς τὸν ἔρημον

¹ With adders drawn dry μὲ μισοῦς στεγνοῦς· ἐπομένως ἀγρία ἐκ τῆς πίενης.

αὐτὸν τόπον, μὲ ὠδήγησάν εἰς τὸν οἶκον τοῦ εὐγενεοῦς δουκὸς, ὅστις ἀρ' οὐ μοι προτέφερε νῆκ ἐνδύματα καὶ τροφήν, μὲ πκρέδουκεν εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ ἀδελφοῦ μου· οὗτος δὲ μὲ ὠδήγησεν αὐθωρεῖ εἰς τὸν οἶκόν του. Ἀπέβλεπε τότε τὰ ἐνδύματά του, καὶ εἶδομεν ὅτι ἡ λέκινα εἶχεν ἀποσπάσει τεμάχιον κρέκτος ἐκ τοῦ βραχιόνος του, ἐξ οὗ διικρῶς ἔρρεεν αἷμα τότε δὲ ἐλιποθύμησε καὶ λιποθυμῶν ἐπρόφερε τὸ ὄνομα Ροζαλίνδα. Μετ' οὗ πολὺ τὸν ἐπανάφερον, τῷ ἔδεσα τὸ τραῦμα καὶ μετ' ὀλίγον ἀναλαβὼν θάρρος, μὲ ἐξαπέστειλεν ἐδῶ ξένον ὄντα, ἵνα σὰς διηγηθῶ τὸ συμβῆν, ὅπως τύχη τῆς ὑμετέρας συγγνώμης διὰ τὴν ἀθέτησιν τῆς ὑποχρέσεώς του, καὶ διὰ νὰ δώσω τὸ μακροήμερον τοῦτο, ὅπερ εἶνε βεβαμμένον διὰ τοῦ αἵματός του, εἰς τὸν νέον ἐκεῖνον ὃν ἀστειζόμενος ὀνομάζει Ροζαλίνδα του. (Ἡ Ροζαλίνδα λιποθυρεῖ.)

ΚΕΑ. Τί ἔχεις Γανυμήδη, ἀγαπητέ Γανυμήδη!

ΟΛΙΒ. Πολλοὶ λιποθυμοῦσιν ὅταν βλέπουν αἷμα.

ΚΕΑ. Ἐδῶ ὑποκρύπτεται κῆτι περισσύτερον. Ἐξάδελφε Γανυμήδη!

ΟΛΙΒ. Νὰ, συνέρχεται.

ΡΟΖ. Ἐπεθύμουν νὰ ἴμην εἰς τὸ σπίτι.

ΚΕΑ. Ἐκεῖ θὰ σὲ ὀδηγήσωμεν. Λάβε τὴν ἐκ τοῦ βραχιόνος σὲ πκρακαλῶ.

ΟΛΙΒ. Λάβε θάρρος νῆε, ἀνὴρ εἶσαι σύ! δὲν ἔχεις ἀνδρικόν θάρρος.

ΡΟΖ. Δὲν ἔχω, τὸ ὁμολογῶ. Νομίζω φίλε μου ὅτι ὑπεκρίθην κκαλὰ τὸ μέρος τοῦτο. Εἶπέ σὲ πκρακαλῶ εἰς τὸν ἀδελφόν σου πόσον κκαλῶς προσεποιήθην. Χά!... χά!

ΟΛΙΒ. Δὲν ἦτον προσποιήσις· ἡ ὀχρότης τοῦ προσώπου μκρτυρεῖ ἀρκούντως ὅτι ἦτο ἀληθὴς συγκίνησις.

ΡΟΖ. Σὲ βεβαιῶ ὅτι ἦτο προσποιήσις.

ΟΛΙΒ. Λάβε λοιπὸν θάρρος, καὶ ὑποκρίθητι τὸν ἄνδρα.

ΡΟΖ. Αὐτὸ πράττω, ἀλλὰ μὰ τὸν θεὸν δικαίως ἔπρεπε νὰ εἶμαι γυνή.

ΚΕΑ. Ὑπάγωμεν· βλέπω ὅτι αὐξάνει ἡ ὀχρότης σου· ὑπάγωμεν εἰς τὸ σπίτι σὲ πκρακαλῶ· ἔλα μαζί μου ἀγαπητέ κύριε.

ΟΛΙΒ. Θὰ ἔλθω, διότι πρέπει νὰ ἀναφέρω εἰς τὸν ἀδελφόν μου ὅτι τὸν ἐσυγχώρησας Ροζαλίνδα.

ΡΟΖ. Θὰ ἐπινοήσω κῆτι τι· ἀλλ' εἶπέ του σὲ πκρακαλῶ πόσον κκαλῶς προσεποιήθην. Θὰ ἔλθης; (ἐξέρχονται.)

I Cousin Canymede. Ὁ Johnson μετέβαλε εἰς Cousin Canymede, λέγων ὅτι ἡ Κελίξ λεημονήσασα ἐν τῇ τετραχῇ αὐτῆς τὸν χαρκατῆρα καὶ τὸ ψευδὲς ὄνομα τῆς Ροζαλίνδας, ὀνομάζει αὐτὴν ἐξαδέλφην, ἀλλ' εἶτα ἐνοήσασα τὸ σφάλμα τῆς τὴν ἀποκαλεῖ Γανυμήδην.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Τὸ Δάσος.

Εἰσέρχεται ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ καὶ ἡ ΟΔΡΙΑ.

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Θὰ εὐρωμεν τὴν κατὰλληλον στιγμὴν Ὀδρία, ὑπομονὴ ἀγαπητὴ Ὀδρία.

ΟΔΡΙΑ. Μὰ τὸν θεὸν ὁ παππᾶς ἦτο πολὺ καλός, κ' ἄς λέγει ὅσα θέλει ὁ γερο-ἀφέντης.

ΓΕΛΩΤ. Εἶνε ἕνας ἀθλιὸς αὐτὸς ὁ παππᾶ Ὀλβιέρος Ὀδρία, ἕνας παπ-πατρέχης. Ἀκουτε Ὀδρία, ἐδῶ εἰς τὸ δάσος εἶνε ἕνας νέος ὁ ὁποῖος ἔχει ἀξιώσεις διὰ σέ.

ΟΔΡ. Ναι, ἡξεύρω ποῖος εἶνε· δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα εἰς ἐμέ· νὰ ἔρ-χεται ἐκεῖνος ποῦ λέγεις.

ΓΕΛ. Εἶνε διασκέδασις! δι' ἐμέ νὰ βλέπω ἕνα βλάχον. Μὰ τὸν θεὸν πολλὰς ἀμαρτίας ἔχομεν νὰ πληρώσωμεν ἡμεῖς οἱ ἔξυπνοι· εἰμῶθα ἡναγκασμένοι νὰ περιπικίζωμεν· δὲν εἰμποροῦμεν νὰ κάμωμεν διαφορετικά.

Εἰσέρχεται ὁ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ. Καλὴ σπέρα Ὀδρία.

ΟΔΡΙΑ. Ὁ θεὸς μαζί σου Γουλιέλμο.

ΓΟΥΛ. (πρὸς τὸν γελωτοποιόν.) Καλὴ σπέρα κύριε.

ΓΕΛ. Καλὴ σπέρα φίλε μου. Φόρεσε, φόρεσε τὸ κάλυμμά σου σὲ παρκακλῶ. Πόσον χρόνων εἶσαι;

ΓΟΥΛ. Εἴκοσι πάντε, κύριε.

ΓΕΛ. Ὁρμος ἡλικία. Γουλιέλμος ὀνομάζεται;

ΓΟΥΛ. Γουλιέλμος κύριε.

ΓΕΛ. Ὁραῖον ὄνομα. Ἐδῶ εἰς τὸ δάσος ἐγεννήθης;

ΓΟΥΛ. Ναι, κύριε, δόξα νᾶχη ὁ θεός.

ΓΕΛ. Δόξα νᾶχη ὁ θεός, καλὴ ἀπόκρισις. Εἶσαι πλούσιος;

ΓΟΥΛ. Ἔ, ἔτσι κ' ἔτσι, κύριε.

ΓΕΛ. Τὸ ἔτσι κ' ἔτσι εἶνε καλὸ, πολὺ καλὸ, ἐξαιρετικῶς καλόν· καὶ θυωσ δὲν εἶνε εἶνε ἔτσι κ' ἔτσι· εἶσαι ἔξυπνος;

ΓΟΥΛ. Ἔχω ἀρκατούτσικο μυκλὸ, κύριε.

ΓΕΛ. Μὰ τὸ ναι, ὁμιλεῖς καλὰ. Τώρα ἐνθυμοῦμαι ἕνα γνωμικόν. Ὁ τρελλὸς νομίζει ὅτι εἶνε φρόνιμος, ἀλλ' ὁ φρόνιμος ἡξεύρει ὅτι εἶνε τρελλός. Ὅτε ὁ εἰδωλολάτρης φιλόσοφος ἐπεθύμει νὰ φάγη σταφύλια, ἤνοιγε

1 His meat and drink to me to see a clown εἶνε φαγοπότι δι' ἐμέ νὰ βλέπω χωρικόν.

τὰ χεῖλη καὶ τὰ ἔθεται εἰς τὸ στόμα, θέλω νὰ δείξῃ διὰ τούτου, ὅτι τὰ
στρυβίλια ἔγειναν διὰ νὰ τρώγονται καὶ τὰ χεῖλη διὰ νὰ ἀνοίγωνται·
(δαικνύουσαν τὴν Ὀδρίαν). Ἀγαπήσῃς αὐτὴν τὴν κόρην;

ΓΟΥΑ. Ναι, κύριε;

ΓΕΑ. Δός μου τὸ χεῖρ σου. Ξεύρεις γράμματα;

ΓΟΥΑ. Ὅχι, κύριε.

ΓΕΑ. Λοιπὸν μάθε τοῦτο ἀπὸ ἐμένεα. Τὸ ἔχειν εἶνε ἔχειν, διότι λέγε-
ται σχῆμα ρητορικόν, ὅταν πατὸν χυρόμενον ἀπὸ κύπελλον ἐντὸς ποτη-
ρίου, κενώνει τὸ ἐν καὶ γεμίζει τὸ ἄλλο· διότι ὅλοι οἱ συγγραφεῖς συμφω-
νοῦσιν ὅτι τὸ ipse σημαίνει αὐτός· σὺ ὁμοῦς δὲν εἶσαι ipse, διότι ἐγὼ εἶμαι
αὐτός.

ΓΟΥΑ. Ποῖος αὐτός;

ΓΕΑ. Αὐτός ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ πάρῃ αὐτὴν τὴν γυναικα. Λοιπὸν, βλάχε
ἄφες, ὅπερ κοινῶς λέγεται, πικριότητα, τὴν συναναστροφὴν, ἢ καθὼς λέ-
γουν εἰς τὴν χυδαίαν, τὴν συντροφίαν τοῦ θήλεος τούτου προσώπου, ἢ ὅπως
κοινῶς λέγεται, τῆς γυναικὸς αὐτῆς. Τοῦτέστι, ἄφες τὴν συναναστροφὴν
τοῦ θήλεος τούτου, εἶδαμὴ εἶσαι χαμένως βλάχε, ἢ διὰ νὰ τὸ καταλάβῃς
καλλίτερον, ἀποθνήσκεις· ἦτοι θὰ σὲ φονεύσω, θὰ σὲ ἐξοντώσω, θὰ μετα-
φέρω τὴν ζωὴν σου εἰς τὸν θάνατον, τὴν ἐλευθερίαν σου εἰς τὴν δουλείαν,
θὰ μεταχειρισθῶ κατὰ σοῦ φαρμάκι, ραδιδισμοῦς, μαχαίρι· θὰ συγκροτήσω
ἐναντίον σου κόμμα, θὰ σὲ ποδοπατήσω διὰ τῆς πολιτικῆς, θὰ σὲ φο-
νεύσω μὲ ἑκατὸν πεντήκοντα τρόπους. Τρέμε λοιπὸν, καὶ φύγε.

ΟΔΡ. Φύγε Γουλιέλμε.

ΓΟΥΑ. Ὁ θεὸς νὰ σ' ἔχη γαρύμενο κύριε. (Ἐξέρχεται.)

Ἐισέρχεται ὁ ΚΟΡΙΝΟΣ.

ΚΟΡΙΝΟΣ. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία μας σὲ ζητοῦν. Ἐλάτε, γρήγορα,
γρήγορα.

ΓΕΑ. Τρέχα, τρέχα Ὀδρία! σὲ ἀκολουθῶ. (Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Τὸ Δάσος.

Ἐισέρχονται ὁ ΟΡΑΑΝΔΟΣ καὶ ὁ ΟΛΒΙΕΡΟΣ.

ΟΡΑΑΝΔΟΣ. Εἶνε δυνατόν μὲ τόσο μικρὰν γνωριμίαν νὰ συμπληθῆς
πρὸς αὐτὴν; εὐθὺς ὡς τὴν εἶδες νὰ τὴν ἀγαπήσῃς; εὐθὺς ὡς τὴν ἠγά-
πησες καὶ νὰ τὴν ζητήσῃς, καὶ ζητηθεῖσθαι νὰ συναινέσῃ; καὶ θὰ ἐπιμεί-
νῃς νὰ τὴν συζευχθῆς;

ΟΛΒΙΕΡΟΣ. Μὴ συζητᾷς οὔτε περὶ τοῦ ἀπειρηκτέου τοῦ πράγματος,
οὔτε περὶ τῆς πενίης τῆς, οὔτε περὶ τῆς μικρᾶς ἡμῶν γνωριμίας, οὔτε

περὶ τῆς ἐσπευσμένης ἐρωτικῆς μου ἐξομολογήσεως, οὔτε περὶ τῆς ταχέως συναινέσεώς της· ἀλλ' εἶπε μετ' ἐμοῦ μὲν ὅτι ἀγαπῶ τὴν Ἀλιέναν μετ' αὐτῆς δὲ ὅτι μὲ ἀγκιπῶ, καὶ συμφώνητον μετ' ἀμφοτέρων ἵνα δυνηθῶμεν νὰ συζευχθῶμεν. Τοῦτο θ' ἀποδῆ ὑπὲρ σοῦ, διότι θὰ σοὶ παραχωρήσω τὸν πατρικὸν οἶκον, καὶ πάντα τὰ εἰσοδήματα τοῦ γέροντος σὺ Ροζαλίνδου, ἐγὼ δὲ θὰ ζήσω καὶ θὰ ἀποθάνω ἐδῶ ὡς παιμὴν.

ΟΡΑ. Συγκατατίθεμαι. Ἄς τελεσθῇ αὖριον ὁ γάμος σου· θὰ προσκαλέσω τὸν δοῦκα καὶ πάντας τοὺς εὐτυχεῖς ὀπκδούς του. Ὑπαγε νὰ προσητοιμάσῃς τὴν Ἀλιέναν, διότι ἔρχεται ἡ Ροζαλίνδα μου.

Εἰσέρχεται ἡ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ.

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ. Ὁ θεὸς νὰ σὲ φυλάττῃ ἀδελφέ.

ΟΑΒΙΕΡΟΣ. Καὶ σὲ ὡραία ἀδελφή.¹

ΡΟΖ. Πόσον λυποῦμαι, ἀγκιπητέ μου Ὀρλάνδε νὰ βλέπω τὴν καρδίαν δεδεμένην μὲ ἐπίδεσμον.

ΟΡΑ. Εἶνε ὁ βραχίον μου.

ΡΟΖ. Ἐνόμιζον ὅτι τὴν καρδίαν σου εἶχον πλήξει ἔνοχος λόντος.

ΟΡΑ. Ἐτραυματίσθη, ἀλλ' ὑπὸ ὀφθαλμῶν γυναικός.

ΡΟΖ. Σοὶ εἶπεν ὁ ἀδελφός σου πόσον καλῶς προσεποιήθη ὅτι ἐλιποθύμησα ὅτε μοὶ ἔδειξε τὸ μανδύλιόν σου;

ΟΡΑ. Ναί, καὶ θαύματα ἔτι μεγαλείτερα.

ΡΟΖ. Ἄ, ἐννοῶ τί ὑπαινίττεσαι· νὰ εἶνε ἀληθές· πρὸς τὴν ταχύτητά τοῦ πράγματος τούτου δύο μόνον δύνανται νὰ παραβληθῶσι· ἡ κρισμαχία καὶ τὸ θρῆσκὸν ἐκεῖν ὀλόγιον τοῦ Κρίσσκου· « Ἠλθον, εἶδον ἐνίκησα »· διότι εὐθύς ὡς ὁ ἀδελφός σου καὶ ἡ ἀδελφή μου συνηντήθησαν παρετήρησαν ἀλλήλους, εὐθύς ὡς παρετηρήθησαν ἠγαπήθησαν, εὐθύς ὡς ἀγαπήθησαν ἐστέναξαν, εὐθύς δ' ὡς ἐστέναξαν ἐζήτησαν νὰ μάθωσι τὸν λόγον, εὐθύς δ' ὡς ἔμαθον τὸν λόγον ἐζήτησαν καὶ τὴν Θεραπείαν· διὰ τῶν βαθμίδων τούτων κατεσκεύαζαν κλίμακα ἀγούταν πρὸς τὸν γάμον, καὶ τὴν ὁποίαν ν' ἀναβῶσιν ἀμέτῳ· εὐρίσκονται εἰς ἀληθῆ ἐρωτικὸν ἀνθερῶσιν καὶ θὰ ἐνωθῶσι, οὐδὲ ῥόπαλα δύνανται νὰ τοὺς χωρίσωσι.

ΟΡΑ. Αὖριον θὰ συζευχθῶσι καὶ θὰ καλέσω τὸν δοῦκα εἰς τοὺς γάμους. Ἀλλὰ πόσον πικρὸν εἶνε νὰ βλέπη τις τὴν εὐτυχίαν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἄλλου. Ὅσον μεγαλειότεραν θλίψιν θὰ αἰσθάνομαι αὖριον, τόσον εὐτυχέστερον θὰ θεωρῶ τὸν ἀδελφόν μου, ὡς ἀπολύσαντα ὅ,τι ἐπεθύμει.

ΡΟΖ. Καὶ μήπως δὲν δύναται αὖριον νὰ λάβω τὴν θέσιν τῆς Ροζαλίνδης σου;

¹ And you fair sister. Ὁ Janison μετέθελε τὴν γοργὴν εἰς and you and your fair sister. Σὲ καὶ τὴν ὡραία ἀδελφή σου· ἀλλ' ὁ Οὐλιέρος ἀπαρίνετα συμφώνως πρὸς τὸ κωμικὸν τοῦ Ὀρλάνδου καὶ θεωρεῖ τὸν Γαυρήδην ὡς τὴν Ροζαλίνδην.

ΟΡΑ. Δέν δύναμαι πλέον νά ζῶ διά τῆς φαντασίας.

ΡΟΖ. Δέν θά σέ βαρύνω ἐπί πλέον μέ κενούς λόγους. Μάθε λοιπόν παρ' ἐμοῦ, διότι τώρα ἐμιλῶ σπουδαίως, ὅτι ἤξεύρω ὅτι εἶσαι ἀγῆρ πολλῆς ἀξίας. Δέν λέγω τοῦτο διά νά σέ κάμω νά συλλάβῃς καλήν ἰδέαν περί τῶν γνώσεών μου λέγουσα ὅτι ἤξεύρω τί εἶσαι, οὐδέ ζητῶ νά μέ ἐκτιμῆς περισσότερο, παρ' ἔσον ἀρκεῖ διά νά πιστεύσῃς εἰς τοὺς λόγους μου πρὸς τὸ συμφέρον σου καὶ ὄχι πρὸς ἰδίαν μου τιμὴν. Πίστευτον λοιπόν, ἂν σοὶ ἀρέσκῃ, ὅτι δύναμαι νά πράξω παρὰδοξα πράγματα. Ἦμην τριετῆς τὴν ἡλικίαν ὅτε ἤρχισα νά συνκιναστρέφομαι μάγον πινά, ὅστις ἐγίνωσκε κάλλιστα τὴν τέχνην του, τέχνην ἣτις οὐδέν εἶχε τὸ ἀξιοποιῶν. Ἄν ὁ πρὸς τὴν Ροζαλίνδαν ἔρωσ σου εἴνε τόσον ἐγκάρδιος ὅσον δεικνύει τὸ ἦθος σου, θά νυμφευθῆς αὐτήν, ὅτε καὶ ὁ ἀδελφός σου θά νυμφευθῆ τὴν Ἀλιέαν. Ἦξεύρω εἰς ποίας δυσχερεῖς ἐρρηψαν κούτην ἢ τύχη, ἔχω ὅμως τὴν δύναμιν ἂν δέν σοὶ φαίνεται τοῦτο ἀτοπον, νά παρουσιάσω αὐτήν ἐνώπιόν σου, ὑπὸ τὴν ἀνθρωπίνην αὐτῆς μορφήν, ἄνευ οὐδενὸς κινδύνου.

ΟΡΑ. Σπουδαίως ἐμιλεῖς;

ΡΟΖ. Ναι μὰ τὴν ζωὴν μου, τὴν ὅποιαν ἀγαπῶ περιπαθῶς, ἂν καὶ λέγω ὅτι εἶμαι μάγος. Φόρετε λοιπόν τὰ καλλίτερά σου ἐνδύματα καὶ προσκάλεσον τοὺς φίλους σου, διότι ἂν θέλῃς νά νυμφευθῆς αὐρίον, νυμφεύεσθαι, καὶ μάλιστα μετὰ τῆς Ροζαλίνδας, ἂν ἐπιθυμῆς. Ἴδου ἔρχεται ἡ ἐρωμένη μου μετὰ τοῦ ἐρχστοῦ τῆς.

Εἰσέρχεται ὁ ΣΙΑΒΙΟΣ μετὰ τῆς ΦΟΙΒΗΣ.

ΦΟΙΒΗ. Μοῦ ἔκχμας μίχ μεγάλη χωρικτιά νέε νά δείξῃς τὸ γράμμα καὶ σοῦ ἔγραψα.

ΡΟΖ. Ὅλιγον μέ μέλλει ἂν τὸ ἔδειξαι προσπαθῶ νά φαίνομαι ἀλαζῶν καὶ ἀπολίτευτος μαζί σου. Ἀκολουθεῖσαι ἀπὸ πιστὸν ποιμένα' στρέψε τὸ βλέμμα πρὸς αὐτὸν καὶ ἀγάπη τον, διότι σέ λατρεύει.

ΦΟΙΒ. Εἶπέ καλὲ βοσκὲ εἰς τὸν νέον τοῦτον, τί θά εἴπῃ ἔρωσ.

ΣΙΑ. Ἔρωσ θά εἴπῃ, νά εἴνε τις ὅλος στεναγμός καὶ δάκρυα, καὶ ἔτσι εἶμαι διά τὴν Φοίβην.

ΦΟΙΒ. Καὶ ἐγὼ διά τὸν Γανυμήδην.

ΟΡΑ. Κ' ἐγὼ διά τὴν Ροζαλίνδαν.

ΡΟΖ. Κ' ἐγὼ διά καμμίαν γυναῖκα.

ΣΙΑ. Θά εἴπῃ νά εἴνε κανεὶς ὅλος πίστις καὶ ἀφοσίωσις καὶ ἔτσι εἶμαι διά τὴν Φοίβην.

ΦΟΙΒ. Κ' ἐγὼ διά τὸν Γανυμήδην.

ΟΡΑ. Κ' ἐγὼ διά τὴν Ροζαλίνδαν.

ΡΟΖ. Κ' ἐγὼ διά καμμίαν γυναῖκα.

ΣΙΑ. Θά εἴπῃ νά εἴνε τις ὅλος φαντασία, πάθος, ἐπιθυμία, λατρεία,

ἀφροσύνης, σέβας, ὕλος ταπεινότης, ὑπομονή, ἀνυπομονησία, ὕλος ἀγνότης, δοκιμασίαι καὶ προσοχή¹ καὶ ἔτι εἶμαι διὰ τὴν Φοίβην.

ΦΟΙΒ. Καὶ ἐγὼ διὰ τὸν Γανυμήδην.

ΟΡΑ. Καὶ ἐγὼ διὰ τὴν Ροζαλίνδην.

ΡΟΖ. Καὶ ἐγὼ διὰ καμμίαν γυναῖκα.

ΦΟΙΒ. Τότε, δικτὶ μὲ κατακρίνεις πῶς σὲ ἀγαπῶ ;

ΣΙΑ. (πρὸς τὴν Φοίβην.) Τότε δικτὶ μὲ κατακρίνεις πῶς σὲ ἀγαπῶ ;

ΟΡΑ. Τότε δικτὶ μὲ κατακρίνεις πῶς σὲ ἀγαπῶ ;

ΡΟΖ. Εἰς ποῖον λέγεις ἀδικτὶ μὲ κατακρίνεις πῶς σὲ ἀγαπῶ ;

ΟΡΑ. Εἰς ἐκείνην ἣτις δὲν εἶνε ἐδῶ καὶ δὲν ἀκούει.

ΡΟΖ. Πάύσατε πλέον αὐτὰ, σὰς παρηκκλῶ· ὁμοιάζουσι πρὸς ὠρυγμοὺς λύκων Ἰσλανδικῶν ὠρυομένων κατὰ τῆς σελήνης. (Πρὸς τὸν Σιλβιον.) Θὰ σὲ συνδράμω ἂν δυνηθῶ. (Πρὸς τὴν Φοίβην.) Θὰ σὲ ἠγάπων ἂν ἠδυναίμην. Αὔριον ἔλθετε πάντες εἰς συνάντησίν μου. (Πρὸς τὴν Φοίβην.) Θὰ σὲ νυμφευθῶ ἂν ποτε λάβω γυναῖκα, θὰ νυμφευθῶ δὲ αὔριον. (Πρὸς τὸν Ὁρλάνδον.) Θὰ σὲ ἐκανοποιήσω ἂν ποτε ἐκανοποιήσω ἄνδρα, θὰ νυμφευθῆς δὲ αὔριον. (Πρὸς τὸν Σιλβιον.) Θὰ σὲ εὐχαριστήσω ἂν ὅ,τι σοῦ ἀρέσκει σὲ εὐχαριστεῖ. Θὰ νυμφευθῆς αὔριον ; (Πρὸς τὸν Ὁρλάνδον.) Ἄν ἀγαπᾷς τὴν Ροζαλίνδαν ἔλθε εἰς συνάντησίν μου. (Πρὸς τὸν Σιλβιον.) Ἄν ἀγαπᾷς τὴν Φοίβην, ἔσο ἀκριβής. Μὰ τὸν ἔρωτα, ὃν πρὸς οὐδεμίαν γυναῖκα τρέφω θὰ εἶμαι κ' ἐγὼ ἀκριβής εἰς τὴν συνάντησιν ἡμῶν. Χαίρετε. Λάβετε γνῶσιν τῶν ἰδρυμάτων μου.

ΣΙΑ. Ἄν ζήτω δὲν θὰ λείψω.

ΦΟΙΒ. Οὐτ' ἐγώ.

ΟΡΑ. Οὐτ' ἐγὼ (ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Γ'

Τὸ δάσος

Ἐισέρχεται ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ καὶ ἡ ΟΔΡΙΑ

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Αὔριον εἶνε ἡ φαιδρὰ ἡμέρα· αὔριον θὰ στεφανώσομεν.

ΟΔΡΙΑ. Τὸ ἐπιθυμῶ μὲ ὅλη μου τὴν καρδίαν καὶ πῶς δὲν εἶνε ἄσπερνο πρᾶγμα νὰ ἐπιθυμηθῆ κενεὶς νὰ ἀποκατασταθῆ. Ἐρχονται δύο ἀκόλουθοι τοῦ ἐξόριστου δουκός.

Ἐισέρχονται δύο ἀκόλουθοι

¹ Observance respect. Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ἡ λέξις observance ἀπαντᾷ δὲς. Πολλοὶ ἐθεώρησαν ἐσφαλμένην τὴν ἐπανάληψιν τῆς λέξεως προτείναντες ἀντ' αὐτῆς τὰς λέξεις obedience, belief, perseverance, endurance, desertance καὶ devotion. Ἐκ πρῶτων τούτων αἱ λέξεις perseverance καὶ endurance καρτερία καὶ ὑπομονή, φαίνονται καταλληλότεραι.

Α' ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ (πρὸς τὸν Γελοιοποιόν.) Καλῶς σὲ ἠύραμεν, ἀξιότιμε φίλε.

ΓΕΛ. Καλῶς ἦλθετε. Καθίτατε, καθίσκατε, καὶ τραγωδήσατε.

Β' ΑΚΟΛ. Εἴμεθ' εἰς τὰς διατρυγὰς σου· κάθισε εἰς τὸ μέτρον.

Α' ΑΚΟΛ. Ὁὐ τραγωδήσωμεν ἀμέσῳ, χωρὶς γὰρ βήχωμεν καὶ γὰρ πτύωμεν, ἢ γὰρ λέγωμεν ὅτι εἴμεθ' βραχχνοὶ, ἅτινα εἶνε συνήθη προοίμια κακῆς φωνῆς;

Β' ΑΚΟΛ. Ναὶ καὶ οἱ δύο εἰς τὸν αὐτὸν τάιον, ὅπως δύο ἀθίγγανοι ἐπὶ ἑνὸς ἵππου.

ΛΕΞΑ

Ἐνας νεὺς μὲ τὴν καλὴν του, ζευγαράκι περισοτό,
ἔτρεχαν μὲσ' ἔς τὰ χωράφια, χω χω χω καὶ νινινώ
Ἦταν ἀνοιξὶ πού κάνουν ἀρραβῶνες καὶ χαρὲς,
ὅπου τὰ πουλάκια ψάλλουν ψίτ ψίτ ψίτ μὲσ' ἔς τῆς φωλιῆς.

Μέσ' ἔς τῶν χωραφιῶν ταυλάκια οἱ ἀργάτες μὲ χαρά,
ἦταν ὅλοι ξαπλωμένοι γα γα γά καὶ νινινά.

Ἦταν ἀνοιξὶ πού κάνουν ἀρραβῶνες καὶ χαρὲς,
ὅπου τὰ πουλάκια ψάλλουν ψίτ ψίτ ψίτ μὲσ' ἔς τῆς φωλιῆς.

Τὸ τραγοῦδι ἀρχινοῦνε ὅλοι τους μὲ μιὰ φωνή,
«ἡ ζωὴ λουλοῦδι εἶνε» γα γα γά καὶ νινινά.

Ἦταν ἀνοιξὶς πού κάνουν ἀρραβῶνες καὶ χαρὲς
ὅπου τὰ πουλάκια ψάλλουν ψίτ ψίτ ψίτ μὲσ' ἔς τῆς φωλιῆς.

Ἐὶ λοιπόν, ὠφελῆθητε ὅσοι ἔχετε καιρό,
γιατὶ πρῶϊμα λουλούδια ἔχει ὁ ἔρως νινινώ.

Ἦταν ἀνοιξὶς πού κάνουν ἀρραβῶνες καὶ χαρὲς,
ὅπου τὰ πουλάκια ψάλλουν ψίτ ψίτ ψίτ μὲσ' ἔς τῆς φωλιῆς.

ΓΕΛ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν κυριοὶ μου, μολονότι δὲν ἔχουν πολλὴν ἔννοιαν αἱ λέξεις, οὐχ ἦττον καὶ τὸ τραγοῦδι δὲν ἦτο πολὺ ἀρμονικόν.

Α. ΑΚΟΛ. Ἀπατάσαι κύριε. Ἐκροτήταμεν τὸν χρόνον· δὲν ἐχάσαμεν τὸν καιρόν μας.

ΓΕΛ. Ναί, μὰ τὸν Θεόν· νομίζω ὅτι εἶνε χαμένος καιρὸς ν' ἀκούη τις τόπον ἀνόητον τραγοῦδι. Ὁ Θεὸς μαζίσας· εἶθε γὰρ διορθώσῃ τὴν φωνήν σας! Ἔλα Ὀδρίξ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΙΠΗ Δ'.

Τὸ δάσος

Εἰσέρχεται ὁ γέρον ΔΟΥΞ, ὁ ΑΜΙΕΝΣ, ὁ ΙΑΚΩΒΟΣ, ὁ ΟΡΔΑΝΔΟΣ,
ὁ ΟΛΒΙΕΡΟΣ καὶ ΚΕΛΙΑ.

ΓΕΡΩΝ ΔΟΥΞ. Πιστεύεις Ὀρδάνδε, ὅτι δύναται ὁ νεκρὸς γὰρ ἐκτελέσει πάντα ὅσα ὑπεσχέθη;

ΟΡΑ. "Άλλοτε τὸ πιστεύω, καὶ ἄλλοτε πάλιν ὄχι, ὅπως ἐλεῖνοι οἵτινες φοβῶνται μὲν ἀλλ' ἐλπίζουσι, καὶ τοὶ γινώσκοντες ὅτι ἔχουν λόγους γὰρ φοβῶνται ;¹

(Εἰσέρχεται ἡ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ ὁ ΣΙΛΒΙΟΣ καὶ ἡ ΦΟΙΒΗ)

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ. Ἀκόμη ὀλίγην ὑπομονὴν διὰ τὴν ἀνκαταστάσεωσιν τῆς συμφωνίας μας. (Πρὸς τὸν Δοῦκα.) Λέγεις ὅτι ἂν σοὶ φέρω τὴν Ροζαλίαν σου θὰ δώσῃς αὐτὴν εἰς τὸν Ὀρλάνδον ;

ΔΟΥΞ. Ναί, καὶ βασιλεὺς ἀκόμη ἂν ἐπρόκειτο γὰρ δώτω μετ' αὐτῆς.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΡΛΑΝΔΟΝ. Λέγεις ὅτι θὰ λάβῃς αὐτὴν ὅταν τὴν παρουσιάσω ;

ΟΡΛΑΝ. Ναί, καὶ βασιλεὺς ὅλων τῶν ἄλλων τῶν ἐθνῶν ἂν ᾔμην.

ΡΟΖ. (Πρὸς τὴν Φοίβην) Λέγεις ὅτι θὰ με νυμφευθῆς ἂν συναινέσω ;

ΦΟΙΒΗ. Ναί, καὶ ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀποθάνω μετὰ μίαν ὥραν.

ΡΟΖΑΛ. (Πρὸς τὴν Φοίβην) Ἄν ὅμως μὲ ἀρνηθῆς, θὰ λάβῃς σύζυγον τὸν πιστὸν τοῦτον ποιμένα.

ΦΟΙΒΗ. Αὐτὴ εἶνε ἡ συμφωνία.

ΡΟΖΑΛ. (Πρὸς τὸν Σίλβιον). Λέγεις ὅτι θὰ νυμφευθῆς τὴν Φοίβην ἂν θελήσῃ ;

ΣΙΛ. Καὶ ἂν ἀκόμη ᾔξευρα ὅτι ἡ ὑπανδρεὺς μου μετὰ τὴν Φοίβην θὰ με ἐθνικάτωσιν.

ΡΟΖ. Ὑπεσχέθην γὰρ διευθετήσω ὅλα ταῦτα. Τήρησον δούξ τὸν λόγον σου ὅτι θὰ δώσῃς τὴν θυγατέρα σου. Καὶ σὺ Ὀρλάνδε τὸν ἰδικόν σου, ὅτι θὰ λάβῃς τὴν θυγατέρα σου. Τήρησον Φοίβην τὸν λόγον σου ὅτι θὰ με ὑπανδρευθῆς, καὶ ὅτι θὰ συζευχθῆς μετὰ τοῦ ποιμένου σου, ἂν μὲ ἀρνηθῆς. Κράτησε τὸν λόγον σου Σίλβιε, ὅτι θὰ νυμφευθῆς αὐτὴν ἐν ᾧ περιπτώσει ἤθελε μὲ ἀρνηθῆς. Ἀπέρχομαι δὲ ἐντεῦθεν ἕνα ἐξορκίζοντάς σε διαφορᾶς ταύτης. (Ἐξέρχεται ἡ Ροζαλίαν καὶ ἡ Κελία)

ΔΟΥΞ. Εἰς τὸν νέον τοῦτον ποιμένα, ἀνκαλύπτω ζωηρὰ τινὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου τῆς θυγατρὸς μου.

ΟΡΑ. Ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτὸν ἄρχων, ἐνόμισα ὅτι ἦτον ἀδελφὸς τῆς θυγατρὸς σου, ἀλλ' ὁ νεανίας αὗτος ἐγεννήθη εἰς τὸ δάσος, καὶ ὁ θεὸς αὐτοῦ, οὗ ἀναφέρει ὡς διασῆμον μάγον καὶ ὅστις ζῆ κεκρυμμένος εἰς τὰ βάθη τοῦ δάσους τούτου, ἐδίδασκεν αὐτὸν τὰ στοιχεῖα ἀπηγορευμένης τινὸς τέχνης.²

(Εἰσέρχεται ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ καὶ ἡ ΟΔΡΙΑ)

ΙΑΚΩΒΟΣ. Βεβαίως θὰ ἐπίκειται νέος κατακλυσμός, καὶ τὰ ζεύγη ταῦ-

¹ As those that they fear hope and know they fear ὅπως ἐκείνοι οἵτινες δυσπιστοῦσιν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐλπίζουσι περιδαιεῖς, καὶ μόνον περὶ τοῦ φόβου τῶν εἶνε βίβαιοι. - Wright.

² Τέχνης ἧς ἡ ἐξάσκησις ὄν ἐπιτρέπεται.

τα ἔρχονται εἰς τὴν κυβωτόν. Ἔρχεται ζεύγος ἀλλοκότων κτηνῶν τὰ ὅποια εἰς ὅλας τὰς γλώσσας ὀνομάζονται τρελλοί.

ΓΕΛ. Γερά σας καὶ χαρά σας κύριοι!

ΙΑΚ. Δεξιώθητι αὐτόν, ἄρχων. Αὐτὸς εἶνε ὁ τρελλὸς ἐκεῖνος τὸν ὅποιον συνήντων συχνὰ εἰς τὸ θάσος· ὀρκίζεται ὅτι ἦτον αὐλικός.

ΓΕΛ. Ἄν κανεῖς ἀμφιβάλλη περὶ τούτου, ἄς μὲ ὑποβάλλη εἰς οἰκνδῆ-ποτε ἐξέτασιν. Ἐχόρευσα χορὸν κανονικόν,¹ ἐκολάκισσα κυρίας, ἤμην πολιτικός μὲ τοὺς φίλους μου καὶ γλυκὺς μὲ τοὺς ἐχθρούς μου, κατέστρεψα τρεῖς ράπτιας, ἐφιλονείκησα τέσσαρας φορὰς καὶ παρ' ὀλίγον νὰ μονομαχήσω ἄλλην μίαν.

ΙΑΚ. Καὶ τίνι τρόπῳ ἔληξεν ἡ ἔρις;

ΓΕΛ. Νὰ, συνηνητήθημεν καὶ εἶδομεν ὅτι ἡ ἔρις ἦτο τῆς ἐβδόμης κατηγορίας.

ΙΑΚ. Πῶς τῆς ἐβδόμης κατηγορίας; ἀγάπα τον, ὦ φίλε ἄρχων.

ΔΟΥΞ. Μοῦ ἀρέσκει πολὺ.

ΓΕΛ. Κ' ἐμένα μ' ἀρέσκει. Τρέχω κ' ἐγὼ ἐδῶ μὲ τὰ λοιπὰ ἐξοχικὰ ζεύγη, διὰ νὰ ὀρκισθῶ καὶ νὰ ἐπιορκήσω· διότι ὁ μὲν γάμος δεσμεύει, τὸ δὲ αἶμα διαλύει τοὺς δεσμούς· μίαν πτωχὴν καὶ ἀσχημὴ κόρη, ἀλλὰ ἰδική μου, ἰδιοτροπία· νὰ πάρω ἐκείνην τὴν ὀπίκην κανεῖς ἄλλος δὲν θέλει. Ἢ πλουσίᾳ τιμιότης κατοικεῖ ὡς ὁ φιλάργυρος εἰς ὄσπιτι ταπεινόν, ὅπως ὁ ἀδάμας εἰς ρυπαρὸν ὄστρακτον.

ΔΟΥΞ. Μὴ τὴν ἀλήθειαν εἶνε εὐρυέστκτος καὶ ἐμβριθής.

ΓΕΛ. Σύμφωνα μὲ τὰ βέλη τῶν τρελλῶν καὶ μὲ τόσον γλυκεῖς σφικέλλους.²

ΙΑΚ. Ἄλλ' εἰπέ περὶ τῆς ἐβδόμης κατηγορίας, τίνι τρόπῳ ἀνεκλύψατε ὅτι ἡ ἔρις ἦτο τῆς ἐβδόμης κατηγορίας;

ΓΕΛ. Ἐνεκα ψεύδους ἐπτάκις ἀπο κρουσθέντος. — Στάσου καλλιτέρα Ὀδρῖα. — Ἰδοὺ πῶς. Ἀπεδοκίμασα τὸ κόψιμον τοῦ πώγωνος ἐνὸς αὐλικοῦ. Μοῦ ἐμήνυσεν ὅτι ἂν ἐγὼ εἶπα ὅτι δὲν ἦτο καλοκομμένος, αὐτὸς φρονεῖ τὸ ἐναντίον· τοῦτο ὀνομάζεται φιλόφρων ἀπάντησις. Ἄν πάλιν τῆ ἔλεγον ὅτι δὲν ἦτο καλοκομμένος θὰ μοὶ ἀπεκρίνετο ὅτι ἔκοψε τὸν πώγωνα πρὸς ἰδίην του εὐχαρίστησιν· τοῦτο ὀνομάζεται μέτριος σαρκισμός. Ἄν ἐπέμενον ἀκόμη ὅτι δὲν ἦτο καλοκομμένος, θὰ μοῦ ἀπεκρίνετο ὅτι καταφρονεῖ τὴν κρίσιν μου· τοῦτο ὀνομάζεται βάνανσος ἀπόκρισις. Ἄν

¹ Have trod a measure. Μεγλοπρεπῆς καὶ κανονικός χορὸς, χορευόμενος εἰς τὰς ἀδὰς.

² According to the fools'bolt sir, and such dulcet diseases. Οἱ θέλοντες νὰ ἐξυγάγωσιν ἔννοιάν τινα ἐκ τῆς ἀνοησίας τοῦ Γελωτοποιοῦ, δεόν νὰ μεταβάλλωσι τὸ diseases εἰς discourses ἢ phrases discord. Ἄλλ' ὁ Γελωτοποιὸς μιμνῆται ἐκεῖνος ὀφτινὸς καὶ σήμερον ἐτι μεταχειρίζονται καλλιπεῖς φράσεις, χωρὶς νὰ ἐννοῶσιν αὐτὰς, καταστρέφοντες τὴν ἔννοιαν χάριν κομψῆς τινος λέξεως.

καὶ πάλιν τῷ ἔλεγον ὅτι δὲν ἦτο καλοκομμένος, θὰ μοὶ ἀπεκρίνετο, ὅτι δὲν εἶπα ἀλήθειαν· τοῦτο ὀνομάζεται *τολμηρὰ ἐπίπληξις*. Ἄν καὶ πάλιν ἐπέμενον λέγων ὅτι δὲν εἶνε καλοκομμένος, θὰ μοὶ ἔλεγε ὅτι ψεύδομαι· τοῦτο ὀνομάζεται *φιλόνηκος ἐπιτίμησις*· καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρι τοῦ ἀμέσου καὶ τοῦ κατὰ συνήθειαν ψεύδους.

ΙΑΚ. Καὶ πόσας φορές εἶπας ὅτι ὁ πῶγων τοῦ δὲν ἦτο καλοκομμένος.

ΓΕΛ. Δὲν ἐτόλμησα νὰ προβῶ μακρότερα τοῦ κατὰ συνθήκην ψεύδους· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἐτόλμησε νὰ μοὶ ἀποδώτῃ τὸ ἄμεσον ψεῦδος· ἐμετρήσαμεν λοιπὸν τὰ ξίφη μας καὶ ἀπεχωρίσθημεν.

ΙΑΚ. Δύνασαι ν' ἀπαριθμῆς κατὰ τάξιν τοὺς βαθμοὺς τοῦ ψεύδους;

ΓΕΛ. Ἄ, κύριε, φιλονεικοῦμεν κατὰ τοὺς τύπους τῶν βιβλίων, ὅπως καὶ σεῖς ἔχετε βιβλίον τῶν καλῶν τρόπων. Ἴδου ἡ ἀπαριθμητικὴ τῶν βαθμῶν. Πρῶτον ἡ Φιλόνηκος Ἀπάντησις· δεύτερον ὁ Μέτριος Σαρκασμός· τρίτον ἡ Βάνουσις Ἀπόκρισις· τέταρτον ἡ Τολμηρὰ Ἐπίπληξις· πέμπτον ἡ Φιλόνηκος Ἐπιτίμησις· ἕκτον τὸ κατὰ Συνθήκην Ψεῦδος· ἑβδομὸν τὸ Ἄμεσον Ψεῦδος. Δύνασαι νὰ ἀποφύγῃς πάντα ταῦτα, ἐκτὸς τοῦ Ἄμεσου Ψεύδους· καὶ αὐτὸ ἀκόμη δύνασαι ν' ἀποφύγῃς δι' ἑνὸς ἑάν. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπὶ τὰ δίκασταὶ δὲν κατώρθωσαν νὰ συμβιβάσωσι μίαν διαφορὰν· ὅτε δὲ σονηνητήθησαν οἱ ἀντίπαλοι, ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν κατέρυγεν εἰς τὴν λέξιν ἑάν· λέγων ἑάν εἶπες τοῦτο, τότε εἶπα καὶ ἐγὼ ἑκεῖνο· τότε ἔτεινον τὰς χεῖρας ἀλλήλοις καὶ συνεφιλιώθησαν ὡς ἀδελφοί. Τὸ ἑάν εἶνε ὁ μόνος εἰρηνοποιός. Ἔχει πολλὴν ἀξίαν τὸ ἑάν.

ΙΑΚ. Δὲν εἶνε σπάνιος ἄνθρωπος ἄρχων; εἶνε λαμπρὸς εἰς ὄλα, καὶ ὁμοῦ εἶνε τρελλός.

ΔΟΥΞ. Μεταχειρίζεται τὴν τρέλλαν τοῦ ὡς ξύλινον ἵππον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξακοντίζει τὰ βέλη τῆς εὐφυΐας του.

Εἰσέρχεται ὁ ΓΥΜΝΑΙΟΣ ἢ ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ καὶ ἡ ΚΕΛΙΑ. (Ἡ μουσικὴ πιανίζει)

ΓΥΜΝΑΙΟΣ.

Ἐν οὐρανοῖς ὀπάσῃ ἀγκυλίαισι

ὅταν ἐν ὁμοιοῖα τὰ ἐπίγεια

καὶ πλήρει ἀρμονίᾳ συμβαδίζουσι!

Λάβε ὦ δούξ, τὴν κόρην σου· ἐξ οὐρανοῦ

τὴν ἔφερ' ἐδῶ κάτω ὁ Ἰμέναιος,

διὰ νὰ δυνηθῆς, ὦ δούξ, τὴν χεῖρά της

νὰ συνενώσῃς μετ' ἐκείνου, οὐτινος

ἐγκλείει τὴν καρδίαν ἐν τῷ στήθει της.

ΡΟΖ. (ἰδία πρὸς τὸν δούκα.) Εἰς σέ παραδίδομαι διότι εἶμαι ἰδικὴ σου.
(Πρὸς τὸν Ὀρλάνδου) Εἰς σέ παραδίδομαι διότι εἶμαι ἰδικὴ σου.

ΔΟΥΞ. Ἄν ὅτι βλέπω εἶνε ἀληθές, εἶσαι ἡ θυγάτηρ μου.

ΟΡΛ. Ἄν ὅτι βλέπω εἶνε πραγματικόν, εἶσαι ἡ Ροζαλίνδα μου.

ΦΟΙΒΗ. Ἄν ἡ ὄψις καὶ ἡ μορφή εἴνε ἀληθινά, τότε ἔχει ὑγείαν ἀγαπητή μου!

ΡΟΖ. (πρὸς τὸν δοῦκα.) Πατέρα ἄλλον ἐκτός σου δέν θέλω. (Πρὸς τὸν Ὀρλ.) Σόζυγον ἄλλον ἐκτός σου δέν θέλω. (Πρὸς τὴν Φοίβην.) Γυναίκα ἄλλην ἐκτός σου οὐδέποτε θά νυμφευθῶ.

ΥΜΕΝΑΙΟΣ.

Ἔ! σιωπή! σῆς εἶπα τὸν ἐλάχιστον δέν ἐπιτρέπω θόρυβον. Ἀκούσατε πῶς θ' ἀπολήξουν ταῦτα τὰ παράδοξα· οἱ μὲν ὀκτῶ μνηστῆρες, οἱ ἐδῶ αὐτοὶ, μὲ τὰ δεσμὰ τοῦ Ὑμεναίου θά δεθοῦν, ἂν εἴνε ἡ ἀλήθεια ἀλήθεια¹.

(πρὸς τὸν Ὀρλάνδον καὶ τὴν Ροζακίνα)

Οἱ δύο σεῖς, θά μείνετε ἀχώριστοι

(πρὸς τὸν Ὀλιβιέρου καὶ τὴν Κελίαν)

Ἔσεῖς οἱ δύο θέ νά εἰσθε μιὰ καρδιά.

(πρὸς τὴν Φοίβην)

Σό, ἡ τὸν ἔρωτά του θά παραδεχθῆς ἢ μὲ γυναῖκα σέ παντρεύομεν εὐθύς.

(πρὸς τὴν Ὀδρίαν καὶ τὸν Γελωτοπότην)

Τόσον σφιγκτὰ οἱ δύο σας συνδέεσθε,

ὅσον μὲ τὴν κακοκίριν ὁ χειμῶν.

Ἐν ᾧ λοιπὸν ἡμεῖς ἐδῶ θά ψάλλωμεν,

Σεῖς εἰμπορεῖτε κάλλιστα νά κάματε

μυρίας ἐρωτήσεις, νά χοροτάσετε,

καὶ πλέον ἔς τὸ ἐξῆς νά μὲ θαυμάζετε,

ἀφ' οὗ ἰδῆτε πῶς εὐρέθημεν ἐδῶ

καὶ πῶς τὰ γεγονότα ταῦτα ἔληξαν.

ΔΣΜΑ

Ὁ γάμος εἶνε στέφανος τῆς χρυσοθρόνου Ἡρας,

εὐλογημένος σύνδεσμος τραπέζης τε καὶ κοίτης.

Οἰκίζει ὁ Ὑμεναῖος οἰκίζει πᾶσαν πόλιν.

Δεδοξασμένος ὁ σεπτὸς ὁ γάμος ἔστιν. Δόξα

δόξα μεγάλη καὶ τιμὴ τῷ θεῷ Ὑμεναίω!

1. If truth holds true contents. Ἄν ὑπάρχη ἀλήθεια ἐν τῇ ἀληθείᾳ. Ἀὕτη εἶνε ἡ μόνη ἐννοία ἣν δύναται τις νά ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς φράσεως ταύτης.

ΔΟΥΞ. Καλῶς ἦλθες, φιλική μου ἀνεψιά, οὐδέ τὴν θυγατέρα μου θὰ ὑπεδεχόμην ἐγκαρδιώτερον.

ΦΟΙΒΗ. Δὲν θὰ πάρω πίσω τὸν λόγον μου. (Πρὸς τὸν Σιλβιον.) Τώρα εἶσαι ἰδικός μου. Ἡ πίστις σου ἐκέρδησε τὴν ἀγάπην μου.

Εἰσέρχεται ὁ **ΙΑΚΩΒΟΣ ΔΕΒΩΑ.**

ΙΑΚΩΒΟΣ ΔΕΒΩΑ. Ἐπιτρέψτε μοι νὰ σὰς εἶπω ὀλίγας λέξεις. Εἶμαι ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ σὶρ Ρολάνδου Δεβωᾶ, καὶ κομίζω εἰς τὴν σεβαστὴν ταύτην ἀμνηγύριον τὰς ἀκολούθους ἀγγελίας. Ὁ δούξ Φριδερίκος, μαθὼν ὅτι δικακεκριμένοι ἄνδρες κατέφευγον καθ' ἑκάστην εἰς τὸ δάσος τοῦτο, συνήθροισεν ἰσχυρὸν στράτευμα, ὅπερ ἐξεστράτευσεν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν του, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ συλλάβῃ ἐνταῦθα καὶ θανατώτῃ τὴν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Φθάς ὁμοῦ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους, συνήντησε γέροντα ἰερωμένον, καὶ μικρὸν μετ' αὐτοῦ συνδιαλεχθεὶς, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ τὴν ἐκστρατείαν του καὶ τὸν κόσμον. Κληροδοτεῖ δὲ τὸ στέμμά του εἰς τὸν ἐξορίστην ἀδελφὸν του, καὶ ἀποκαθιστᾷ εἰς τὰς γαίης των πάντας ἐκείνους οἵτινες τὸν ἠκολούθησαν εἰς τὴν ἐξορίαν. Περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου ἐγγυῶμαι διὰ τῆς ζωῆς μου.

ΔΟΥΞ. Καλῶς ἦλθες, νέε. Ὡραία γαμήλια δῶρα προσφέρεις εἰς τοὺς ἀδελφούς σου. Εἰς μὲν τὸν ἕνα τὰς δημευθείσας γαίης του, εἰς δὲ τὸν ἄλλον χώραν ἐλόκληρον, δουκάταν ἰσχυρὸν. Ἐν πρώτοις, ἄς ἀποπερκατώσωμεν ἐν τῷ δάσει τούτῳ ὅ,τι ἐν αὐτῷ κισίως ἠρχίσασμεν· εἶτα δὲ πάντες ὅσοι ἐκ τῆς εὐτυχοῦς ταύτης ἀμνηγύριως, ὑπέφερον μεθ' ἡμῶν ἡμέρας καὶ νύκτας χαλεπὰς, θὰ μετὰχῶσι τῆς ἀποδοθείσης ἡμῖν εὐτυχίας ἑκάστος ἀνεκλόγως τῆς περιουσίας του. Ἐν τούτοις ἄς λητμονήσωμεν τὴν νεκροθεῖσαν ταύτην ἐξουσίαν, καὶ παραδοθῶμεν εἰς τὰς ἀγροτικάς ἡμῶν διασκεδάσεις. Ἄς πικανίσῃ ἡ μουσική! Σεῖς δὲ νόμφρι καὶ νόμφριοι χορεύσατε μὲ φιδρὸν βῆμα ὑπὸ τοὺς φθόγγους τῆς μουσικῆς.

ΙΑΚΩΒΟΣ (πρὸς τὸν Δεβωᾶ) Συγνώμην, Κύριε. Ἄν ἤκουσα καλῶς, ὁ δούξ ἐνεδύθη τὸν μοναχικὸν βίον καὶ ἐγκατέλιπε τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς αὐλῆς;

ΙΑΚΩΒΟΣ ΔΟΥΒΩΑ. Ναί, κύριε.

ΙΑΚ. Θὰ ὑπάγω πρὸς αὐτόν. Πολλὰ ἔχει τις ἀκούσῃ καὶ νὰ διδαχθῇ παρὰ τῶν προσηλύτων τούτων· εἰς σέ (πρὸς τὸν Δούκα) κληροδοτῶ τὰς προφάρκας σου τιμὰς, ὧν κτεστής ἄξιός διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἀρετῆς σου.

(Πρὸς τὸν Ὁρλάνδον.) Εἰς σέ ἔρωτα, ἄξιον τῆς ἀφοσίωσός σου.

(Πρὸς τὸν Ὀλβιέρον.) Εἰς σέ τὰς γαίης σου, τὸν ἔρωτα καὶ τοὺς ἐπιρωταμαίς σύμμαχους σου.

(Πρὸς τὸν Σιλβιον.) Εἰς σέ κλίνη, μετὰ πολοῦ κόπου κτηθεῖσαν.

(Πρὸς τὸν Γελωτοποιόν.) Εἰς σέ δὲ κληροδοτῶ τὰς οἰκιακὰς ἐριδας.

διότι αἱ προμήθειαι τοῦ ἐρωτικοῦ σου ταξιδίου, θὰ διαρκέσωσι μόνον ἐπὶ δύο μῆνας.

Ἐμπρὸς λοιπὸν ἐξυκολουθήσατε τὰς διασκευάσεις σας, διότι ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην ἄλλων, ὄχι χοροῦ.

ΔΟΥΞ. Μαῖνε, μαῖνε, Ἰάκωβε.

ΙΑΚ. Δὲν μοὶ ἀρέσουν αἱ διασκευάσεις αὐταί. Θὰ περιμείνω τὰς διαταγὰς σας εἰς τὸ ἐγκαταλειμμένον σπήλαιόν σας. (ἔξέρχεται.)

ΔΟΥΞ. Ἄς προῦθωμεν, ἄς προῦθωμεν· ἢ ἐορτάσωμεν τὴν τελετὴν ταύτην ἐλπίζοντες ὅτι θὰ λήξει ἐν χορῷ καὶ ἀγαλλιᾶται. (χορεύουσι).

Ἐπίλογος

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ (πρὸς τὸ κοινόν)

Δὲν συνειθίζεταί νὰ βλέπη τις τὴν ἡρωίδα τοῦ ἔργου ὑποκρινομένην τὸν ἐπίλογον· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀπρεπέστερον, ἢ τὸ νὰ βλέπη τὸν ἥρωα ὑποκρινόμενον τὸν πρόλογον. Ἄν εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ καλὸς οἶνος δὲν χρήζει διακριτικοῦ σημείου,¹ εἶνε ἐπίσης ἀληθές, ὅτι καλὸν ἔργον δὲν χρήζει ἐπιλόγου, καὶ ὅμως εἰς τὴν καλὸν οἶνον θέτουσιν ὠραίους κλάδους κισσοῦ, τὰ δὲ καλὰ ἔργα καθίστανται καλλίτερα τῇ βοήθειᾳ καλῶν ἐπιλόγων. Πόσον δυσχερὴς ἐνίς ἡ θέσις μου ἦτις οὔτε καλὸς ἐπίλογος, οὔτε δύναμαι νὰ συνηγορήσω πρὸς ἡμῖν ὑπὲρ ἐνὸς καλοῦ ἔργου! Δὲν εἶμαι ἐνδεδυμένη ὡς ἐπιτις, ἐπομένως δὲν μοὶ ἀρμόζει νὰ ἐπαιτῶ, οὐδὲν ἄλλο μοὶ ὑπολείπεται ἢ νὰ ἐξορκίσω ἡμᾶς ἄρχομαι δὲ ἀπὸ τῶν γυναικῶν.

Σὰς ἐξορκίζω λοιπὸν ὦ γυναῖκες, ἐν ὀνόματι τοῦ ἔρωτος ὃν τρέφετε πρὸς τοὺς ἀνδρας, ν' ἀγαπήσῃτε ἐκ τοῦ ἔργου τούτου ὅ,τι ἐξ αὐτοῦ σας ἀρέσκει· ἐξορκίζω δὲ καὶ ἡμᾶς ὦ ἀνδρες, ἐν ὀνόματι τοῦ ἔρωτος, ὃν τρέφετε πρὸς τὰς γυναῖκας—καὶ καθὼς παροχτηρῶ ἐκ τῶν μειδιαμάτων σας, οὐδαίς ἐξ ἡμῶν τὰς μισεῖ—νὰ συντελέσῃτε ὥστε τὸ ἔργον τοῦτο ν' ἀρέσῃ καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὰς γυναῖκας. Ἄν ἡμῖν γυνή, ἢ θελὸν ἀσπασθῆι ἐξ ὑμῶν τόσους, ὅσους ἔχουσι πωγῶνας τῆς ἀρετικῆς μου, χρῶμα τῆς ὀρέξεώς μου καὶ ἀναπνοὴν μὴ ἀπαρέτκουσαν μοι· εἶμαι δὲ βεβαία ὅτι πάντες ἐκεῖνοι οἵτινες ἔχουσι ὠραῖον πώγωνα εὐειδὲς πρόσωπον, ἢ γλυκεῖαν ἀναπνοὴν, θὰ μοὶ ἀποτρίνωσι, ὡς ἀμοιβὴν τῆς φιλικῆς προσφορᾶς μου, εὐμενῆ ἀποχαιρετισμὸν ὅταν ὑποκλιθῶς τοὺς ἀποχαιρετίσω.

¹ Good wine need not bush· κλάδος κισσοῦ ἦτον ἄλλοτε τὸ διακριτικὸν σημεῖον τοῦ οἴνο-
πωλείου. Ἡ καλλονὴ τῶν γυναικῶν ὁμοιάζει πρὸς κλάδον κισσοῦ ὅστις ἐλάσει πρὸς τὸ οἴνο-
πωλεῖον.

διότι αἱ προμήθειαι τοῦ ἐρωτικοῦ σου ταξιδίου, θὰ διαρκέσωσι μόνον ἐπὶ δύο μῆνας.

Ἐμπρὸς λοιπὸν ἐξυκολουθήσατε τὰς διασκευάσεις σας, διότι ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην ἄλλων, ὄχι χοροῦ.

ΔΟΥΞ. Μαῖνε, μαῖνε, Ἰάκωβε.

ΙΑΚ. Δὲν μοὶ ἀρέσουν αἱ διασκευάσεις αὐταί. Θὰ περιμείνω τὰς διατάξεις σας εἰς τὸ ἐγκαταλειμμένον σπήλαιόν σας. (ἔξέρχεται.)

ΔΟΥΞ. Ἄς προῦμεν, ἄς προῦμεν· θὰ ἐορτάσωμεν τὴν τελετὴν ταύτην ἐλπίζοντες ὅτι θὰ λήξει ἐν χορᾷ καὶ ἀγαλλιάσει. (χορεύουσι).

Ἐπίλογος

ΡΟΖΑΛΙΝΔΑ (πρὸς τὸ κοινόν)

Δὲν συνειθίζεταί νὰ βλέπη τις τὴν ἡρωίδα τοῦ ἔργου ὑποκρινομένην τὸν ἐπίλογον· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀπρεπέστερον, ἢ τὸ νὰ βλέπη τὸν ἥρωα ὑποκρινόμενον τὸν πρόλογον. Ἄν εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ καλὸς οἶνος δὲν χρήζει διακριτικοῦ σημείου,¹ εἶνε ἐπίσης ἀληθές, ὅτι καλὸν ἔργον δὲν χρήζει ἐπιλόγου, καὶ ὅμως εἰς τὴν καλὸν οἶνον θέτουσιν ὠραίους κλάδους κισσοῦ, τὰ δὲ καλὰ ἔργα καθίστανται καλλίτερα τῇ βοήθειᾳ καλῶν ἐπιλόγων. Πόσον δυσχερὴς ἐνίς ἡ θέσις μου ἦτις οὔτε καλὸς ἐπίλογος, οὔτε δύναμαι νὰ συνηγορήσω πρὸς ἡμῖν ὑπὲρ ἐνὸς καλοῦ ἔργου! Δὲν εἶμαι ἐνδεδυμένη ὡς ἐπιτις, ἐπομένως δὲν μοὶ ἀρμόζει νὰ ἐπαιτῶ, οὐδὲν ἄλλο μοὶ ὑπολείπεται ἢ νὰ ἐξορκίσω ἡμᾶς ἄρχομαι δὲ ἀπὸ τῶν γυναικῶν.

Σὰς ἐξορκίζω λοιπὸν ὦ γυναῖκες, ἐν ὀνόματι τοῦ ἔρωτος ὃν τρέφετε πρὸς τοὺς ἀνδρας, ν' ἀγαπήσητε ἐκ τοῦ ἔργου τούτου ὅ,τι ἐξ αὐτοῦ σας ἀρέσκει· ἐξορκίζω δὲ καὶ ἡμᾶς ὦ ἀνδρες, ἐν ὀνόματι τοῦ ἔρωτος, ὃν τρέφετε πρὸς τὰς γυναῖκας—καὶ καθὼς παροχτηρῶ ἐκ τῶν μειδιαμάτων σας, οὐδαίς ἐξ ἡμῶν τὰς μισεῖ—νὰ συντελέσητε ὥστε τὸ ἔργον τοῦτο ν' ἀρέσῃ καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὰς γυναῖκας. Ἄν ἦμεν γυνή, ἦθελον ἀσπαχθεῖ ἐξ ὑμῶν τόσους, ὅσους ἔχουσι πωγῶνας τῆς ἀρετικῆς μου, χρῶμα τῆς ὀρέξεώς μου καὶ ἀναπνοὴν μὴ ἀπαρέτκουσαν μοι· εἶμαι δὲ βεβαία ὅτι πάντες ἐκεῖνοι οἵτινες ἔχουσι ὠραῖον πώγωνα εὐεῖδὸς πρόσωπον, ἢ γλυκεῖαν ἀναπνοὴν, θὰ μοὶ ἀποτρίνωσι, ὡς ἀμοιβὴν τῆς φιλικῆς προσφορᾶς μου, εὐμενῆ ἀποχαιρετισμὸν ὅταν ὑποκλινῶς τοὺς ἀποχαιρετίσω.

¹ Good wine need not bush· κλάδος κισσοῦ ἦτον ἄλλοτε τὸ διακριτικὸν σημεῖον τοῦ οἴνο-
πωλείου. Ἡ καλλονὴ τῶν γυναικῶν ὁμοιάζει πρὸς κλάδον κισσοῦ ὅστις ἐλάσει πρὸς τὸ οἴνο-
πωλεῖον.